

Minnesanteckningar om min användning av loggningsprogrammen

Logger32 och N1MM Logger

Nedtecknade av SM2BJS

December 2014

Innehåll

FÖRORD	4	CALL HISTORY - ANVÄNDA DATA FRÅN TIDIGARE TESTER.....	19
LOGGER32 – ALLMÄNT	5	TESTKALENDER MED FILER FÖR CALL HISTORY OCH F-TANGENTER	21
LOGGNINGSFÖNSTRET.....	5	ÖVRIGT.....	21
LOGGBOKEN	5	ANVÄNDA INSPELADE MEDDELANDEN FÖR SSB-TESTER.....	22
WORKED/CONFIRM	5	WAE-TESTER MED QTC-RAPPORTERING.....	22
NOTES.....	5	SAMMANSTÄLLNINGAR OCH ANDRA FAKTA.....	23
QRZ.....	5	IMPORTERA OCH EXPORTERA FILER	23
TELNET.....	6	KONTROLLERA OCH RÄTTA LOGGEN.....	23
DX SPOTS	7	ÖVERFÖRA TESTLOGGEN TILL LOGGER32	24
SETUP-IKONERNA.....	7	SKAPA OCH SÄNDA EN CABRILLO-LOG.....	24
BANDMAP	7	INSTALLERA OCH UPPDATERA N1MM LOGGER.....	25
TRAFIKSLAG OCH SIDBAND.....	7	MACRON TILL FUNKTIONSTANGENTERNA	26
QSL-ETIKETTER.....	8	TA BACK-UP OCH ÅTGÄRDA FEL	36
SKAPA ADRESSETIKETTER FÖR QSL-KORTEN ...	8	LOGGER32 OCH N1MM – RTTY OCH PSK. 37	
SORTERING AV QSL-KORT.....	9	NÅGRA KORTA FAKTA OM RTTY	37
LOGBOOK OF THE WORLD – LOTW INLOGG- NING, UPPDATERING OCH ANVÄNDNING	10	SAMMANSTÄLLNING AV NÅGRA BEGREPP.....	37
LOGBOOK OF THE WORLD – LOTW UPPDATERING I LOGGER32.....	11	LOGGER32 OCH N1MM - INSTÄLLNINGAR FÖR MOTTAGNING OCH SÄNDNING AV RTTY....	38
WAS.....	12	AFC	39
FÖRTECKNING ÖVER DE SOM ANVÄNDER LOTW	13	NET	39
INSTALLERA OCH UPPDATERA LOGGER32.....	13	ATT LYSSNA PÅ OCH SÄNDA RTTY OCH PSK ..	39
RUN-TIME ERROR ETT PROBLEM OCH DESS LÖSNING	14	AFC OCH NET I N1MM.....	40
PROBLEM MED UPPGIFTERNA OM QSL EFTER UPPDATERING	14	NÅGRA SÄRSKILT NYTTIGA FUNKTIONER	40
BACKUP.....	15	FREKVENSÄNDRING (<i>ALIGN</i>).....	41
ORGANISERA LOGGER32 PÅ DATORNS SKÄRM.....	16	KOPPLA SAMMAN DATORN OCH TRANSCEIVERN.....	41
N1MM – ALLMÄNT	17	RTS OCH DTR.....	41
NÅGRA PROBLEM	17	NÅGRA FAKTA OM MMVARI OCH MMTTY	41
LOGGNINGSFÖNSTRET.....	17	INGEN LEDIG SERIEPORT	42
<i>FUNKTION KEYS</i>	17	INSTÄLLNINGAR I TRANSCEIVERN	42
ÄNDRA CW-HASTIGHETEN	18	INSTALLERA ETT EXTRA LJUDKORT.....	42
KALLA CQ – RUNNING MODE	18	ANDRA LJUD FRÅN DATORN ÄN RTTY/PSK....	42
ESM-TEKNIK - RUNNING.....	18	MINA KOPPLINGAR OCH INSTÄLLNINGAR	42
S&P-MODE	18	<i>MMTTY SETUP</i> ELLER <i>OPTIONS(O)</i>	43
ESM-TEKNIK – S&P-MODE	18	ATT KOMMA IGÅNG MED MMTTY INFORMA- TION FRÅN AA5AU	46
FLERA SOM SVARAR VID RUNNING.....	18	MMTTY - INFORMATION FRÅN KX2A.....	46
BANDMAP.....	19	LOGGER32 – RTTY OCH PSK	49
LOGGBOKEN	19	TRAFIKSLAG OCH SIDBAND	49
AVAILABLE – MULTS AND Q.....	19	INSTÄLLNINGAR - MMVARI	49
TELNET WINDOW	19	INSTÄLLNINGAR - MMTTY	50

NÅGRA SÄRSKILT NYTTIGA FUNKTIONER.....	50	NORGE - WANCA	64
JUSTERA TRANSCEIVERNS FREKVENNS FÖR		POLEN - SPPA.....	64
ATT LÄSA SIGNALERNA FRÅN EN DX-SPOT.....	50	RYSSLAND - RDA.....	65
TEXTER TILL FUNKTIONSTANGENTERNA	51	TYSKLAND – DLD-DOK.....	65
INSTÄLLNINGAR I <i>SOUND CARD DATA</i>	53	UKRAINA -URDA.....	65
FÖRKLARINGAR TILL STATUSRADEN NEDERST		USA - CQWPX.....	65
I <i>SOUND CARD DATA</i> OVAN	53	USA - DXCC	66
INSTÄLLNINGAR I MMVARI	54	USA - WAZ	66
INSTÄLLNINGAR I MMTTY.....	54	USA – USA-CA.....	66
INSTÄLLNINGAR I EXTFSK.....	54	USA - WAC.....	66
VERKTYGSFÄLTET I MMTTY	55	USA - WAS	66
FÖRKLARINGAR TILL VERKTYGSFÄLTET	55	ANVÄNDA STATISTIKEN – QSO, QTH OCH	
N1MM – RTTY OCH PSK.....	56	QSL	67
NÅGRA SÄRSKILT NYTTIGA FUNKTIONER.....	56	SAMMANFATTNING AV DIPLOMREGLERNA	67
TRAFIKSLAG OCH SIDBAND.....	56	PSE QSL!	67
CHECKLISTA FÖR EN TEST.....	56	FÄLTEN I STATE OCH CNTY I ADIF	68
N1MM - MAKRON TILL FUNKTIONSTANGENTERNA		DATABASER.....	68
VID RTTY OCH		DATABASEN <i>PRIMARYADMIN32</i>	69
PSK.....	57	DATABASEN <i>SECONDARYADMIN32</i>	69
MACRON.....	57	DIPLOM.....	69
INSTÄLLNINGAR I N1MM – <i>CONFIG – CONFIGURE</i>		PRIMÄRA DIPLOM	70
<i>PORTS, TELNET ADDRESS,</i>		SEKUNDÄRA DIPLOM	70
<i>OTHER</i>	57	ENKLA DIPLOM.....	70
INSTÄLLNINGAR I <i>MMTTY</i>	58	REGISTRERA DATA FÖR DIPLOM I	
INSTÄLLNINGAR I MMVARI	58	LOGGNINGSFÖNSTRET	71
MMTTY	59	REGISTRERA/ÄNDRA DATA FÖR ETT DIPLOM	
MMVARI.....	59	VIA LOGGBOKEN.....	71
LOGGER32 – DIPLOM	60	INSTALLATION FÖR ETT DIPLOM – ETT	
EGNA NOTERINGAR OCH FÖRKLARINGAR I		EXEMPEL.....	72
MANUALEN	60	VÅGUTBREDNING	75
HJÄLPMEDEL VID DIPLOMJAKT	60	INFORMATION OM KONDITIONER.....	75
QSL	60		
UPPGIFTER OM QTH	61		
REGISTRERA DATA FÖR DIPLOM I			
LOGGNINGSFÖNSTRET OCH ÄNDRA I			
LOGGEN.....	61		
MENYERNA FÖR DIPLOM – EN SAMMAN-			
FATTNING.....	62		
INSTALLERA ETT DIPLOM	62		
GILTIGT OMRÅDE FÖR ETT DIPLOM.....	63		
ENGLAND - IOTA	63		
FINLAND - OHCA	63		
FRANKRIKE - DDFM	64		
ITALIEN - WAIP.....	64		
JAPAN – JCC	64		
JAPAN - JCG	64		
JAPAN - WAJA.....	64		

Förord

När jag 2009 återvände till vår fantastiska hobby visste jag givetvis att det hade hänt mycket under de 35 år som jag hade varit QRT. Det som då främst intresserade mig var användningen av dator tillsammans med transceivern. Jag hämtade därför hem två loggningsprogram, nämligen Logger32 för att föra loggbok och mycket annat och även N1MM eftersom jag gillar att köra test.

Det som jag lär mig om de båda programmen, antecknar jag i denna Word-fil.

Jag har antecknat för att själv enkelt kunna repetera det jag har lärt mig. Jag har dock lagt till några avsnitt som inte jag behöver, men som kunde vara till nytta ifall andra ville läsa anteckningarna. Det finns även några avsnitt som inte direkt berör loggningsprogrammen.

Syftet har alltså inte varit att publicera anteckningarna. När det nu ändå sker, är jag givetvis tacksam för förslag till förbättringar. Du når mig på adressen sm2bjs@gmail.com.

Min transceiver är Yaesu FT-950 och datorn är en HP Compaq dx2250 med Windows Vista Business.

Ändringar och kompletteringar kommer att publiceras på FURA:s hemsida.

Må Så Väl

SM2BJS, Bertil

Logger32 – Allmänt

Loggningsfönstret

- Du kan **lägga till fält** i loggningsfönstret och även **koppla information** till fälten. Högerklicka i något av fälten och välj *Setup – Setup user fields*.
- **QTH, Cmmt och Address.** Till höger om fältet med någon av dessa texter ser du en knapp med tre punkter. Med den kan du växla mellan de tre texterna. Du kan därmed skriva in QTH och kommentarer som då överförs till loggboken när du loggar. Texten *Address* är kanske inte så användbar. I fältet *Cmmt* kan du även ha stående kommentarer för flera QSO.
- **Radera.** Klicka i vänstra kanten.
- **Ändra frekvens.** Skriv exempelvis 3500 och tryck *Enter* så ändrar du frekvens. Du kan även använda musens hjul. Då kan du välja hastighet genom att högerklicka på frekvensen.
- **Manuell inmatning.** Högerklicka.
- **Kolla i loggen.** Du kan se loggboksuppgifter för ett call som du hör. Högerklicka i loggningsfönstret – *Setup – Setup QSO Mask*.
- **Andra funktioner** i loggningsfönstret kan du välja genom att högerklicka längst ned i fönstret eller i ett fält. Där ser du även *Setup* med en undermeny.
- Du kan **skapa en DX-spot**. Högerklicka. Du kan skapa en spot som inte publiceras på clustret. Välj då *Bookmark callsign* eller *Ctrl+B*.

Loggboken

Högerklicka i loggboken så ser du en meny. Du kan bland annat **radera** ett QSO, redigera information om **diplom** och skapa underlag för utskrift av **QSL** (*Edit QSL info*). Se dock avsnittet *QSL-etiketter* nedan.

Worked/Confirm

Aktiveras när du har ett call i loggningsfönstrets fält *Call*.

- Visar om du har **kört prefixet** och fått QSL.
- Vänsterklicka i en ruta så ser du ett **loggutdrag**. Där kan du klicka på ett call och se ett QSO i loggboken.

Notes

När du har ett call i loggningsfönstrets fält *Call* högerklickar du i fönstret *Notes*. Du får då upp valet *Add notes for QSO in progress*. Du får då upp ett fält där du kan göra noteringar. När du sparar ditt QSO, sparas även noteringarna. Du ser dem nästa gång du skriver callen i call-fältet.

QRZ

Problem! Se avsnittet *Installera och uppdatera Logger32*. Efter två försök under 2013 att uppdatera, fungerade inte QRZ som tidigare. Se N2AMG:s hemsida som du når om du googlar med *QRZhttp*. Under hösten 2013 har användare påpekat det som även jag har upptäckt. Jag har återgått till förra versionen av Logger32 i avvaktan på att N2AMG har anpassat programmet till den nya versionen av Logger32.

Du kan få information om ett call från databasen *QRZ* på två sätt när du har ett call i loggningsfönstrets fält *Call*. Det är dels ett litet fönster med grunduppgifter, dels information i *QRZ* där man kan presentera sig själv med bild och text. Gör så här:

1. Sök på Internet med texten *QRZHTTPLookup*. Du kommer då till hemsidan hos N2AMG.
2. Klicka på länken *QRZLookupFullinstall.zip*.
3. Spara länk som
4. Välj *Dator - Lokal disk (C:)*.
5. Skrivbordet
6. *Dator*
7. *Lokal disk (C:)*
8. Sök *QRZLookupFullinstall* som är en komprimerad mapp.
9. Högerklicka
10. Extrahera alla
11. Sök *QRZLookupFullinstall* och klicka.
12. Klicka på ikonen *QRZLookupFullinstall* och installera.
13. Gå till mappen för *Logger32* och sök *QRZLookup.exe*.
14. Dubbelklicka. Den öppnar då längst ned på datorskärmen.
15. Klicka på *Set* och välj *Change Lookup type*.
16. Klicka på *Set* igen och välj användarnamn och lösenord.

Logger32 - Allmänt

17. I Logger32 går du till *Setup - Auto lookup* och bocka för *Auto Internet Callsign Lookup*.
18. Klicka i verktygsfältet på den blå, runda ikonen som heter *Internet callsign lookup*.
19. Välj *Toolbox – Setup external modul to use*.
20. Fyll i *Use*.
21. I fältet *Lookup from caption* skriver du *QRZ*.
22. För att fylla i fältet *External program name* klickar du på *Browse* och letar reda på filen *QRZHTTPLookup.exe*.
23. Klicka *Apply*.

Du kan lämpligen ha det lilla fönstret långt ut till höger på skärmen. Det andra fönstret kan du ha minimerad i dataskärmens nederkant. Om man stänger Logger32 med det fönstret minimerat, är det så även när man åter startar Logger32. Det är en klar fördel att det stora fönstret bara finns framme på skärmen när man vill läsa den.

Inloggning. I det stora fönstret kan du logga in till QRZ. Därmed ser du uppgifter i såväl det lilla som det stora fönstret som annars inte syns. Du får fram inloggningen dels när du klickar på ordet *Login* som du ser omedelbart efter texten *Email:* dels när du klickar på knappen *Login* i övre högra hörnet.

Automatisk utloggning. Något hände så att jag med täta mellanrum måste logga in mig för att se alla uppgifterna. Jag löste problemet genom att ta fram fönstret med de fullständiga uppgifterna. Där klickade jag på menyn allra längst upp som heter *Set Username and Password*. När jag då enligt instruktionen loggade in, löste sig problemet. Alla uppgifterna kom då alltid fram och det blev inga automatiska utloggningar.

Ändra dina data. Gör så här:

1. Skriv in ditt call i loggningsfönstret så att du ser uppgifterna om dig själv.
2. Logga in i QRZ.
3. *Detail*
4. *Edit Record*
5. Välj vad du vill ändra.
6. *Save*

Du växlar mellan olika fönster i QRZ med de små gröna pilarna som du ser strax under menyraden längst upp i bilden.

Mera om problem med QRZ

QRZ och senaste versionerna av Logger32 fungerar inte bra tillsammans. Här är en beskrivning av problemet.

Under 2002 och 2003 försökte jag uppdatera Logger32. Då fungerade inte QRZ som tidigare. När jag sökte på ett call och sedan sökte på ett annat så lade QRZ samman de båda callen. Det blev exempelvis DL2ABG5SS. I lilla fönstret fanns inga uppgifter.

Uppdateringen var inte viktig så jag valde att återgå till en tidigare version av Logger32. Då kunde jag göra det genom att högerklicka på mappen Logger32 och där använda en funktion där man kunde söka och återgå till någon tidigare version av programmet.

Fördelen med de nya versionerna är att uppdateringar kommer automatiskt. När man startar programmet får man alltid en fråga om man vill uppdatera vilket då sker automatiskt.

Under våren 2014 ändrades det lilla fönstret. Namn och adress redovisades inte. Jag misslyckades att hitta en lösning trots flera försök.

I augusti 2014 försökte jag på nytt att uppdatera Logger32. Problemen med QRZ fanns kvar. På Internet kunde jag se att även andra hade liknande problem.

Skaparen av *QRZHTTPLookup* uppdaterade då programmet. Jag försökte på otaliga sätt att använda det nya programmet såväl i min gamla version av Logger32, version 3.39 som i den nya versionen 3.49. Jag fick det aldrig att fungera. Jag har därför valt att behålla Logger32 ver 3,39,0 med den lilla nackdelen att namnuppgifter m.m. bara finns i det stora fönstret.

Under detta arbete med QRZ fick jag ett stort problem då jag tappade uppgifter som jag hade registrerat i Logger32. Mer om detta i avsnittet *Installera och uppdatera Logger32*.

Telnet

Du registrerar en Telnet-anslutning på följande sätt:

1. Högerklicka i fönstret *Telnet*.
2. *Setup*
3. *Setup remote hosts*
4. Fyll i fälten med uppgifterna nedan.

Logger32 - Allmänt

5. *Add current entry*
6. Under *Shortcut* klickar du på nedåtpilen och markerar den anslutning som du vill använda.
7. *Set as default shortcut*
8. *Apply*
9. Logga in enligt beskrivningen nedan.

Här är uppgifter om två anslutningar och inloggning till dessa:

- *Shortcut: SK3W-6. Remote hosts: sk3w.se (tidigare sk3w.shacknet.nu). Port: 8000*
- *Shortcut: SM4ONW-7. Remote hosts: cluster.sk4bw.net. Port: 8000*
- Högerklicka i fältet *Telnet* i statusraden längs ned på bildskärmen och välj *Connect to SK3W/6*.
- Logga in i fönstret *Telnet* genom att skriva din inloggning.

Du kan lämna meddelande via *Telnet* på följande sätt:

- Välj *Messages*. Övre fältet är allmänna meddelanden.
- Nedre fältet är personliga meddelanden.
- Korta fältet nederst är för mottagarens call.
- Skriv callen eller klicka i det mottagna meddelandet.
- Långa fältet nederst är för meddelandet.
- Sänd meddelandet genom att trycka Enter.
- Du kan spara meddelanden.

DX Spots

Om du klickar på en spot **flyttar transceivern till den frekvensen**.

- Du högerklickar i fönstret för att **återgå till tidigare frekvens**.
- **Välja färg och ljud**. Du högerklickar i fönstret för att välja en massa färg- och ljudsignaler.
- Du kan **blockera spotar** från vissa världsdelar, band och trafikslag.
- Du högerklickar i fönstret för att **stoppa mottagningen** av nya spotar.
- **Inställningar**. När du högerklickar ser du ett antal menyer där du kan göra ett otal inställningar.

Färger: Du kan välja vilka färger som ska användas för spotar i fönstren *Worked/Confirmed* och *DX Spot map*. Gör så här:

1. Högerklicka i fönstret *Worked/Confirmed*.
2. *Setup*
3. *Apperance*
4. *Credited/Confirmed/Worked colors*

5. Klicka i de färgade rektanglarna och välj färg.

Setup-ikonerna

Go List. Tredje från höger. Du kan få uppgifter om QSL-managers.

BandMap

- **Klicka på en spot** så flyttar du transceivern till den frekvensen.
- **Klicka på en frekvens** så flyttar du transceivern till den frekvensen.
- Du ser information om du placerar **muspekaren ovanför ett call** utan att klicka.
- **Zoom**. Du kan välja zoom-läge med *Config*. Den vänstra skalan, som du då ser, har röda streck uppe och nere. Dra i dem för att zooma in det frekvensområde som du är intresserad av. Det ser du då i den högra skalan.
- **Zooma trafikslag**. Som du ser i menyn kan du zooma in exempelvis bara CW-delen av ett band.
- **Två bandmappar**. Du kan välja BandMap för två band med *Monitor*.

Trafikslag och sidband

Logga rätt. När du klickar i loggningsfönstret omedelbart till vänster om ordet *Freq* ser du fönstret nedan. Där kan du bestämma **vad som ska stå i loggen men transceivern måste du då ställa in manuellt**. Antag att du bockar för *Mode from Radio* och *Mode from sound card/CW Machine*. När du då tar fram *Sound Card Data* är det uppgifterna därifrån som går till loggningsfönstret – inte uppgifterna från transceivern.

Logger32 - Allmänt

Logga rätt och ställa in transceivern – en dålig metod. Du kan göra inställningar under *Setup Bands & Modes* och under *Tools - Database maintenance – Setup phone/digital modes*. Du hanterar då såväl transceivern som loggen när du överför en DX-spot till loggningsfönstret men inte när du flyttar ett call från *Sound Card Data* till loggningsfönstret. Det är dock till **ringa nytta eftersom bandplanen inte har exklusiva områden för varje trafikslag**. Det blir fel sidband i transceivern och fel trafikslag i loggen. **Du bör ändå städa i bandplanen så att det blir så rätt som möjligt när du överför en DX-spot.**

Logga rätt och ställa in transceivern – den minst dåliga metoden. Gör så här:

1. Välj *Tools - Database maintenance – Setup phone/digital modes* – under *Radio 1* väljer du *PKT-LSB = RTTY* och *PKT-USB = PSK31*.
2. I samma meny väljer du även *PKT-FM = FM* för att därmed slippa ett irriterande meddelande.
3. Högerklicka i loggningsfönstret omedelbart till vänster om ordet *Freq*.
4. I fönstret *BandMode Selection* markerar du *Mode from Radio*.
5. I *Sound Card Data* väljer du *RTTY-L* eller *BPSK 31*. **Du påverkar då inte valet av trafikslag i loggningsfönstret.**
6. På transceivern väljer du *PKT-LSB* för *RTTY-L* och *PKT-USB* för *BPSK 31*. **Då först får då rätt trafikslag i loggningsfönstret och du sänder med rätt sidband. Det blir även rätt trafikslag i loggen om du väljer CW eller SSB på transceivern.**

Logga rätt och ställa in transceivern – en annan metod. Gör så här:

1. Välj *Tools - Database maintenance – Setup phone/digital modes* – under *Radio 1* väljer du *PKT-LSB = RTTY* och *PKT-USB = PSK31*.
2. Du väljer även *PKT-FM = FM* för att därmed slippa ett irriterande meddelande.
3. Klicka i loggningsfönstret omedelbart till höger om ordet *Freq*.
4. Markera även *Mode from soundcard/CW machine*.
5. I *Sound Card Data* väljer du *RTTY-L* eller *BPSK 31*. **Du får då rätt trafikslag i loggningsfönstret men väljer inte sidband.**

6. På transceivern väljer du *PKT-LSB* för *RTTY-L* och *PKT-USB* för *BPSK 31*. **Du får då rätt sidband.**

Med denna tredje metod loggar du *RTTY* eller *PSK31* även när du skiftar till annat trafikslag på transceivern eller när du överför en spot till transceivern. Så blir det så länge du har aktiverat fönstret *Sound Card Data*.

QSL-etiketter

Under många, många timmar har jag försökt att enkelt skriva ut etiketter till QSL-korten. Jag har nu bearbetat hela loggboken och skrivit ut etiketter till några hundra QSL-kort för att själv få QSL till de dryga tiotal diplom som jag i första hand är intresserad av. Jag har då bestämt att inte använda funktionen i *Logger32* för utskrift av etiketter för det lilla antal kort som jag hädanefter kommer att sända.

Avsnittet *Skapa adressetiketter för QSL-korten* är dock helt aktuellt.

När jag loggar ett QSO eller bearbetar QSO från en test kommer jag att göra så här:

1. Jag kollar i *QRZ* om stationen använder **LoTW**. Då sänder jag inget QSL men noterar det i loggboken. Jag vill nämligen veta det när jag kollar statistiken för något diplom.
2. Av samma skäl noterar jag även om stationen bara tar emot **QSL direkt** eller att den saknas i *QRZ*.
3. Jag kollar i statistiken över något **diplom** för att se om jag behöver QSL.
4. Jag kollar i *QRZ* om **QSL ska sändas till något annan call**. Det noterar jag då med mycket liten stil nederst i etiketten. När jag har satt etiketterna på korten, överför jag uppgiften till sin rätta plats på korten.
5. Jag klickar fram Word-filen *QSL-etiketter* som jag har på skrivbordet. Där **skriver jag texten till etiketten**.
6. I loggboken bockar jag för **Paper QSL Sent**.
7. Innan jag skriver ut etiketterna kompletterar jag dem med **PSE QSL på mottagarens eget språk**.

Skapa adressetiketter för QSL-korten

1. Skrivbordet
2. *Microsoft Office Word*
3. Du får upp en blank Word-fil som heter *Dokument1*.

Logger32 - Allmänt

4. *Utskick*
5. *Starta koppling av dokument*
6. *Steg-för-Steg-guiden (sex steg). Koppla dokument*
7. **Steg 1.** *Välj dokumenttyp: Etiketter*
8. **Steg 2:**
9. *Välj startdokument: Ändra dokumentlayout*
10. *Ändra dokumentlayout: Etikettalternativ*
11. *Välj 4360 Herma SuperPrint 4360 (70x36 mm).*
12. *Kassett: Välj Standardkasett (välj automatisk)*
13. *Markera hela första sidan i Dokument1.*
14. *Kopiera*
15. *Markera stycketecknet på nästa sida.*
16. *Högerklicka.*
17. *Välj Klistra in genom att tillfoga tabell.*
18. *Markera sidan som nu innehåller kantlinjer.*
19. *Högerklicka.*
20. *Kantlinjer och fyllningar*
21. *Inställning: Ingen*
22. *OK*
23. *Fortsätt så många sidor som behövs.*
24. *Ta fram Word-filen QSLmall och kopiera den första etiketten i mallen.*
25. *Klistra in etiketten i Dokument1.*
26. **Steg 3:**
27. *Välj mottagare: Använd en befintlig lista*
28. *Använd en befintlig lista: Bläddra*
29. *Sök reda på den Excel-fil där du har listan som ska bli etiketter. Jag har valt att lägga filen i mappen Spara här där jag har alla min viktiga filer. Den kan heta QSL 2011-04-19.*
30. *Alla filer*
31. *Öppna*
32. *Kolla att det finns en bock i rutan vid texten Första raden innehåller kolumnrubriker.*
33. *OK*
34. *OK*
35. *Ta bort fältet "Nästa post" i första etiketten.*
36. *Infoga kopplingsinstruktioner.* Du placerar fälten på sina respektive platser i första etiketten. Fältet för *Call* ska alltså stå efter ordet *Call* och övriga fält under sina respektive texter. Fälttexten kanske kräver två rader men det rättar till sig när den rätta texten ersätter fälttexten.
37. **Steg 4:** *Klicka på "Uppdatera etiketter"*
38. **Steg 5:** *Förhandsgranska etiketter.* Det kan dröja några sekunder.
39. **Steg 6:** *Skriv ut.*

Sortering av QSL-kort

Texten nedan finns i juni 2013 på SSA:s hemsida under *Om SSA – QSL-verksamhet* –

Utgående QSL. Jan hade uppdaterat texten 2012-10-20.

Alla medlemmar som vill sända kort ut i världen, kan göra det genom att sända dem till SM5DJZ, Jan Hallenberg, Edeby Andersberg 30, 74191 Knivsta. Tel. 018-381399.

För närvarande är kostnaden 30 öre per kort och man kan antingen köpa så kallade QSL-märken i kartor om 60 st och klistra på dem bak på kortet, eller betala motsvarande avgift direkt till SSA (Plusgiro 5 22 77-1). Om man betalar på plusgiro skall kvitto eller meddelande om detta sändas tillsammans med QSL-korten. Ange alltid anropssignal då du betalar på annat sätt än med QSL-märken.

Sortering av utgående QSL-kort

Innan man sänder in sina utgående QSL-kort skall dessa sorteras i landsordning med början med bokstaven A, exempelvis A7, BY, C31, DL, EA, F osv. ända bort till siffror som exempelvis 7X, 9A. Med andra ord skall ALLA RA och UA läggas i samma bunt och på samma sätt M5 G3 GW4 också läggs tillsammans. HL-DS, HS-E2, F-TM är andra exempel på sammanslagning.

QSL kort till Sverige

Kort till svenska stationer sorteras också distriktvis SM1 SK2 8S3 etc. I övrigt behöver inga andra länder specialsorteras.

QSL kort till USA

QSL kort till USA skall sorteras distriktvis. Alla kort till 1:a 2:a 3:e osv distriktet lägges för sig. Observera att alla olika prefix inom resp distrikt lägges samman (W1, KA1, WB1, NC1 osv).

Distrikt 4 skall delas in i enkla och dubbla prefix. Dvs. K4, N4, W4 för sig och alla AF4, KD4, NS4, WB4 för sig. På detta sätt blir det 11 buntar för USA: W1,W2, W3, W4, WA4, W5, W6, W7, W8, W9, WØ.

Dessutom kan nämnas att alla US-besittningar och stater utanför själva fastlandet (exempelvis KH2 KH6 KL7 KP2 KP4) sorteras var för sig som separata länder.

Övriga länder delas in i tre grupper

Utskick till övriga länder skall sorteras i grupper; A, B och C enligt enligt nedan.

Logger32 - Allmänt

Grupp A - Till denna grupp hör alla stora länder och vi skickar utrikes postpaket till dessa vid ett flertal tillfällen per år. Hit räknas bl.a. följande länder: DL, EA, F, G, I, RA, SP

Grupp B - Denna så kallade mellangruppen får en grön vadderad påse, modell M1, en till flera gånger per år. Till dessa länder räknar vi följande:
4X, 9A, BY, CT, E7, EI, ER, ES, EW, HA, HB, HL, JA, LA, LU, LY, LZ, OE, OH, OK, OM, ON, OZ, PA, PY, S5, SV, TA, UN, UR, VE, VK, YL, YO, YU samt W1 - WØ.

Grupp C – Småländerna. Slutligen har vi alla övriga de så kallade småländerna som får kort två gånger per år oavsett antal kort. Till dessa länder räknas även de olika distrikten i Australien som har separata byråer. Vi tömmer då samtliga fack och skickar ut kort oavsett hur mycket eller lite det finns till landet ifråga. Bland många så kallade "småländer" finns det ingen verksam byrå eller inget medlemskap i IARU, varför vi inte kan sända kort till dessa. För närvarande gäller det följande "länder". Se vidstående tabell.

Generellt kan man säga att ungefär 95 % av korten till många av ovanstående länder har en så kallade QSL-Manager i ett annat land där det finns en fungerande QSL-byrå, dit man i stället skall skicka kortet. Kom bara ihåg att noga notera på kortet en via-adress exempelvis 5R8FU via SM5DJZ.

Att tänka på

De flesta kort som idag kommer till utgående byrån är generellt ganska bra sorterade. Det finns dock några saker att tänka på:

1/ Kort till Ex-sovjet skall numera vara uppdelade på de egna staterna. Nästan alla har idag sina egna byråer. Men framför allt försök bl.a. att skilja på RYSSLAND och UKRAINA. Detta är ett nästan genomgående fel som många har svårt med.

2/ Kort till USA skall sorteras på DISTRIKT oavsett prefix. (Undantag distrikt 4). Men samla alla kort med siffran 1 för sig. Alla med siffran 2 för sig osv.

3/ Om Ni skriver signalen på en blank baksida, vänligen skriv det på kortets långsida **till vänster** och inte på kortsidan. Det sparar en extra vridning av bunten innan den sorteras. I

detta sammanhang ber jag om att signalen skall synas klart och gärna i lite större text än inbakad i exempelvis en tryckt etikett.

4/ UNDVIK små papperslappar och gem för att sära på olika länderna. De är bara i vägen. Ett gummiband om HELA bunten är oftast tillräckligt.

För närvarande kan man se när och hur mycket kort som skickats om man kollar följande länk, som uppdateras regelbundet:

http://www.sm5djz.com/DJZ_QSL/QSL_2012.htm

Logbook of The World – LoTW Inloggning, uppdatering och användning

Logga in gör du så här:

1. Klicka på ikonerna som finns på skrivbordet.
2. Logga in med **Username: sm2bjs** och **Password:7nfzfe**.

Uppdatera gör du så här:

1. Starta Logger32
2. *File*
3. *Export Logs*
4. *ADIF (.adi) file*
5. *SM2BJS*
6. Markera *Partial Log*
7. Ange de två datumen.
8. *All Bands*
9. *All Modes*
10. *Start*
11. *Leta i:* Där du har laddat in Logger32 lämpligen *Dator – Lokal disk (C:)*.
12. **Logger32 OBS!**
13. *Filnamn: SM2BJS_2010-10-06-2010-11-01* alltså de QSO som du ännu inte har överfört till LoTW.
14. *Filformat: .ADI Files (*.ADI)*
15. *Öppna*
16. *Vill du skapa filen? Ja*
17. *OK*
18. Gå till skrivbordet eller annat ställe där du har sparat *TrustedQSL – TQSL*.
19. *File*
20. *Sign and upload ADIF or Cabrillo file*
21. Välj *SM2BJS_2010-10-06-2010-11-01.ADI*
22. *SM2BJS – UMEÅ*
23. *OK*
24. *Ja*
25. I fönstret *QSO Data Range* klickar du *OK*.
26. *Converting to TQSL-format*.
27. **Färdigt!**

Logger32 - Allmänt

28. Du ser följande information:
*Signing using Callsing SM2BJS, DXCC Entity SWEDEN.
Attempting to upload ???? QSOs
Log uploaded successfully with result "File queued for processing"
After reading this message, you may close this program.*

Nu ser du överst på sidan att loggen är uppdaterad. Om det är hög belastning på LoTW kan det dröja några minuter eller några dagar innan du ser uppdateringen. Du måste vänta till dess med att uppdatera Logger32.

Se QSL. Du kan se en rapport som visar vilka QSL som du har fått genom att motstationer har skickat sina loggar till LoTW. Du gör så här:

1. *Your QSOs*
2. Fyll i formuläret.
3. *Download Report*
4. *Download Report*
5. *Öppna*
6. Med *Redigera* – Sök kan du exempelvis söka ett call.

Kolla DXCC-QSL. Du kan se en sammanställning som visar hur många länder du har för DXCC genom att motstationer har skickat sina loggar till LoTW. Du gör så här:

1. *Awards*
2. *Select DXCC Award Account*

Den uppgift som du då får fram är alltså bara LoTW-QSL. Till detta kommer dina pappers-QSL.

Logbook of The World – LoTW Uppdatering i Logger32

Uppdateringen innebär att du överför uppgifter om QSO där även motstationen använder LoTW.

I DXCC-kolumnen i loggen i Logger32 riskerar du att bara få nr **000 som ADIF-kod** när du överför en testlogg från N1MM. Se i kapitlet *N1MM – Allmänt* hur du göra för att undvika detta.

Du uppdaterar så här:

1. Logga in i LoTW
2. *Your QSOs.* Du behöver inte skriva någonting i *Select QSOs to List.*
3. *Download Report*

4. I datumfältet anger du det datum då du senast uppdaterade Logger32 med uppgifterna i LoTW.
5. Sätt en bock i rutan vid *Include QSL detail.*
6. *Download report*
7. Spara filen lämpligen i mappen för Logger32.
8. Filen får namnet *lotwreport adi*
9. Gå till Logger32
10. *File*
11. *Synchronize LOTW*
12. Välj filen *lotwreport adi*
13. Nedan ser du kommentarer om de val du nu kan göra. Du kan bara välja ett av dessa. Jag gjorde misstaget att bocka för *UPDATE LOTW SENT and LOTW RCWD* i tron att dessa uppgifter annars inte skulle komma in i loggen i Logger32. Nu väljer jag istället *Manual update of logbook records to match LoTW sync records.* **Då uppdateras även uppgifterna om att jag har fått LoTW-QSL.**
14. *Start*

Filen LoTW-mismatch skapas när du väljer *Manual update.* Den visar vilka uppgifter i loggen som skiljer sig mellan Logger32 och LoTW. Där inleder man med följande text: *NOTE: Data in LoTW sync files (in the IOTA, CQZ, ITUZ, GRIDSQUARE, CNTY, STATE fields) is often wrong! This data is entered by the user, and is not checked for accuracy by LoTW. Be very careful when running LoTW sync that bad data is not entered into your logbook.*

Här är några noteringar om skillnaderna:

- **CQ- och ITU-zoner.** Många kroater (9A), vitryssar (EV), slovakier (OM), spanjorer och italienare har felaktigt skiftat om uppgifterna om CQ- och ITU-zonerna. Ryssar anger ibland en annan ITU-zon inom Ryssland. **Uppgifterna i Logger32 får stå oförändrade.** Jag har inte tagit reda på vad dessa uppgifter används till.
- **Lokator** finns överallt i LoTW men inte i Logger32. Jag har avstått från att komplettera detta.
- **IOTA-nummer** som finns i LoTW kompletterar jag så att de kommer med i Logger32. Om numren är olika väljer jag det nummer som jag hittar i QRZ.

Här är de val som du ser när du kommer till punkten 13 i beskrivningen ovan:

- **UPDATE LOTW_SENT and LOTW_RCVD field in your logbook.**

Logger32 - Allmänt

Högerklicka någonstans i *Logbook page*. Du ser då att du kan välja att registrera dessa uppgifter. Denna registrering påverkar även uppgifter om QSL för exempelvis DXCC. Jag har valt att ha kolumnerna för detta synliga i loggboken på datorskärmen.

- **Manual update of logbook records to match LoTW sync records.** För varje QSO där uppgifterna i LoTW och Logger32 är olika. Du väljer sedan själv vilka uppgifter som du vill ha i Logger32. **Jag väljer denna funktion och inte den automatiska uppdateringen. Uppgifter som du väljer att ha i kolumnen Logbook är de som kommer att registreras i Logger32 när du klickar på Apply.**

	Logbook	LoTW sync file
GRID SQUARE	KQ50ml	KQ50
STATE		
DXCC	267	267
ENTY		
ITUZ	51	18
IOTA	EU-141	EU-144
QOZ	28	14

- **Automatic update of logbook record to match LoTW sync records.** Uppgifterna i Logger32 ändras till de uppgifter som finns i LoTW. **Istället för det manuella förfarande i föregående punkt ovan, kan du använda denna funktion när du känner dig säker på att alla ändringsförslag från LoTW ska med i Logger32.**
- **Compare logbook records with LoTW sync records (do not update).** Du får först veta om det finns några skillnader mellan uppgifterna i LoTW och Logger32. Om det då finns skillnader kan du gå vidare och skapa en fil där de redovisas. Filen har namnet LOTW-mismatch.txt.
- Manualen innehåller kommentarer om ändringar i IOTA- och lokatornummer.
- Vissa avvikelser redovisas i en fil med namnet *BAD.adi*. Det gäller exempelvis skillnader mellan tiden för ett QSO.

- Detta avsnitt av manualen avslutas med tips från K5LAD om att underlätta inloggningen till LoTW och filen *lotwreport.adi*.

WAS

I funktionen *Awards – Primary administration awards – WAS* kan du se hur många QSL (LoTW och papper) du har från stater i USA. Gör så här:

1. Logga in i LoTW.
2. *Awards*
3. *Create New WAS Award Account*
4. I fältet *Account Name* skriver du SM2BJS.
5. Sätt bock i rutan *Set as default WAS Account*.
6. När du en gång har skapat detta "Account" klickar du istället på *Select WAS Award Account*.
7. *Account Credits*
8. Låt valet *Pending Credits* stå oförändrat (tror jag).
9. Låt valet *Basic* stå oförändrat.
10. *Modify Account*
11. *Add a QSO set to this WAS account*
12. *Add rule to QSO set*
13. *Select Type*
14. *Data range*
15. Fyll i de två datumfälten.
16. *Add Rule*
17. *Save account changes*
18. *Account Status*

Nu ser du en sammanställning som visar hur många QSL du har från stater i USA.

Sedan du har uppdaterat Logger32 med uppgifter från LoTW enligt beskrivning ovan, kan du välja *Awards – Primary administration awards – WAS* och även där se hur många stater du har klara för WAS. Detta fungerar för såväl LoTW-QSO som för pappers-QSO **för de senaste åren**. När jag har skickat över hela min logg till LoTW och sedan uppdaterade Logger32, **kompletterades inte QSO från tidigare år med förkortningen på den stat som radioamatören tillhör**. Därmed syns inte dessa QSO i sammanställningen över WAS. För varje gammalt QSL-kort från USA löste jag problemet på följande sätt:

1. Skriv in callet i loggningsfönstret.
2. Klicka i raden i loggen för tidigare QSO.
3. Högerklicka i raden i loggboken.
4. *Edit Admin Subdivision info*
5. Klicka på statens namn så flyttas förkortningen för staten i fältet till vänster om texten *Primary admin*.

Logger32 - Allmänt

6. Apply

Uppgifterna kommer därmed direkt med i statistiken för WAS.

Förteckning över de som använder LoTW

Med dels QRZ, dels beskrivningen nedan kan du enkelt ta reda på om en station använder LoTW.

När det är en DX-spot gör du så här:

1. Högerklicka på en rad i fönstret *DX Spots*.
2. *Setup*
3. *Appearance*
4. Bocka för *Show LoTW user*.
5. Du ser nu en ny kolumn i fönstret *DX Spots* med ett frågetecken i kolumnens rubrikfält.
6. Gör kolumnen så smal som möjligt.
7. När ett spotat DX registreras i fönstret, blir fältet i den nya kolumnen grönt, vilket innebär att stationen använder LoTW.

När det inte är en DX-spot gör du så här:

1. Högerklicka på en rad i fönstret *DX Spots*.
2. *Setup*
3. *Load LoTW users file*.
4. *Download from Internet*. Nu kan du söka i förteckningen. Du kan istället fortsätta enligt denna beskrivning och därmed få uppgifter på liknande sätt som ovan när det är en DX-spot.
5. *Save data*.
6. Registrera ett call i loggningsfönstret. Skriv in callen eller flytta en spotad signal dit genom att klicka på den.
7. Högerklicka i något avfälten i loggningsfönstret.
8. *Bookmark callsign* eller ännu hellre *Ctrl+B*
9. Du skapar då en "pseudo-spot" som alltså inte publiceras på Internet. Se i manualen i avsnittet *Pseudo DX Spots*.
10. Därmed får du - på samma sätt som för en äkta DX spot - veta om stationen använder LoTW.
11. Om du så vill kan du genast ta bort din pseudo-spot. Gör så här:
12. I fönstret *DX Spots* högerklickar du på pseudo-spotets call.
13. *Remove 9M5LS DX Spot*

Installera och uppdatera Logger32

Sedan version 3:47, sommaren 2013, får du automatiskt uppdateringar. Tyvärr fungerar

sedan inte QRZ som tidigare. Dessbättre kan du högerklicka på mappen för Logger32 och välja *Återställ tidigare version*. Jag använder tills vidare version 3.39.0 som fungerar med QRZ som jag vill.

Den 1 april skulle jag uppdatera min version 3.29.1. Då visade det sig då vara versionen 3.31 som innebar att jag måste välja att installera *Full Version of Logger32* som gäller för nya användare. Jag sparade då undan en back-up på min logg och ytterligare ett antal filer som jag sedan lade in i mappen för den nya versionen av Logger32. Det visade sig då att den nya versionen hade allt som jag vill ha kvar från den gamla utan att jag måste flytta tillbaka de filer som jag hade sparat undan. Det kan bero på det val jag gjorde under punkt 27 nedan. Där valde jag inte *No to All* utan behöll de gamla filerna på alla ställen där installationen stannade upp och frågade hur jag ville göra.

Jag måste spara undan de åtta filer (PrimaryAdmin och SecondaryAdm) som gäller diplom och ersätta dessa i den nya versionen. Den uppdaterade versionen innehåller nämligen inte min uppdatering av tabellen för URDA.

Jag måste också spara undan ett antal filer som heter *Logbook32*. Jag hade glömt den insikten när jag sommaren 2014 ånyo skulle försöka uppdatera Logger32. Efter uppdateringen tvingades jag dels att inse att problemen med QRZ fanns kvar, dels att uppgifter om QSL-kort som jag hade mottagit inte fanns med när jag importerade den logg som jag sparade före uppdateringen. Uppgifter från LoTW fanns dock med. Jag fick ägna många timmar åt att på nytt registrera mina QSL-kort.

När jag nu ville återgå till en tidigare version fanns inte längre den funktionen i datorn! På en av mina USB hade jag dock en tidigare version som jag använde. När jag då importerade den sparade loggen fick jag en chock. Uppgifterna om mottagna QSL-kort saknades ånyo. Då först erinrade jag mig att man inte bara ska spara loggboken utan även filerna *Logbook32*. När jag då ersatte dessa filer i den gamla versionen med nya sådana så fanns alla uppgifter i loggen.

Backup på Logger32 innebär alltså att man inte bara sparar undan loggfilen. Man ska samtidigt spara mappen med hela Logger32. Där kan man hämta filerna *Logbook32* om

Logger32 - Allmänt

man någon sällsynt gång tvingas använda uppgifter från backup.

Vid någon framtida installation kanske det ändå är bra att ha en förteckning över de filer som jag sparade undan:

- Jag exporterade loggboken som ADIF-fil.
- *BandMode32*
- *QRZHTTPLookup*
- *QRZHTTPLookup (konfigurationsinställningar)*
- *Logger32 (konfigurationsinställningar)*
- *Secomp.isd*
- *SoundCardMacros*
- *TelnetAdresses*
- Mappen *tqsl*
- *UserPara*
- Sex filer för LoTW
- *wL_cty* (enligt en gammal notering men jag hittade aldrig den filen)

Jag gjorde så här:

1. Gick till hemsidan hos Logger32.
2. Högerklickade på ikonen för *Full Version of Logger32*
3. *Spara länk som*
4. *Spara som: Dator Lokal disc (C:)*
5. *Filnamn: lgr32uppgrade3481 (???)*
6. *Spara*
7. Skrivbordet
8. Välj *Dator*.
9. *Lokal disk(C:)*
10. *lgr32full3481*
11. Högerklicka
12. Extrahera alla
13. *C:\lgr32full3481*
14. *Extrahera*
15. Skrivbordet
16. *Dator*
17. *Lokal disk(C:)*
18. *lgr32full3481*
19. *setup*
20. *Ett oidentifierat program vill komma åt datorn*
21. *Tillåt*
22. *OK*
23. *Install*
24. *Program Group: Logger32*
25. *Existing Groups: Logger32*
26. *Continue*
27. Svara Yes överallt där du får frågan om du vill behålla den gamla versionen.
28. *OK*
29. Skrivbordet
30. Öppna Logger32 och kolla att du har den nya versionen.

31. Kolla att allt är som du vill ha det.
32. Importera eventuellt de filer som du har sparat undan. Det verkar dock inte nödvändigt. Den backup på loggen som jag utförde behöver inte heller användas.

Run-time error

Ett problem och dess lösning

SM3PYB, Pergöran beskriver ett problem och hur han löste det.

När jag klickade i något fält i Logbook page trippade programmet och fick felmeddelande *Run-time error '13' Type Mismatch*. Programmet går inte att återstarta. Under uppstart stannar det och felmeddelande *Run-time error '13' Type Mismatch* poppar upp.

Enligt info på Google uppstår detta fel när det är problem i något register. Jag provade köra ett antal program som rensar registren men inget hjälpte. Efter diverse felsökande visade det sig att filen *Logbook32.isd* var korrump. Denna fil är färskvara som ändrar sig allteftersom nya QSO registreras.

Under mitt felsökande hittade jag en fil i Logger32 biblioteket, *LOGBOOKBACKUP*. Som jag förstår är denna fil en backup på de filer som håller ordning på loggboken, inte vilka QSO som är körda. De ligger i filen *LOGBOOK32BACKUP*.

Jag ersatt *Logbook32.xxx* och *Stats32.xxx* filerna i Logger32 biblioteket med filerna från backupen och allt fungerar igen.

Logbookbackup filen hade skapats tidigare samma dag som programmet havererade. Nu funderar jag på vad som initierar skapande av logbookbackup filen.

I hjälpavsnittat *Backing up Logger32 files and Databases* under punkt *4 Automatic Backup Selection* framgår hur man sätter backuppen. Min var satt på 10 QSO mellan backupparna. Nu är det ändrat till backup efter varje QSO.

Problem med uppgifterna om QSL efter uppdatering

SM3DTR, Göte meddelade att han fick problem efter uppdatering av Logger32. Funktionen *Flag QSO to QSL, eqsl, LoTW* upphörde att fungera. Efter kontakt med grundaren själv, Bob Furzer, K4CY fick han följande svar som löste

Logger32 - Allmänt

problemet: *You have a broken database index and need to export the logbook in ADIF format, delete the logbook, and re-import it.*

Backup

Exportera loggen. Jag måste se till att spara loggen på USB minst en gång varje vecka. Då använder jag *File – Export Logs – ADIF (.adi) file*. Jag spara den i *Spara här* där jag har de flesta av mina dokument. Filnamnet blir *Logger32 backup0523*. Datumet på slutet är sista datumet i loggen. Jag gör samma backup på det USB-minne som jag förvarar i bilen, men inte lika ofta.

Spara loggfiler. När jag hade problem med ADIF-nummer för DXCC fann jag att det inte gick att rätta till felet genom att exportera den rättade loggen från min dator hemma till datorn i stugan. Problemet löstes när jag ersatte de fyra filerna *Logbook32* i datorn i stugan med samma filer från datorn hemma.

Backup på hela Logger32. På båda USB-minnena har jag backup på hela mappen för Logger32. Där finns även den aktuella versionen av de fyra filerna *Logbook32*.

Logger32 - Allmänt

Organisera Logger32 på datorns skärm

Så här kan Logger32 se ut hos mig.

- I loggboken har jag alltså nu fyra kolumner för QSL – två för papper och två för LoTW.
- I loggboken ser du kolumner för STATE och CNTY alltså län och kommun om jag förklarar med en tillämpning för Sverige.
- I dessa kolumner ser du att jag har registrerat koder för några call.
- I loggningsfönstret ser du fält för STATE (P.Adm), CNTY (S. Adm) och IOTA med frågetecken intill varje fält.
- I loggningsfönstret har jag skrivit in callen UA1CEC, som finns i loggboken, för att få fram QRZ.
- Lilla fönstret för QRZ ser du nederst, ovanpå fönstret för Telnet. Där finns uppgifter om UA1CEC som gör att jag kan ta fram koderna för oblast och distrikt. Ibland finns koden för oblast som en del av adressen. Där framgår också att det är e-

QSL, LoTW och direkt-QSL som gäller för honom.

- Allra längst ned, långt till höger, kan jag klicka fram den fullständiga versionen av QRZ. Den kommer fram där nere, samtidigt med lilla QRZ-fönstret, när jag har skrivit in ett call i loggningsfönstret och tryckt på tab-tangenten. För att se allt måste jag logga in.
- Jag har klickat på frågetecknet vid fältet S.Adm och fått fram fönstret nere till höger. Där hittar jag koderna för oblast och distrikt.
- I fönstret DX Spots ser du gröna markeringar längst till vänster på två rader. Det är spotade call som använder LoTW.
- Fönstret som täcker en del av kartan till vänster, är förteckningen över alla som använder LoTW.
- I kartan ser du alla de spotar som även finns i fönstret DX Spots. De vanligast är röd fyrkant för nytt land och blå fyrkant för nytt land på det bandet.

The screenshot displays the Logger32 software interface with several windows open:

- Logbook page:** A table with columns: QSO NUMBER, QSO DATE, TIME ON, TIME OFF, CALL, RST_SENT, RST_RCVD, BAND, MODE, NAME, QTH, QSL_RCVD, QSL_SENT, QSL_RCVD, QSL_SENT, COMMENT, STATE, CNTY, IOTA.
- UA1CEC (AR op):** A smaller logbook entry for UA1CEC.
- Operation - QM2B5:** Fields for Call (UA1CEC), Band (30M), Name (Anton), P.Adm (S.Adm), and QTH.
- DX Spot map:** A world map showing various spots with colored markers.
- Download LoTW users file:** A dialog box listing various call signs like TA3BN, TA3A, TA3A, etc.
- European Russia RCU - Leningradskaya oblast:** A window for selecting a county and listing awards.
- DX Spots:** A table listing spots with columns: DX Spot, File, File, Comment, etc.
- Telnet:** A window showing connection details for UA1CEC, including address (LENN st 138) and city (Leningrad).

N1MM – Allmänt

Några problem

N1MM fungerar mycket bra. Här är dock några problem.

Felmeddelande. Någon eller några gånger under en test slutar programmet att fungera samtidigt som det kommer fram ett stort antal fönster med ett felmeddelande. Sedan jag desperat har klickat på alla dessa, kommer ett fönster där jag kan stänga N1MM. Jag kan sedan starta programmet igen utan problem. Avbrottet tar bara en eller annan minut.

Låsning i sändningsläge. Avståndet från min antenn till datorn är bara 2-3 meter. Det kan vara orsaken till att transceivern låser sig i sändningsläge på 28 MHz. När jag minskar effekten till 50-60 W går det bra. Jag borde kanske installera ytterligare några ferritblock på kablarna.

Problem vid uppdatering. När jag skulle uppdatera programmet från version 11.1.4 daterad januari 2011 till version 12.03.00 daterad mars 2012 fick jag problem. N1MM nycklade inte min FT-950 sedan jag hade installerat uppdateringen. Dessbättre upptäckte jag i kritiskt läge att jag kunde högerklicka på mappen för N1MM och där välja att återgå till en valfri tidigare uppdatering. När jag senare angrep problemet, provade jag uppdateringar från januari 2011 och framåt. När jag då valde alltför stora tidsintervall mellan uppdateringarna, återkom problemet. Efter att ha provat med ett antal mindre tidsintervall, fungerade slutligen även uppdateringen från mars 2012. Jag vet inte orsaken till problemet, men jag kommer att uppdatera med kortare intervall härnäst. Det tar ju faktiskt bara ett par minuter.

Loggningsfönstret

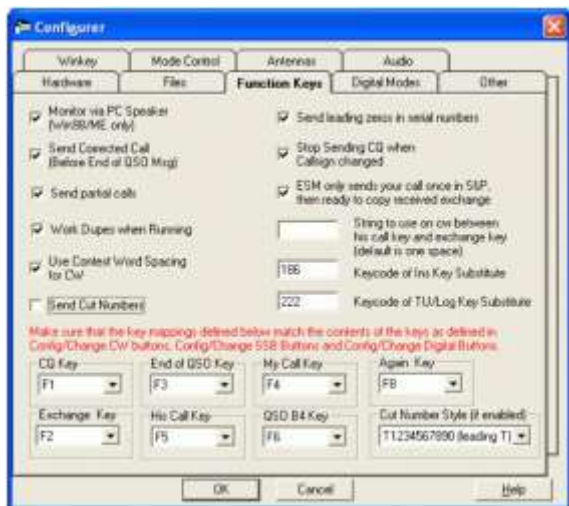
- Du **flyttar mellan fälten** med tab eller med mellanslag. Mellanslag flyttar markören till nästa tomma fält. Tab flyttar till nästa fält.
- Med **Wipe raderar** du alla fält. Ett fält raderar du med backstegs-tangenten (den ovanför Enter).
- **Oklart call.** Du kan skriva exempelvis N?M men prova istället att använda F9 för att sända ett ej fullständig call innan du sänder meddelandet.

- **Repetera CQ.** Med Alt+R kan du skifta mellan **återkommande CQ-anrop** eller enstaka.
- **Flera call samtidigt.** *Call Stacking* innebär att du har mer än ett call i loggningsfönstret. Se manualen.
- **Notering.** Om prefixet verkar konstigt eller du vill kolla någon annan uppgift efteråt, lägger du till en not (Ctrl+N) innan du trycker Enter för att logga ditt QSO.
- **Söka QSO.** Med Ctrl+F kan du söka ett tidigare QSO med ett call som du har i call-fältet. Se vidare i manualen.
- Du kan **ändra ett tidigare QSO. Enklast är att dubbelklicka på ett QSO i loggen.** Då får du detta QSO i loggningsfönstret där du kan göra ändringar och logga på nytt med Enter. Då du gör det, sänder du inte ut någonting. Du kan istället flytta mellan tidigare QSO med Ctrl+Q och Ctrl+A. Det QSO som du markerar flyttas då till loggningsfönstret. Du kan ändra och spara med Enter. Du kan istället antingen trycka Ctrl+Y.
- **Call i bandmappen.** Om du registrerar ett call och lämnar frekvensen, ser du callen i bandmappen. Om du har kört det tidigare, ser du det i grå färg. Du väljer denna funktion under *Config*.
- Under *Config* kan du välja **Spot all S&P QSO's**.
- Du kan **ändra frekvens** i call-fältet. Inom ett band räcker det att du anger de tre sista siffrorna, exempelvis 8,50. Tryck sedan Enter.
- Du kan **byta band** med *Ctrl-Page Up* och *Ctrl-Page Down*.
- Du kan **byta trafikslag** i call-fältet. Skriv CW och tryck Enter.
- Du når **databasen qrz.com** när du klickar på knappen *Buck*.
- **Färger:** Grå – körd tidigare. Blå – QSO. Röd – multipel.

Funktion Keys

Gå till Config – Configure Ports, Telnet Addresses, Other – fliken *Function Keys*. Där ser du detta fönster:

N1MM – Allmänt

Ändra CW-hastigheten

Jag använder ofta tangenterna Page Up och Page Down. Med dem kan jag hela tiden anpassa CW-hastigheten. Jag ändrar i steg om två ord per minut, exempelvis från 24 till 26 vilket alltså är 120-takt till 130-takt. Man kan ändra stegen. Det gör du under *Config – Config Ports, Mode Control, Audio, Other* – fliken *Other*.

Kalla CQ – Running mode

- **Running mode** innebär att man ropar **CQ**. Frekvensen markeras i bandmappen som **CQ-frequency**.
- Du ser att fältet *Running* är förbockat i loggningsfönstret.
- **Running mode** har en särskild uppsättning funktionsknappar F1-F12. I detta kapitel i avsnittet *Macron till funktions-tangenterna* ser du hur du programmerar F-tangenterna för både *Running mode* och *S&P mode*. Se nedan om *S&P*.
- När du klickar på *CQ-frequency* i bandmappen blir fältet *Running* förbockat.
- När transceivern kommer nära *CQ-frequency* blir fältet *Running* förbockat.
- När du är i *S&P mode* och trycker Skift+en funktionstangent, övergår du till *Running mode*.
- När du sänder CQ, blir fältet *Running* förbockat.
- När du slutar att ropa CQ och lämnar frekvensen övergår du automatiskt till *S&P-mode*.

ESM-teknik - Running

ESM-teknik (Enter Send Message) ser du i detta exempel.

1. Tryck Enter – du sänder SM2BJS SAC K
2. PA1M anropar – skriv PA1M
3. Tryck Enter – du sänder 5NN 003
4. PA1M sänder 599 001
5. Tryck Enter – du loggar och sänder TU
6. Tryckt Enter – du sänder ett nytt CQ

S&P-mode

- **S&P mode** innebär att man lyssnar över bandet. **Search & Pounce** - ordagrant översatt: **Söka och attackera**.
- Du använder även här funktionsknappar F1-F12 men delvis med andra meddelanden än i *Running*.
- Om fältet *Running* inte är förbockat så är det funktionsknapparna för *S&P mode* du ser.
- Om du trycker ned skift-tangenten skiftar du mellan funktionstangenter för *Running mode* och *S&P-mode*.
- Om du trycker Alt+M kan du markera en frekvens där det exempelvis finns **någon som inte är med i testen**.

ESM-teknik – S&P-mode

1. Du ska **inte** ha en bock i rutan *Running*.
2. Skriv in ett call i första fältet eller så finns det en call i ramen ovanför fältet som du använder genom att trycka mellanslag.
3. *Enter*. Du sänder ditt call.
4. Markören flyttar då till fälten där du skriver test-meddelandet.
5. *Enter*. Du sänder ditt test-meddelande och *K*.
6. Du trycker eventuellt på F3 för att sända *TU*.

Gå till *Config – Configure ports Telnet Addresses, Other* – fliken *Functions Keys*. Där kan du välja *ESM only sends your call ones in S&P then ready to copy received exchange*.

Flera som svarar vid Running

Om du vill använda funktionen *Call Stacking* när du kör *Running* bör du **nog ha någon som hjälper dig att lyssna**. Du gör då så här:

1. Skriv en signal i Call-fältet.
2. Tryck Ctrl+Alt+G.
3. Du flyttar då signalen till CQ-frekvensen i bandmappen.
4. Skriv in en ny signal i Call-fältet.
5. Tryck Ctrl+Alt+G.

N1MM – Allmänt

6. Tryck mellanslag för att flytta den första signalen till loggningsfönstret.
7. Antingen kör du och loggar denna signal eller så flyttar du tillbaka den till bandmappen med Ctrl+Alt+G.
8. Nu har du den andra signalen i ramen till Call-fältet. Flytta den till Call-fältet med mellanslag.
9. Och Så Vidare.

Du kan **radera en signal** med Alt+D.

BandMap

Du måste klara ut om testreglerna tillåter kluster och därmed bandmapp i den klass som du tävlar i.

- **QSY till ett call.** När du klickar på ett call flyttar transceivern dit.
- **QSY.** Du kan ändra transceiverns frekvens med upp/ned-pilarna när musmarkören står i call-fältet.
- **Call till loggningsfönstret.** När du närmar dig den frekvens där det finns ett call i bandmappen, registreras callen ovanför call-fältet. Du flyttar sedan callen till call-fältet med mellanslag.
- Du **flyttar callen direkt till call-fältet** genom att dubbelklicka.
- När du kör en station med S&P (se nedan) står callen kvar i bandmappen.
- Du kan **flytta mellan call** med Ctrl+upp/ned-pilarna.
- Du kan **flytta mellan multipler** med Ctrl+Alt+upp/ned-pilarna.
- **Zooma.** Du kan ändra skalan på bandmappen med musens hjul eller med +/- på det numeriska tangentbordet.
- **RIT och XIT.** Längst upp kan du välja RIT eller XIT. Då använder du ratten på transceivern för att ändra frekvensen. Du kan även byta sidband.
- **Filter.** Om du högerklickar ser du en meny. Du kan bland annat välja filter i transceivern.
- **Färger på call:** Grå – Körd tidigare. Svart – CQ-frekvens. Blå – QSO. Röd – multipel. Grön – mer än en multipel.

Loggboken

Högerklicka i loggboken så ser du en meny där du kan välja ett stort antal åtgärder. Här är ett par av dem.

- Du kan **flytta till frekvensen för ett tidigare QSO.** Högerklicka och välj sedan i menyn.

- Du kan **ändra uppgifterna om ett QSO** genom att dubbelklicka på den raden.

Available – Mults and Q

De två kolumnerna visar dels uppgifter från klustret, dels de call som du själv har registrerat och som då har hamnat i bandmappen. Du ser hur många av dessa som är möjliga QSO och hur många som är möjliga multipler. Därmed inte sagt att de kör din test. Din egen interna spot registrerar du med knappen *Store* i loggningsfönstret.

- **Knappar för aktuella band.** När du öppnar en logg för den aktuella testen, ser du knappar för de band du kan köra i den testen.
- **Röda siffror** visar bandet med flest stationer.
- **Färgen på knapparna** visar om det call som du registrerar i loggningsfönstret är en ny multipel, ett nytt QSO eller en dubbel.
- **Välja band.** Högerklicka i fönstret så ser du en meny där du kan välja det eller de band vars call du vill se.
- **Byta band.** Du kan byta band på transceivern genom att klicka på en knapp. Med högerklick väljer du VFO B. Allra överst ser du hur många QSO och multipler som Telnet har rapporterat.
- **Senaste callen.** Nedre fältet visar de senast mottagna callen i klustret. Du väljer en station med Ctrl+Alt+upp/ned-pilarna.
- **Call till loggningsfönstret.** Klicka på ett call för att flytta det till loggningsfönstrets ram. Den försvinner när du QSY-ar. Tryck mellanslag så flyttar du callen till call-fältet.
- Placera muspekaren på ett call (klicka inte) så får du mera information.
- **Greyline och split.** En markering vid callen visar greyline. +/- betyder split-trafik.

Telnet Window

1. Högerklicka så ser du en meny.
2. Under *Packet Filters* kan du **välja vad som ska visas i bandmappen och i fönstret Available – Mults and Q.**
3. Klicka på ett call för att flytta det till loggningsfönstrets ram och dubbelklicka för att flytta det till call-fältet.

Call History - Använda data från tidigare tester

Nedan ser du detaljer om funktionen Call History. Sammanfattningsvis har jag efter

N1MM – Allmänt

ganska omfattande experiment kommit fram till följande slutsats:

- Call History-data lagras i en **tabell** i N1MM – alltså **inte i någon av programmets filer**. Reglerna för uppgifterna i **Call History-tabellen** ser du längre fram i detta avsnitt.
- Du använder troligen bara en databas i N1MM även om du kan använda flera. **I den databasen kan du bara ha en Call History-tabell.**
- Du kan **sammanställa Call History-data** genom att först sammanställa deltagarlistor från tidigare tester som du sedan kompletterar med exempelvis lokator eller förkortning för stat i USA.
- Du kan **skapa en Call History-fil** genom att köra en fejkad test och sedan **överföra data till Call History-tabellen** med *Update Call History with Current Log*. Sedan **skapar du Call History-filen** med *File – Export – Export Call History*. Ännu bättre är att välja *Clear Call History then Update with Current Log*. Då slipper du data som kanske finns i Call History tabellen sedan tidigare.
- Du kan istället skriva en Call History-fil med ledning av reglerna som du ser längre fram i detta avsnitt och i manualen för N1MM.
- När du tar fram en logg, ser du en flik **Associated Files**. Där kan du bland annat importera Call History-filen för testen. Då följer filen med varje gång som du hämtar loggen under *Open Log in Database*.
- Före testen tar du fram Call History-filen med *File – Import – Import Call History*.
- Efter testen kompletterar du uppgifterna i **Call History-tabellen** med *Update Call History with Current Log*, och kompletterar **Call History-filen** med *File – Export – Export Call History*.
- Du kan byta ut data från tidigare tester i Call-History-filen med funktionen *Clear Call History then Update with Current Log*. Det normala är väl att inte göra detta. Du bör istället komplettera tidigare data.
- **När du importerar en Call History-fil raderar du de data som redan finns i Call History-tabellen. Det är alltså viktigt att du efter en test väljer Update Call History with Current Log, och File – Export – Export Call History.**
- **Det är också viktigt att du sparar dina filer även på annat ställe än i N1MM. Under en uppdatering av N1MM får man visserligen välja att behålla ett antal av programmets filer istället för att ersätta**

dem. Det är nog ändå klokt att skapa en särskild back-up.

- **UserText** är en ny funktion i N1MM. Call som du har i en Call History-fil, kan du komplettera med diverse kommentarer. Du ser denna kommentar i loggningsfönstret om du ökar fönstrets storlek en aning. I manualen ser du hur man använder funktionen.

Sparade data som inte är Call History. När du kör en test utan att använda en Call History-fil händer följande:

- Om du kör en station **en gång till på samma band** – en *Dupe* – får du veta det. Om du ändå väljer att köra honom, ser du i loggningsfönstret de uppgifter – exempelvis lokator - som du loggade tidigare. Anteckna gärna och kolla denna *Dupe* efter testen.
- Om du kör stationen **en gång till på ett annat band**, ser du i loggningsfönstret de uppgifter som du loggade tidigare.
- Uppgifterna som du loggade – exempelvis lokator – **sparas inte i tabellen för Call History. De sparas troligen i den logg som du använder under testen.** Det är först när du väljer *Update Call History with Current Log* som uppgifterna sparas i **Call History-tabellen**. För att sedan uppdatera en **Call History-fil** måste du välja *File – Export – Export Call History*.
- För att testa denna teori använde jag UBACW-testen som jag hade kvar under *File – Open Log in Database* och importerade tillhörande Call History-fil som innehöll många fler call än de som jag hade i loggen. Jag tog sedan fram en ny logg för månadstesten och importerade tillhörande Call History-fil, vilket alltså raderade data för UBACW-testen i **Call History-tabellen**. När jag sedan tog fram loggen från UBACW-testen fick jag fram data för call som fanns i loggen men inte för call som bara fanns i Call History-filen för UBACW.

Istället för den fiktiva testen enligt ovan kan du **skriva texterna som utgör en CallHist-fil. Du utgår från följande modell:**

Call, Namn, Grid, Grid, Sekt, State, CK, Födelsedag

- CK använd i vissa amerikanska tester (Sweepstakes) för att ange året när man fick sitt cert. Om CK saknas, måste man ersätta det med -1. Se undantag nedan.

N1MM – Allmänt

- Födelsedag skriver du 1939-01-31.

Modellen är lite svår att tillämpa. I den fil som jag skapade för **månadstesten** ser det av någon anledning ut så här:

SM2BJS,,KP03DU,,,,-1,1900-01-01

Det är visserligen helt enligt modellen ovan men jag kan dock ta bort onödiga kommatecken och siffror varefter den fungerar lika bra. Det blir så här:

SM2BJS,,KP03DU

I den fil man använder för **ARRL-CW** placeras förkortningen för delstaten i läget *Sekt* så här: K1AJ,,,,MA

För Belgiens **UBA DX Contest** blir det dock annorlunda. Där använder man av någon anledning läget för födelsedatum för att ange förkortningen för regionerna i Belgien. Försök att placera förkortningen i läget för *Sekt* fungerar inte. Det blir så här:

ON4CCP,,,,,-1,BW

De är alltså sju kommatecken före -1 vilken är enligt modellen.

För **Russian DX** hittade jag en fil på Internet. Jag sökte med ett ryskt call och ordet *RDA*. Där ser raderna ut så här:

UA3IVM=TV-09

Jag försökte ta reda på hur detta kan stämma med modellen ovan. Det visade sig att det inte var filen som fungerade som Call History. Det finns nämligen en fil i N1MM som heter *oblast* med ett antal rader som ser ut enligt dessa två exempel:

9V KE

3K.....VR

Siffrorna är en del av callen och bestämmer oblastet enligt följande:

UR **9V** AQ bor i oblast KE

UA **3K** AR bor i oblast VR.

Denna fil ger beteckningen för oblast i loggen. Om jag ändå använder filen som jag hittade på Internet, får jag inte den beteckningen för oblast som finns där, utan istället den beteckning som finns i filen *oblast*. Skriver jag in ett call som finns i filen från Internet där siffran och första bokstaben inte finns i filen *oblast*, så får jag ingen beteckning för oblast för loggning. Jag hittade bara något enstaka call som var så. **Det behövs alltså ingen Call History-fil.**

Filformatet för filen *oblast* heter *.sec*. Det finns många sådana filer i N1MM. Vid ett stickprov hittar jag ett par filer som används för

att **registrera multipler** i dessa tester och sedan räkna fram totala poängsumman. Denna variant av filer med namnet *.sec* används alltså inte för att skapa några uppgifter för loggning som det sker vid exempelvis ryska testen och månadstesten.

Testkalender med filer för Call History och F-tangent

Jag har sammanställt en kalender över tester som jag kanske kommer att delta i. Den ingår inte i detta dokument. Den publiceras på annat sätt på FURA:s hemsida. Testkalendrar finns det redan gott om på Internet. Det speciella med denna kalender är att den hänvisar till filer för Call History och för programmeringen av F-tangenterna. Filerna för Call History har jag skapat utifrån resultatlistor från i huvudsak de tre senaste åren. Om du vill använda filerna för F-tangenterna, behöver du bara byta ut SM2BJS mot ditt eget call. Även dessa filer finns på FURA:s hemsida.

Övrigt

- **Operator.** Med Ctrl+O kan man välja operator. Det syns då i loggen i N1MM men inte i Cabrillo.
- **QRZ** laddar du in under *View*.
- **Dubbla fönster** för loggning och bandmapp kan man ha.
- **Check partial.** Visar överst call i din logg, och längre ned call i MASTER.DTA-filen. Klicka på ett call för att köra stationen. Du kollar då att det är ett nytt call som du loggar. Du kollar också om callen finns i DTA-filen. Grå färg betyder att du redan har loggat det callen eller att det är ett call som du inte får köra. Du kan klicka på ett call i fönstret *Check* för att flytta det till loggningsfönstret.
- **Ändra efter testen.** Använd de sammanställningar som du får fram under *View*. Skriv in ett call i loggningsfönstret och använd sedan uppgifterna i fönstret *Check* för att försöka lista ut hur du bör ändra ett felaktigt call. Du har även stor hjälp av uppgifter i *DX Summit* och i din loggbok.
- **Info-fönstret – Rate.** Högerklicka för **många** inställningar.
- **Info-fönstret – Station.** Högerklicka om nätverket krånglar.
- **Fönstret Multipliers.** Högerklicka på ett prefix.

N1MM – Allmänt

- **Rotorhjälp.** I fönstret *Available*...klickar du i kolumnen *Dir*. Du får då callen i rationell ordning när du ska vrida antennen.
- **Förkortade siffror.** N=9, T=0, A=1, E=5 och O=0.

Använda inspelade meddelanden för SSB-tester

Du kan skona dina stämband genom att spela in en del av det du ska säga under en SSB-test. I min version av manualen hittar du anvisningarna från sidan 34 och framåt. Gör så här:

1. Ta fram den funktion i din dator där du kan välja mikrofon och högtalare. I min dator finns den under *Start* (nere till vänster på datorskärmen) – *Inställningar* – *Kontrollpanelen* – *Ljud*.
2. Där får du använda försöka-misslyckas-metoden för att välja rätt funktion.
3. Koppla in något enkelt headset till datorns ljudkort. Prova dig fram med att ansluta headsetets två kontakter till ljudkortets tre anslutningar. Hos mig blev det logiskt med orange kontakt till orange anslutning och grön kontakt till grön anslutning.
4. Kontrollera även att du har rätt inställning i N1MM. Det gör du under *Config* – *Configure Ports, Mode Control, Audio, Other* och välj där fliken *Audio*. Under *Select Device* har jag valt *Default*.
5. I *Kontrollpanelen* – *Ljud* kontrollerar du att mikrofonen fungerar.
6. I N1MM under *File* – *New Log in Database* tar du fram en ny logg för en SSB-test.
7. Ställ transceivern i SSB-läge.
8. För att skapa ett CQ-anrop trycker du ned Ctrl+Skift+F1 och talar in ett anrop med headsetet.
9. Tryck Ctrl+Skift+F1 en gång till för att avsluta inspelningen.
10. I nederkanten av loggningsfönstret ser du att inspelningen har sparats.
11. Inspelningen finns där du har sparat N1MM i din dator. Där hittar du en mapp som heter *wav*. Klicka på den så ser du nu två mappar. Den ena heter *N1MM* och är ett exempel där N1MM gör ett CQ-anrop. Den andra har ditt call som namn och innehåller filen med ditt inspelade anrop.
12. Tryck F1 för att sända ditt CQ-anrop.
13. Det är ditt anrop som du sänder eftersom programmeringen av F1 innehåller ett makro som heter *{operator}*.
14. Fortsätt på samma sätt med de övriga F-tangenter som du vill använda. Du skapar

då ytterligare filer i mappen med ditt call som namn.

15. När du söker stationer att ropa (S&P) kan du ju inte använda ditt CQ-anrop med F1. Det borde då gå att spela in ett annat meddelande för F1 när man har klickat bort *Running* och skrivit ett call i loggningsfönstret. Det går tydligen inte. Det nya meddelandet sparas med samma namn som CQ-anropet och ersätter detta. Du kan istället väja någon annan tangent än F1 för detta.

Sända hans call och löpnummer. Manualen innehåller ingen beskrivning om hur man enkelt kan ordna detta. I manualen (sidan 217 i min version) och i information som du hittar när du söker men orden *wav* och *N1MM* ser du att du behöver ett särskilt program (*Cool Edit* eller *Audacity*) för att skapa filer för varje bokstav och siffra. Man beskriver även ett särskilt interface men jag är inte säker på att det behövs.

Problem med VOX-en. I min FT-950 måste jag välja om VOX-en ska fungera när jag använder F-tangenterna eller när jag använder mikrofonen ansluten till transceivern. I en av menyerna i transceivern kan jag bara välja det ena eller det andra. När jag försöker ansluta headsetet till datorns ljudkort fungerar fortfarande F-tangenterna men jag får inget ljud från headsetets mikrofon. Problemet går att lösa om headsetet eller dessa adapter har en anslutning för hand- eller fotswitch.

WAE-tester med QTC-rapportering

Du kan som bekant få extra poäng under WAE-tester genom att sända och ta emot uppgifter om tidigare QSO under testen. Reglerna är följande:

- Under RTTY-testen får du ha QSO även med den egna kontinenten men bara **sända och ta emot** QTC från annan kontinent.
- Under CW- och SSB-testerna får du bara ha QSO med annan kontinent och **bara ta emot** QTC – inte själv sända.

Gör så här vid RTTY-tester:

1. Ta fram loggen *WAERTTY* och fönstret *Digital Interface*.
2. Programmera makron i två av knapparna i fönstret *Digital Interface*. Ena knappen med texten *QTC for me?* och den andra med texten *Do you want QTC?* Se kapitlet *N1MM – RTTY* och PSK, avsnittet *Makron*.

N1MM – Allmänt

3. Använd någon av dessa knappar när du har ett **QSO med god signalstyrka**. Riskera inte att förlora tid med omfrågningar.

Gör så här vid RTTY-tester för att ta emot ett QTC:

1. Tryck Ctrl+Z.
2. Nu ser du ett nytt fönster inne i fönstret *Digital Interface* som heter *Receive QTC*.
3. Klicka på knappen *RX Ready* så sänder du texten *I am QRV BK*. **Se nedan om att ändra det du sänder med knapparna.**
4. Du får nu först ett QTC-nummer. Om det är hans första QTC och det innehåller tio QSO blir QTC-numret 1/10. Det skrivet du in manuellt i det långa fältet överst i fönstret.
5. Sedan kommer dessa tio QSO med tid, call och mottaget löpnummer, alltså *2136 OZ1AA 011*.
6. Varje QSO kommer på en ny rad där du klickar för att överföra det till fälten i fönstret *Receive QTC*.
7. Om allt är OK klicka du *Save QTC*. Då loggar du och sänder *R R R ALL OK BK*.
8. Om något är fel kan du få ett **Error-meddelande** och dina QTC loggas inte. Du kan slippa detta genom att trycka Ctrl när du klickar *Save QTC*.
9. Om något är oklart klickar du på *All AGN* eller någon av den tio *AGN*-knapparna. Sedan placerar du mus-markören i rätt fält och klickar in den nya text som du får.

Gör så här vid RTTY-testen för att sända ett QTC:

1. Tryck Ctrl+Z två gånger.
2. Nu ser du ett nytt fönster inne i fönstret *Digital Interface* som heter *Send QTC*.
3. I det långa fältet överst ser du nu QTC-numret och hans call. I övriga fält finns de QSO som ingår i ditt QTC.
4. N1MM håller reda på gruppnumreringen och vilka QSO du kan ha med i ditt QTC. Jag har inte lyckats välja att sända färre än tio QSO i ett QTC. Om jag har färre än 10 QSO kvar som kan bli QTC, så blir övriga fält i fönstret *Send QTC* skuggade i grått och QTC-numret blir exempelvis 2/6.
5. Klicka på knappen *R U QRV* så sänder du den något kryptiska texten *R U QRV BK*. Du kan istället skriva ett eget makro till någon av makro-knapparna.
6. Klicka *Send All*. **Vid omfrågning** använder du någon av *Snd*-knapparna.
7. När allt är OK klickar du *Save QTC*.

Gör så här vid CW- och SSB-testerna för att ta emot ett QTC (du får alltså då aldrig sända QTC):

1. Ta fram loggen – WAECW eller WAESSB.
2. Tryck Ctrl+Z.
3. Loggningsfönstret ändras nu så att du kan ta emot QTC. Samtidigt sänder du på CW *QTC?*
4. Du skriver in uppgifterna om de QSO som ingår i det QTC som du får och loggar varje QSO med Enter. Då sänder du *R*.
5. När du har loggat alla QSO trycker du Ctrl+Z och avslutar lämpligen ditt QSO med *QSL TU*.

Du kan ändra text som du sänder med knapparna. Gå till *Setup – Settings* så ser du fliken *WAE RTTY Configuration* där texterna finns programmerade. Där kan du ändra.

Sammanställningar och andra fakta

I *View* ser du bland annat uppgifter om de QSO som du har kört under testen. **Se särskilt den statistik du kan skapa med *Statistics***. Se även under *Window – Info*, under *Window – Multipliers* och i kapitlen 21-24 i manualen.

Importerera och exporterar filer

Du kan göra följande:

- Laddar in en ADIF-fil i databasen.
- Hämta makron från en tidigare test.
- Uppdatera förkortningar över länder och landsdelar.
- Hämta och sända uppgifter om andra Telnet-stationer.
- Hämta och sända knappar med funktioner för en speciell Telnetstation.
- Skapa en Cabrillo-log.
- Skapa en log som är sorterad i tidsföljd oavsett band.
- Överföra en sammanställning över poäng till en fil.
- Hämta och sända innehållet i funktionstangenterna.

Kontrollera och rätta loggen

Du bör kontrollera och rätta loggen innan du överför den till *Logger32* och sänder in den till den som har arrangerat testen. Gör så här:

1. *Wiev*
2. Välj någon av funktionerna från *Suspect Calls* och de som sedan följer.

N1MM – Allmänt

3. Välj exempelvis *Unique Calls not in Master.dta*.
4. Högerklicka i det fönster som då kommer fram.
5. Klicka *Copy Text to Clipboard*.
6. Du har då en kopia som du kan klistra in exempelvis i ett Word-dokument för närmare granskning.
7. Gå till hemsidan *DX Summit*.
8. Välj fliken *SEARCH*.
9. I fältet *Number of spots* väljer du 10000.
10. I fältet *Search string* skriver du det call som du vill kolla.
11. Klicka *Search*.
12. Du får nu veta om stationen har spotats under den tid som testen pågick.
13. Dubbelklicka på callen i din logg. Det flyttar då till loggningsfönstret där du kan radera detta QSO eller göra ändringar.
14. Logga de ändrade uppgifterna med Enter.

Du kan även använda din egen logg i Logger32 för att kontrollera ett call. Om stationen finns där kan du kanske anta att det är ett korrekt QSO.

Överföra testloggen till Logger32

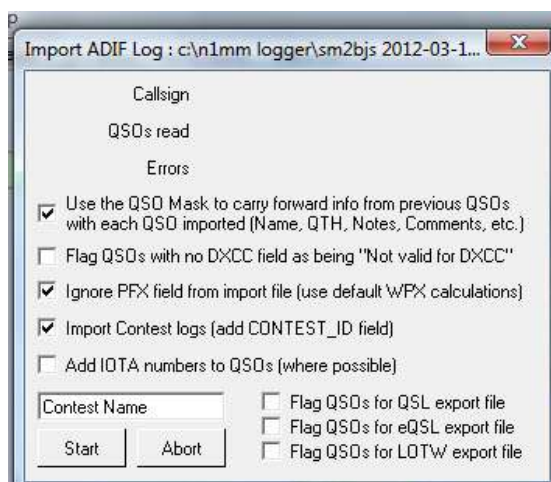
Detta är en beskrivning som stämmer för min transceiver och min dator. Det är inte säkert att du ska göra exakt på detta sätt med din utrustning. Beskrivningen ger dig dock troligen tillräcklig ledning så att du får det att fungera.

Gör så här.

Uppdatera först den fil där du har data från tidigare tester, exempelvis lokator. Det gör du i *Tools* och klickar *Update Call History with Current Log* och sedan *File – Export – Export Call History*. Gör sedan så här:

1. Starta TRX. Öppna N1MM.
2. *File*
3. *Open Log in Database*
4. Välj log i fältet *Select Existing Log*. Här kan du även **radera en logg** när du har överläst den till mottagaren och överfört den till Logger32.
5. *OK*
6. *File*
7. *Export*
8. *Export ADIF to file*
9. *Export ADIF to file by date*. Sätt testens datum – inte klockslag. Då överförs bara den aktuella testen ifall du har flera tester i samma fil. Det måste vara det datum som testen har i *Select existing log*.
10. *OK*

11. I fältet *Filnamn* kompletterar du SM2BJS med testens datum. Det blir alltså *SM2BJS 2010-01-18*.
12. *Spara*. Stäng N1MM.
13. Öppna Logger32.
14. *File*
15. *Import Logs*
16. *ADIF (.adi) file*
17. I fältet *Filnamn* klickar du på nedåtpilen och väljer filen *C:\Program Files\W1MM logger\SM2BJS 2010-01-18.ADI*.
18. *Öppna*
19. **Bocka för rutorna 1, 3 och 4 (se bilden nedan). Av manualen framgår det att det inte ska vara en bock i rutan 2. Jag har testat detta och funnit att det därmed blir rätt ADIF-nummer för DXCC. Annars blir det nummer 000 överallt. Sådana 000-QSO redovisas varken i fönstret *Worked/Confirmed* eller i statistik för diplom.**
20. När du bockar rutan *Import Contest logs* får du fram ett fält där du kan skriva testens namn. Namnet kommer då att synas i loggens kolumn *Contest ID*.
21. *Start*
22. *Ja*
23. Du får en rekommendation att ta back-up innan du infogar testloggen.
24. *Nej*
25. Du får en fråga om SM2BJS ska anges som operatör.
26. *OK*
27. *OK*

Skapa och sända en Cabrillo-log

Du måste ta del av testreglerna innan du sänder in loggen.

N1MM – Allmänt

För månadstesterna gör du så här:

1. Öppna N1MM
2. *File*
3. *Generate Cabrillo File*
4. Du får en uppmaning om att kolla det du har sänt.
5. *OK*
6. I fältet *Filnamn* kompletterar du *SM2BJS* så att det blir följande: *SM2BJS_MT1001_CW* där MT1001 betyder månadstesten i januari 2010. Filen får sedan tillägget *.LOG*.
7. *Spara*
8. Du får fråga om du vill se filen.
9. *OK*. Du ser då cabrillofilen.
10. Korrigera loggen enligt exemplet nedan.
11. *Arkiv*
12. *Spara*
13. *Arkiv*
14. *Avsluta*
15. Starta om datorn
16. Gå till SSA:s hemsida, *Sektioner – HF – Tester – Sända in log.*
17. *Bläddra*
18. *Dator*
19. *Lokal disk (C:)*
20. *Program*
21. *N1MM Logger*
22. Markera textdokumentet *SM2BJS 2010_MT_CW*.
23. Klicka *Upload*
24. Gå till mappen med filerna för N1MM. Radera ADI-filen och textdokumentet som har testens namn och datum.

Exempel på cabrillologg

START-OF-LOG: 2.0
ARRL-SECTION: DX
CALLSIGN: SM2BJS/2
CLUB: SK2AT - Umeå Radioamatörer FURA
CONTEST: SSA-MT-CW
CATEGORY: SINGLE-OP ALL LOW
CLAIMED-SCORE:
OPERATORS:
NAME: Bertil Andersson
ADDRESS: Hagmarksvägen 32
ADDRESS: 903 45 Umeå
ADDRESS: Sweden
CREATED-BY: N1MM Logger V9.2.4
SOAPBOX: E-MAIL:
sm2bjs@gmail.com

QSO: 7031 CW 2009-10-18 1517 SM2BJS
599 001 KP03KW SM6Z 599 001
JO68DG

Det är alltså två mellanslag före frekvensen och före de båda löpnumren, åtta mellanslag efter de båda callen när de har sex tecken och på övriga ställen ett mellanslag.

Välj teckensnittet Courier New.

Installera och uppdatera N1MM logger

Gör så här:

1. Gå till hemsidan hos N1MM.
2. *Files*
3. Gå till *Latest Updates*
4. Klicka på länken för senaste version
5. *Kör*
6. *Kör*
7. *Tillåt*
8. *Welcome to the N1MM logger update*
9. *Next*
10. *Next*
11. *Destination Folder: (C:)\N1MM logger*
12. *Install*
13. *The update has been installed*
14. *OK*
15. *Finish*

Därmed har jag den senaste versionen av N1MM logger när jag klickar på ikonen på skrivbordet

Krångel vid installation. Sedan jag har laddat in programmet får jag en uppmaning att även ladda in den senaste uppdateringen. När jag har gjort det och klickar på N1MM-ikonen får jag återigen samma uppmaning och kommer inte in i programmet. Jag kom så småningom underfund om att jag även måste klicka på en fil som finns i mappen för N1MM. Filen heter N1MM-nevexe.V11.1.4 (eller det aktuella versionsnumret). Sedan kom något meddelande som jag klickade bort. Därefter kom jag in i N1MM på vanligt sätt.

N1MM – Allmänt

Macron till funktionstangenterna

Hjälptexterna till funktionstangenterna nedan visar vad du sänder när du trycker på en tangent. **Högerklicka på tangenterna när du vill ändra ett makro eller importera en fil med makron.**

Hjälptexterna till tangenterna i N1MM och programmeringen av tangenterna framgår av de två exemplen nedan. **Först programmering för månadstesten och andra testen** där man använder annat än bara rapport och löpnummer. Det är bland annat testerna som har egna hjälpexter nedan. Programmeringen är då en variant att den som gäller för månadstesten.

Button Caption	CW Message
F1 CQ	SM2BJS <<<<MT>>>>
F2 RST+Nr+Lok.	<<<<5NN>>>> {# KP 03 DU}
F3 TU (bara MT). Övriga:BJS	<<<<TU>>>> (bara MT). Övriga: BJS
F4 SM2BJS	SM2BJS
F5 Hans call	!
F6 QSO B4	<<! B4>>
F7 QRZ SM2BJS	<<<<QRZ SM2BJS>>>>
F8 Agn?	<<<<AGN?>>>>
F9 Oklart call eller ?	! ?
F10 Nr	{#}
F11 Lokator	KP 03 DU
F12 OK	<<<<OK>>>>
F1 S&&P SM2BJS	{S&P}SM2BJS

Med F1 nederst sänder du ditt call när du kör S&P.

För tester där man bara utväxlar rapport och löpnummer ser programmeringen ut så här som för SACCW.

Button Caption	CW Message
F1 CQ	SM2BJS <<<<SAC TEST>>>>
F2 RST+Nr	<<<<5NN>>>> {#}
F3 BJS	BJS
F4 SM2BJS	SM2BJS
F5 Hans call	!
F6 QSO B4	<<! B4>>
F7 QRZ SM2BJS	<<<<QRZ SM2BJS>>>>
F8 Agn?	<<<<AGN?>>>>
F9 Oklart call eller ?	! ?
F10 Nr	{#}
F11 QSL TU	<<<<QSL TU>>>>
F12 OK	<<<<OK>>>>
F1 S&&P SM2BJS	{S&P}SM2BJS

N1MM – Allmänt

Macron för olika tester är utformade utifrån macron för månadstesten ovan. De är då givetvis anpassade till de regler som gäller för respektive test. Dessa macron finns sparade i mappen för N1MM. Det finns även en back-up på macron för alla test som är arkiverad i *Lokal disk (C:) – Spara här* – mappen *F-tangenter*.

N1MM – Allmänt

ARRL DX	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	RST+100	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	100W	QSL TU	OK
	S&P SM2BJS													

BARTG RTTY	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	RST+Nr+Tid	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	Nr+Tid	QSL TU	OK
	S&P SM2BJS													

BARTG SPRINT	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	Nr	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	Nr	QSL TU	OK
	S&P SM2BJS													

MT	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	RST+Nr+Lok	TU	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	Nr	Lokator	OK
	S&P SM2BJS													

NRAU CW	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	RST+Nr+VB	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	Nr	VB	OK
	S&P SM2BJS													

PSK NR+KP03	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	Nr+KP03	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	Nr+KP03	QSL TU	OK
	S&P SM2BJS													

RST+CQ ZON	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	RST+14	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	Zon 14	QSL TU	OK
	S&P SM2BJS													

N1MM – Allmänt

RST+ITU ZON	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	RST+18	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	Zon 18	QSL TU	OK
	S&P SM2BJS													

RST+ CERT ÅR	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	RST+55	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	55	QSL TU	OK
	S&P SM2BJS													

RST+EU	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	RST+EU	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	EU	QSL TU	OK
	S&P SM2BJS													

RST+NR	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	RST+Nr	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	Nr	QSL TU	OK
	S&P SM2BJS													

RST+ÅLDER	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	RST+73	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	73	QSL TU	OK
	S&P SM2BJS													

RTTY PSK RST+CERT ÅR	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	RST+1955	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	1955	QSL TU	OK
	S&P SM2BJS													

RTTY RST+ Nr+CQ ZON	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	RST+Nr+ 14	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	Nr+14	QSL TU	OK
	S&P SM2BJS													

RTTY PSK RST+NR	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	RST+Nr	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	Nr	QSL TU	OK
	S&P SM2BJS													

N1MM – Allmänt

RTTY PSK RST+ÅLDER	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+73	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	73	QSL TU	OK

RTTY PSK RST+ CQ ZON	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+14	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	14	QSL TU	OK

RTTY PSK RST+2572	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+2572	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller ?	2572	QSL TU	OK

CW MACHINE	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ	Tnx svar	Anrop	Tnx rppt		Rig	Jag	Tnx QSO	TU		SM2BJS	RST DX	B J S	

ARRL DX	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+100	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller?	100W	QSL TU	OK

BARTG RTTY	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+Nr+ Tid	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller?	Nr+Tid	QSL TU	OK

BARTG SPRINT	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	Nr	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller?	Nr	QSL TU	OK

N1MM – Allmänt

MT	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+Nr+ Lok	TU	SM2BJS	Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?	Oklart call eller?	Nr	Lokator	OK

NRAU CW	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+Nr+ VB	BJS	SM2BJS	Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?	Oklart call eller?	Nr	VB	OK

PSK NR+KP03	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+ KP03	BJS	SM2BJS	Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?	Oklart call eller?	Nr+KP03	QSL TU	OK

RST+CQ ZON	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+14	BJS	SM2BJS	Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?	Oklart call eller?	Zon 14	QSL TU	OK

RST+ITU ZON	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+18	BJS	SM2BJS	Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?	Oklart call eller?	Zon 18	QSL TU	OK

RST+ CERT ÅR	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+55	BJS	SM2BJS	Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?	Oklart call eller?	55	QSL TU	OK

RST+EU	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+EU	BJS	SM2BJS	Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?	Oklart call eller?	EU	QSL TU	OK

RST+Nr	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+Nr	BJS	SM2BJS	Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?	Oklart call eller?	Nr	QSL TU	OK

N1MM – Allmänt

RST+ ÅLDER	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+73	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller?	73	QSL TU	OK

RTTY PSK RST+CERT ÅR	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+ 1955	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller?	1955	QSL TU	OK

RTTY RST+Nr+ CQ ZON	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+Nr+ 14	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller?	Nr+14	QSL TU	OK

RTTY+PSK RST+Nr	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+Nr	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller?	Nr	QSL TU	OK

RTTY PSK RST+Ålder	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+ 73	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller?	73	QSL TU	OK

RTTY PSK RST+ CQ ZON	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+14	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller?	14	QSL TU	OK

RTTY+PSK RST+2572	F1	F2	F3	F4		F5	F6	F7	F8		F9	F10	F11	F12
	CQ S&P SM2BJS	RST+2572	BJS	SM2BJS		Hans call	QSO B4	QRZ SM2BJS	Agn?		Oklart call eller?	2572	QSL TU	OK

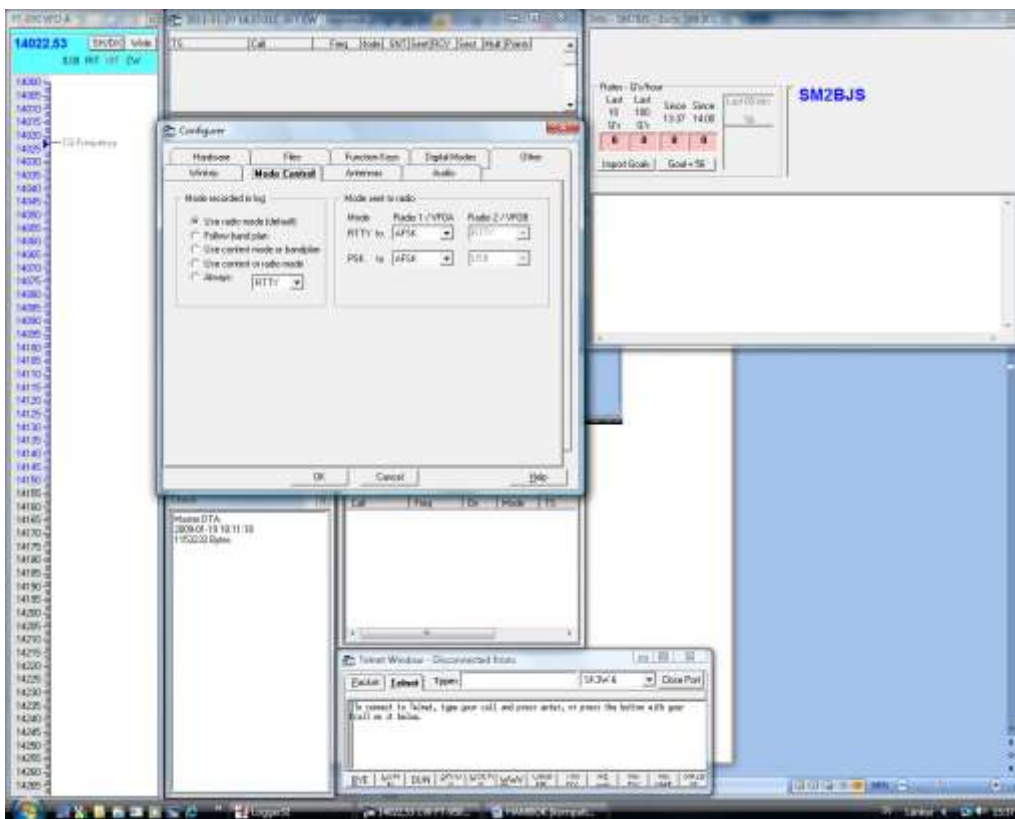
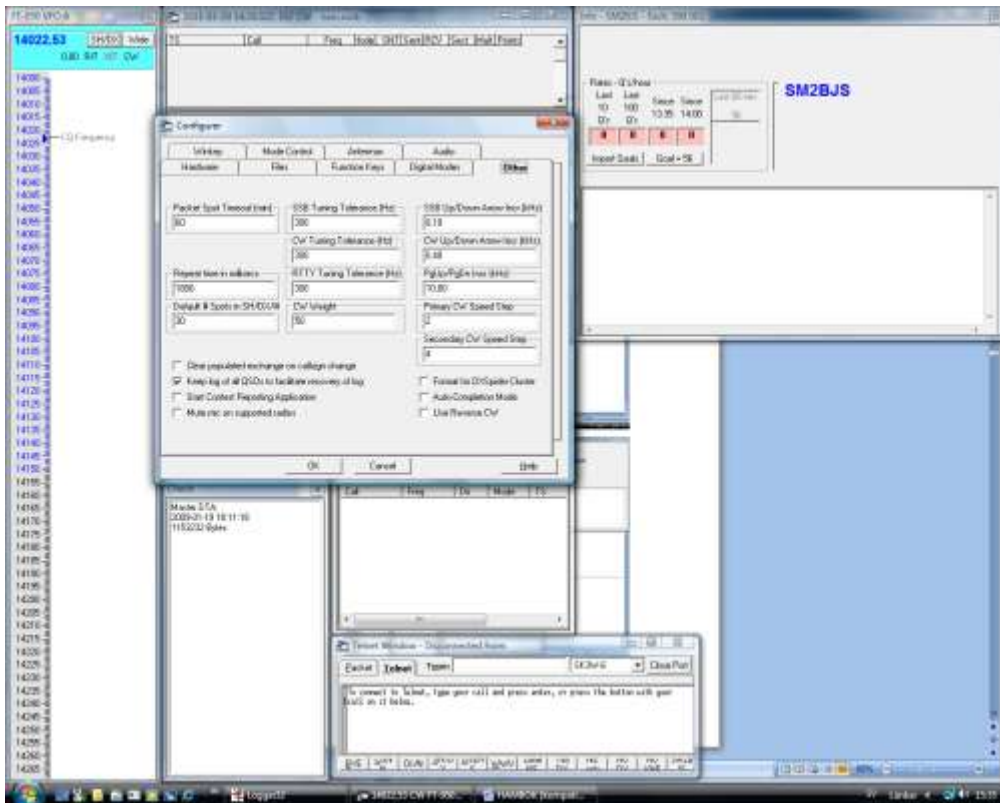
N1MM – Allmänt

The screenshot displays the N1MM logging software interface with several windows open:

- Top Left:** A vertical frequency scale from 14000 to 14250 kHz. The current frequency is 14022.53 kHz, labeled as "CW FT-950 VFO A".
- Top Center:** A call sign window showing "14022.53 CW FT-950 VFO A" and a table for logging data. The table has columns for TS, Call, Freq, Mode, SNT, Sent, RDV, Sect, and Mult/Pwr. The call sign "SM2BJS" is visible in the top right corner.
- Top Right:** A "Rates - Qs/Hz" window showing a table with columns for Last 10 Qs, Last 100 Qs, Since 15:20, and Since 14:00. The goal is set to 96.
- Middle Left:** A "CO-Frequency" window with fields for Snt, Snt/s, Row, and Department. It includes buttons for W/te, Log, Edit, Mnk, Sppt, and Book.
- Middle Center:** A "Scores - 0 Points" window showing a table for Multi and Qz scores. The Multi score is 0 and the Qz score is 0/0.
- Middle Right:** A "Digital Interface Soundcard (MNFAR)" window showing a spectrum plot with a peak at 14022.5 kHz. The plot has markers at 14022.0, 14021.5, 14021.0, 14020.5, and 14020.0.
- Bottom Left:** A "Check" window showing "Master DTA: 200901-15 1811.18" and "1153232 Bytes".
- Bottom Center:** A "Telnet Window - Disconnected from:" window with fields for Packet, Telnet, and Type.
- Bottom Right:** A "Letters/Figs" window with a "MouseOver" section and a "Grab CLR" button.

N1MM – Allmänt

Ta back-up och åtgärda fel

Back-up. Det är mycket snabbt gjort att ta back-up på hela N1MM på USB. Oklart om man då måste ta särskilt back-up på ini-filen men jag har inte noterat att det behövs. När jag har använt back-up har alla mina inställningar följt med.

Logger32 och N1MM – RTTY och PSK

Några korta fakta om RTTY

- Varje tecken består av **fem bits** som kan bilda bokstäver, siffror, symboler och maskinfunktioner. Därtill kommer en start-bit och en stop-bit. Detta format kallas **Baudot**.
- Varje bit är en **MARK (1)** eller en **SPACE (0)**.
- Baudot innehåller tecken som skiftar mellan bokstäver och siffror eller andra tecken. När du ser obegriplig text kan det bero på att sådana tecken försvinner vid störningar. Du ser mera information om detta längre fram. I MMTTY (se nedan) finns en funktion (*UOS* eller *USOS*) där **texten automatisk övergår från siffror till bokstäver** när man avslutar siffrorna med ett mellanslag.
- Se nedan om **FSK** och **AFSK**.
- Hastigheten är **60 ord per minut** eller 45,45 baud.
- **Reducera uteffekten** till mellan 25 och 50 procent av effekten vid CW. RTTY har nämligen uteffekt hela tiden till skillnad från CW och SSB.

Sammanställning av några begrepp

Trafikslag	Beskrivning
PSK	PSK, Phase Shift Keying, (fasmodulering eller fasskiftmodulering), är ett sätt att modulera en radiosignal. Vi moduleringen ändras fasläget på bärvågen beroende på informationen. Överföringen kännetecknas av ett ypperligt signal/brus-förhållande jämfört med telefoni. Interkontinentala förbindelser upprättas med lätthet med enkla antenner och några få watt i uteffekt.
PSK31	Det är ett extremt smalbandigt trafikslag med fasskift. Hastigheten är 31,25 baud. Det är en modern och mera avancerad variant av RTTY. Det kodas och avkodas med mjukvara direkt i datorn. Datorns ljudkort sänder en ton till transceivern. Transceivern moduleras genom att tonens

	fasläge varierar 180° när skriften från tangentbordet har kodats med en kod som heter <i>Varicode</i> .
PSK63	Det är ett system för fasskiftmodulering med hastigheten 63 baud.
PSK125	Det har två sidband på 125 Hz. Hastigheten blir då mycket högre. Det möjliggör bättre korrigering av fel.
BPSK	Bokstaven B står för "binary". Därmed vill man ange skillnaden från exempelvis QPSK. Se nedan
QPSK	Bokstaven Q står för "quadrupelel" – vilket betyder fyra faslägen med 90° fasskillnad. Metoden ger möjlighet till kontroll som saknas i BPSK.
RTTY	RTTY sänder du med Baudot-format. Se förklaring ovan. Du sänder med FSK eller AFSK. Se nedan.
FSK	Datorns ljudkort sänder Baudot-formatets "mark" (1) och "space" (0) som till/från till transceivern som sedan sänder RTTY genom att växla mellan två frekvenser (shift) som ligger 170 Hz från varandra. "Space" är den lägre av de två frekvenserna. MMTTY. Där kan jag sända RTTY med FT-950 i läge <i>RTTY</i> . Jag kan även välja andra värden på shift än 170 Hz. MMVARI. Där finns FSK men det kan jag inte använda oavsett om jag har FT-950 i läge <i>RTTY</i> eller läge <i>PKT</i> . FSK är mera driftsäkert än AFSK.

Logger32 och N1MM – RTTY och PSK

AFSK	Datorns ljudkort sänder "mark" och "space" som två toner (2125 Hz och 2295 Hz) till transceivern som sedan sänder RTTY med samma frekvensskift som vid FSK. Det är en SSB-signal som man sänder med dessa två toner. Med <i>RTTY-L</i> och <i>RTTY-U</i> i MMVARI sänder jag AFSK. Då ska jag ha FT-950 i läge <i>PKT</i> . I manualen till Logger32 rekommenderas att man använder RTTY-L.
MFSK	Multiple Frequens-Shift Keying är en variant av FSK där man använder 2-64 frekvenser. Det låter som ett fågelkvitter.
GMSK	Gaussian Minimum Shift-Keying är en kombination av frekvens- och fasmodulering. Modulatorn är en sorts fasmodulator. Bärvägen ändrar faser i takt med att informationsbitarna skickas till modulatorn. Innan bitarna skickas till modulatorn passerar basbandssignalen ett bandpassfilter av gauss-typ. Det innebär att en "kantig" 1:a eller 0:a "rundas av" och blir gaussformad (jämför med Gauss normal-fördelningskurva) eller klockformad. GMSK medför ett mindre bandbreddsbehov kring bärvägsfrekvensen än vanlig MSK men till priset att den är mindre brustålig. Används i GSM.
MBCS	Multibyte Character Sets (multibyte teckenuppsättningar) är ett alternativ till Unicode för att stödja teckenuppsättningar som inte kan vara representerade i en enda byte. Det gäller bland annat japanska och kinesiska tecken.

Logger32 och N1MM - Inställningar för mottagning och sändning av RTTY

När jag använder Logger32 kan jag **lyssna på- och sända** RTTY med MMVARI och MMTTY när jag har FT-950 i lägena PKT-LSB och RTTY-LSB med ett undantag. Det går inte att sända med MMVARI när jag har FT-950 i

läge RTTY-LSB. Det är logiskt eftersom transceivern i det läget kräver en FSK-signal och inte den AFSK-signal som MMVARI levererar.

När jag använder N1MM kan jag **lyssna på- och sända** RTTY med MMVARI och MMTTY när jag har FT-950 i lägena PKT-LSB. Med MMTTY går det dock mycket lättare att lyssna i läge RTTY-LSB än i läge PKT-LSB. Jag kan **lyssna men inte sända** när jag har FT-950 i läget RTTY-LSB. Jag kan inte sända med MMVARI av samma orsak som i Logger32. Jag kan alltså inte heller sända med MMTTY vilket är logiskt eftersom transceivern i läget RTTY-LSB kräver en FSK-signal och jag inte har anslutit det interface som enligt manualen för N1MM krävs för FSK.

I båda programmen har MMVARI en FSK-funktion som inte fungerar. Jag har inte undersökt orsaken. Det kan bero på det interface som saknas. Så här ser detta ut i tabeller.

Logger32

Inställning i FT-950	MMVARI		MMTTY	
	RX	TX	RX	TX
PKT-LSB	Ja	Ja	Ja	Ja
RTTY-LSB	Ja	NEJ	Ja	Ja

N1MM

Inställning i FT-950	MMVARI		MMTTY	
	RX	TX	RX	TX
PKT-LSB	Ja	Ja	NJA	Ja
RTTY-LSB	Ja	NEJ	Ja	NEJ

N1MM SÄNDER INGENTING!!! Jag ägnade timmar åt att försöka lösa detta problem. Jag kunde sända RTTY och PSK i Logger32. I N1MM sände inte FT-950 de signaler som programmet skapade. Du kan lösa detta så här:

1. Kolla att alla kontakter bakpå datorn är rätt anslutna.
2. Kolla att USB-kontakten på datorns framsida sitter i den övre USB-porten.
3. Klicka på högtalarsymbolen i datorskärmens nedre högre hörn.
4. Klicka på Mixer.
5. Sänd någon signal med N1MM. Det är nödvändigt för att ljudreglaget för AFSK ska bli synligt.
6. Kolla under *Enhet* att USB-anslutningen är förböckad.
7. Öka ljudnivån med reglaget för AFSK.

Logger32 och N1MM – RTTY och PSK

Mitt problem berodde kanske på att jag råkade ha en ljudnivå i N1MM som var precis för låg för att FT-950 skulle sända några signaler. Samma nivå från Logger32 var tydligen tillräcklig för att det skulle fungera.

AFC

Du kan välja mellan fyra inställningar av AFC. Se nedan i avsnittet *MMTTY Setup eller Options(O)*. Se bilden av fliken *AFC/ATC/PLL*.

- **Free.** *Mark* och *Space* kan variera för bästa mottagning. Du sänder samma *Mark* och *Space* som du har mottagit.
- **Fixed.** *Mark* kan variera, men *shift* behåller sitt förinställda värde.
- **HAM.** *Mark* kan variera, men *shift* kan bara ha värdena 170/200/220/240 Hz vilket fungerar i de flesta fall. *Shift* varierar bara vid mottagning och återgår till förinställda värden för *HAM* vid sändning.
- **FSK.** Mittfrekvensen kan inte variera och *shift* kan bara ha värdena 170/200/220/240 Hz vilket fungerar i de flesta fall. Du kan ställa in *Mark* och *shift* genom att klicka på verktyget 9 i verktygsfältet. Det gör du under fliken *Demodulator*. Klicka OK och spara ändringarna genom att stänga och öppna *Sound Card Data*. Om du har valt *Fixed* enligt ovan, kan frekvensen för *Mark* variera för att försöka avkoda en signal men *shift* behåller det värde du ställer in under fliken *Demodulator*.

Om du väljer AFC kommer *shift* att anpassa sig till *shift* hos den signal som du tar emot när du väljer *AFC ON*. Klicka på *Reset* i statusraden för att återgå till standardvärden hos *HAM*.

Värdena för *HAM* kan du välja under fliken *Demodulator*. *MMTTY* levereras med värdena 2125 Hz för *Mark* och 170 Hz för *shift*.

Om du väljer *Free* och *AFC ON* och klickar på *Reset*, återgår du för ett ögonblick till originalvärdena för *Mark* och *shift*. *Logger32* söker då *RTTY*-signaler och varierar dessa värden för att om möjligt läsa någon text.

När du vänsterklickar i vattenfallet, återgår *shift* till det förinställda värdet i *HAM*. Detta gäller när du har valt *AFC ON* och har valt en inställning som tillåter variationer som exempelvis *Free*. Detta innebär att *Logger32* alltid börjar med att försöka avkoda en ny signal med det förinställda värdet för *shift*.

Knappen *Reset* återställer värdena för *Mark* och *shift* till de värden som är inställda under fliken *Demodulator*. För *PSK31* gäller dock att värdena är inställda under menyn *Settings*.

Free är den mest flexibla funktionen när du använder AFSK därefter kommer HAM. Du väljer FSK när du använder FSK.

Du bör välja en inställning av *scquelchen* så att AFC å ena sidan kan fungera på svaga signaler men å andra sidan inte söker ställa in på någonting i brus.

NET

Net On och Net Off. I *Logger32* klickar du på ikonerna som ser ut som ett verktyg. I *N1MM* väljer du *Option(O) – Setup(O)...* Sedan gäller i båda programmen att du väljer fliken *Demodulator*. Klicka på knappen *HAM* så att värdena i rutan *Discriminator* blir 2125 Hz och 170 Hz för *Mark* och *Shift*. Värdena vid *HAM Default* ska också vara 2125 Hz och 170 Hz. **Dessa värden är en standard men det finns en mängd andra värden.**

När du använder *RTTY* och *PSK* gäller sedan följande:

- **Net On** (knappen intryckt i *N1MM*). Du sänder och tar emot på den frekvens i vattenfallet eller spektrumet som du klickar på.
- **Net Off i MMVARI.** Om du klickar på en ny frekvens, sänder du på den frekvens som du senast använde.
- **Net Off i MMTTY.** Oberoende vilken frekvens som du lyssnar på så sänder du din *Mark*-signal på en frekvens som är 2125 Hz under (LSB) transceiverns frekvens.

Att lyssna på och sända RTTY och PSK

När du använder **FSK och vill kunna sända exakt på motstationens frekvens** gör du så här:

1. Stäng av AFC eftersom den bara justerar mottagningsfrekvensen – inte sändarens frekvens.
2. Återställ *MARK*-frekvensen genom att klicka på *HAM*-knappen.
3. Justera in sändningsfrekvensen med hjälp av spektrumbilden eller vattenfallet.
4. Slå på AFC.

Logger32 och N1MM – RTTY och PSK

När du använder **AFSK med AFC** är frekvensen densamma vid sändning och mottagning.

FSK-signal i spektrumbilden. Gör så här:

1. Ställ in AFC på *Free*. Se avsnittet *AFC* ovan.
2. Ställ in en RTTY-signal på transceivern som låter ungefär som 2 125 Hz. Som du nu vet är det viktigt att sända med en hög ton för att undvika övertoner.
3. Ställ in den så att den vänstra peaken sammanfaller med det vänstra, gula strecket. AFC sköter finjusteringen vilket du även ser i *XY-scope*.
4. Du kan istället klicka på en signal med musen. Samma gäller när du använder vattenfallet.
5. Du kan ställa in manuellt genom att stänga av AFC och ändra transceiverns frekvens så att vänstra peaken sammanfaller med vänstra gula strecket.

AFC och NET i N1MM

Några kommentarer om AFC och NET:

- Vid *Running* i N1MM bör du se till att AFC inte ändrar frekvensen så mycket att du riskerar att förlora din frekvens.
- Under *Setup* i N1MM kan du välja *AFC On/Of with CQ*. Då är AFC TILL vid *Running* och ställer in din frekvens på motstationens frekvens. Vid S&P är AFC FRÅN.
- Under *Setup* i N1MM kan du välja *NET On/Off with Run Change*. Då är NET FRÅN vid *Running* och du sänder alltså på din CQ-frekvens. Vid S&P är NET TILL och du sänder alltså på motstationens frekvens.
- Stäng av AFC om det är tät trafik på bandet.

Några särskilt nyttiga funktioner

Här är några kortfattade noteringar om användning av RTTY och PSK. De är troligen lättare att förstå om du först har läst om detta i manualerna.

- Du använder **USB för PSK** men **LSB för RTTY**. Välj *PKT* på FT-950 och håll inne knappen så att det skiftar till USB.
- **Frekvensvisning.** I vattenfallet och spektrumet ser du passbandet hos din transceiver. Om TRX är inställd på USB ser du givetvis frekvensområdet ovanför din inställda frekvens och vid LSB frekvensområdet under frekvensen. I N1MM har jag inte lyckats ställa in någon frekvensskala i MMTTY.

- **Displayen visar ett frekvensområde på 3 kHz** vilket ungefär motsvarar transceiverns passband. Du bör inte använda passbandet yttre frekvenser där transceivern och ljudkortet kan skapa problem. I N1MM kan du välja andra värden än 3 kHz.
- **Filter** i transceivern bör du använda. Använd full bandbredd när du lyssnar över bandet för att sedan använda så smalt filter som möjligt, gärna 200 Hz. Prova!
- Om **displayen blir röd** har du för kraftig insignal till ljudkortet.
- Om en station är **övermodulerad** ser du extra linjer på båda sidor om signalen. Detta kan istället bero på en annan stark station som överstyr mottagaren. När du använder MMVARI ser du i fjärde rutan från vänster ett S/N-värde på den signal som du läser. Ett bra värde betyder god signalkvalitet **Använd mottagarens filter.**
- **Flytta ett call till loggningsfönstret** genom att klicka vänster på callen i RX-fönstret eller dubbelklicka vänster i fältet längst till höger i N1MM (*Callsign box*).
- **Ersätta ett Call** i loggningsfönstret. Klicka på ett call i RX-fönstret. I N1MM dubbelklickar du istället.
- **Squelch.** Det finns en squelch. Du slipper därmed obegriplig text.
- **Notch.** Det finns en notch-funktion som kraftigt dämpar en signal nära din frekvens. Du kan ändra värdena för denna. Se manualen.
- **UOS.** Det finns en funktion (*UOS* eller *USOS*) där texten automatisk övergår från siffror till bokstäver när man avslutar siffrorna med ett mellanslag. Då blir det fel ifall du sänder två siffergrupper åtskilda av ett mellanslag. I Logger32 ställer du in *UOS* under *Mode – MMTTY Engine – RTTY 170 Hz shift* – klicka på knappen som ser ut som ett verktyg – fliken *TX*.
- **Små bokstäver** går snabbare att sända med PSK.
- **AFC** ska du normalt ha inställd på *ON* för att automatiskt följa frekvensvariationer.
- **Macron.** Du kan sända standardtexter (max 36 st) med funktionsknappar. Där kan du använda macron. Se manualen.
- **S-meters värde** blir mera korrekt om du använder ett smalt passband.
- **CW.** I Logger32 kan du sända CW med särskilda macron. Se manualen.

Logger32 och N1MM – RTTY och PSK

Frekvensändring (*Align*)

Denna beskrivning gäller för Logger32.

Det finns situationer när du vill ändra frekvens sedan du har börjat att läsa en signal men du vill inte förlora den. Här är några exempel:

- Du vill sända med en hög ton för att minska risken att du orsakar distorsion, men signalen finns i den lägre delen av frekvensområdet med den frekvens som du har inställd.
- Du har ett smalt filter i mottagaren som inte har sitt centrum där signalen finns.
- Du vill snabbt flytta signalen till änden av passbandet så att du kan bli av med QRM med hjälp av passbandsavstämning.

Med *Align* kan du med musen ändra frekvensen hos en PSK- eller RTTY-signal. Gör så här:

1. Gå till *Settings – Preset Audio frequencies - Default main RX frequency* och välj ett lämpligt värde som kan fungera i de flesta fall. Det kan vara en hög ton eller mitten av passbandets smala filter (?) helst både och.
2. Gå till *View – Frequency display* och välj *Display frequency from radio*.

Align fungerar så här:

1. Välj *AFC ON* för att följa frekvensändringar.
2. Vänsterklicka på en signal i vattenfallet eller spektrumet.
3. Högerklicka på signalen för att aktivera *Align*. Därefter tar du emot signalen på den frekvens som du valde enligt ovan.
4. Passbandet flyttar nu och transceivern ändrar frekvens. Du kommer att sända på en frekvens som är transceiverns frekvens plus eller minus (RTTY) den *Default main RX frequency* som du valde.

Här är ett exempel:

1. Välj frekvensen 2000 Hz som *Default RX Frequency* vilken är hög inom ditt smala filter (?). Därmed riskerar du troligen inte att skapa övertoner vid övermodulering eftersom de faller utanför passbandet.
2. Välj 14,070 MHz.
3. Vänsterklicka på en signal på 14,0705 MHz. Där skulle du då sända en så låg ton som 500 Hz vilket kan orsaka distorsion.
4. Högerklicka på *Align*.
5. Transceivern flyttar nu till 14,068 MHz som därmed är den låga änden av frekvens-

området i frekvensfönstret i *Sound Card Data*.

6. Fortfarande sänder du och tar emot på 14,0705 MHz.
7. Signalen är nu på 2000 Hz vilket är ganska högt och orsakar inte så mycket distorsion som tonen på 500 Hz.

När du klickar i vattenfallet eller spektrumet ändrar du alltså transceiverns frekvens så att du sänder på *Default RX frequency*.

Koppla samman datorn och transceivern

Det enda du behöver för att bli QRV på RTTY och PSK är en kabel mellan transceivern och datorn. Sedan sänder du och tar emot dessa trafikslag i Logger32. Prova att ansluta den rosa kontakten på datorns ljudkort (mikrofon) till transceiverns uttag för hörlur. Anslut den gröna kontakten (hörlur) till transceiverns mikrofoningång. Du ansluter till ljudkortet med 3,5 mm stereopluggar där du kopplar samman de två stereostiften. **Smidigare är att ansluta till någon särskild kontakt för data-trafik bakpå transceivern.** FT-950 har en kontakt (för plugg PS/2 alltså mus/tangentbordsplugg) som heter RTTY/PKT.

Du ordnar PTT under *Settings – Radio PTT options*. Där fungerar det för mig när jag väljer *PTT by Radio Command* och *DTR Keying only*.

RTS och DTR

I manualen använder man följande begrepp knutna till **serieportens standard RS-232:**

- **RTS, Request To Send.** Det är en anslutning där man sänder att data är färdiga att överföras till – i vårt fall – transceivern och att transceivern är redo att ta emot dessa data. Därmed behöver inte vårt QSO innehålla några kontrollsignaler.
- **DTR, Data Set Ready.** På denna anslutning utbyter datorn och transceivern signaler som visar att de är klara för kommunikation.

Några fakta om MMVARI och MMTTY

Det finns en funktion för såväl RTTY som PSK som heter MMVARI och en bara för RTTY som heter MTTY. Här är några viktiga fakta:

Logger32 och N1MM – RTTY och PSK

- **MMVARI sänder och tar emot RTTY och PSK som AFSK via datorns ljudkort** som du ansluter till transceiverns kontakter för mikrofon och hörlurar eller till särskild kontakt på transceiverns baksida.
- **MMTTY sänder och tar emot RTTY som FSK och AFSK men INTE PSK via datorns ljudkort**

Ingen ledig serieport

Du kan då använda en USB-till-serieadapter tillsammans med EXTFSK (se nedan) som du sedan ansluter till transceiverns FSK-anslutning. Om din laptop har för få USB-anslutningar kan du skaffa en USB-hubb.

Inställningar i transceivern

I **FT-950** gör du följande inställningar:

- Välj trafikslag med knappen *RTTY/PKT*.
- I meny 111 väljer du lämpligen 25 W uteffekt.
- I meny 114 väljer du läge *Data*.
- Du bör kolla om *MIC GAIN* påverkar utsignalen.
- Du ska inte använda speech processor.
- När du använder MMVARI ska VOX-en vara påslagen.
- Du använder *MONI* (medhörning).
- Använd gärna de olika filterfunktionerna.
- Om du även ansluter headset till USB-port får du kanske problem.

Installera ett extra ljudkort

Ljudkortet i min gamla dator i sommarstugan med Windows XP fungerade utan problem. Ljudkortet i min nya HP-dator i lägenheten med Windows Vista fungerade inte när jag använde MMVARI. Signalerna skapades i datorn men de hände ingenting i FT-950. I manualen kan man se att ljudkort som är integrerade med datorns huvudkort kan skapa problem som skulle lösas om man installerade ett särskilt ljudkort. Jag inhandlade ett modem som förvandlar en USB-port till ett ljudkort vilket löste problemet.

Andra ljud från datorn än RTTY/PSK

Du får inget ljud från datorns högtalare när du använder ljudet från datorn till RTTY/PSK. Du måste skifta över till datorns högtalare. Du väljer *Start – Inställningar – Kontrollpanelen – Ytterligare alternativ – Maskinvara och ljud – Ljud – Hantera ljudenheter*. Där markerar du datorns högtalare och klickar på *Standard*. Då

ser du att den högtalaren blir förbockad. **Välj också rätt utgång från ljudkortet**. I mitt fall fick jag ljud i den högtalare som är inbyggd i datorn när jag anslöt till den gröna kontakten för högtalare. När jag anslöt till den blå *Linje in* fick jag ljud i de yttre högtalarna. **Det förefaller även som att man måste dra ut kontakten och starta om fönstret *Sound Card Data* för att RTTY/PSK-signalerna åter ska nå fram till FT-950.**

Mina kopplingar och inställningar

Här ser du mina kopplingar och inställningar.

- Hos Clas i Sjön inhandlade jag följande:
  - Skarvkabel till mus/tangentbord med kontakt PS/2 till RTTY/PKT-kontakten på FT-950
  - Lödbara stereopluggar, 3,5 mm för anslutning till ljudkortet.
  - USB-till-serie-adapter för att skapa den extra serieport som min dator saknar och som behövs för FSK.
- Jag tog bort skarvkabelns honkontakt. I min kabel är det en **svart ledare** som ansluter till *Data in* på RTTY/PKT-kontakten som används **vid sändning**. Det är anslutning **nr 1 i kontakten**. Jag lödde en stereoplugg till denna svarta ledare och kopplade samman pluggens båda stereoanslutningar. Pluggen anslöt jag till ljudkortets **Ljud ut (grön kontakt)**.
- I min skarvkabel är det en **gul ledare** som ansluter till *Data ut* på RTTY/PKT-kontakten som används **vid mottagning**. Det är anslutning **nr 5 i kontakten**. Jag lödde en stereoplugg till denna gula ledare och kopplade samman pluggens båda stereoanslutningar. Pluggen anslöt jag till ljudkortets **Ljud in** (en mikrofonsymbol med **rosa kontakt**).
- Båda stereopluggarnas jordkontakter kopplade jag samman och anslöt till **Jord** på RTTY/PKT-kontakten som i min kabel är **brun ledare**.
- **Anslutningen nr 3, DATA PTT** i RTTY/PKT-kontakten anslöt jag inte. Se anvisning i manualen för FT-950.
- Jag laddade in **USB-till-serie-adaptern** med hjälp av den CD och den manual som följde med. Jag fick då veta att min nya serieport var **COM8**.
- Till adaptern anslöt jag en modem-förlängningskabel. Jag tog bort hanen och en bit av kabeln och anslöt honan till

Logger32 och N1MM – RTTY och PSK

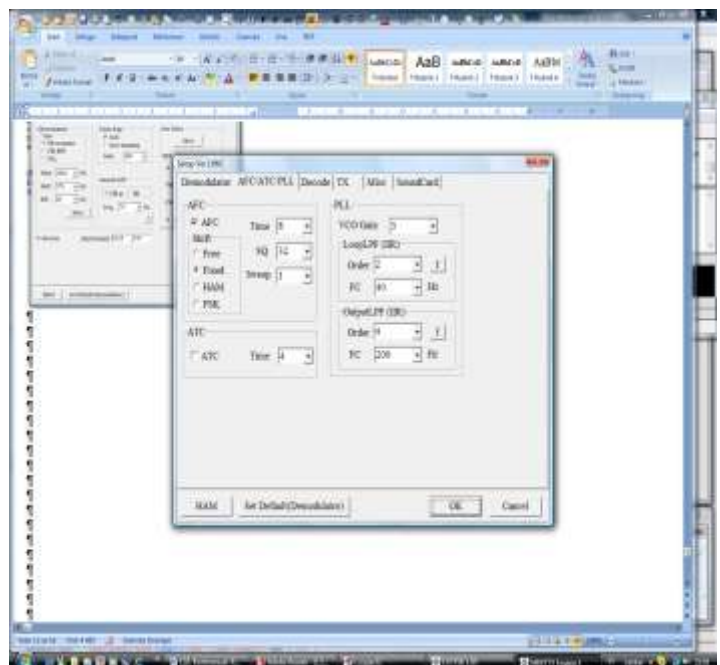
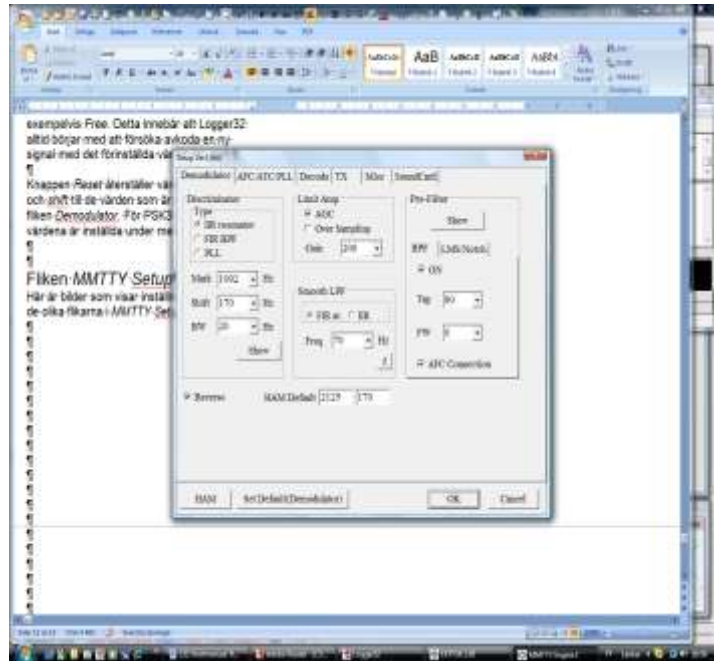
adaptern. **FSK-signalerna från Logger32 finns på anslutning nr 3 i serieporten.** Tråden till denna anslutning lödde jag samman med det som i min kabel är **orange ledare** i kabeln som ansluter till PS/2-kontakten. Den ansluter till FSK-anslutningen i RTTY/PKT-kontakten. Det är anslutning **nr 4 i kontakten.**

- Jag laddade in filen **EXTFSK 1.05** enligt anvisningar i manualen för Logger32. En otydlig anvisning där, nämner ytterligare tre filer men det gäller bara om man använder parallellport vilket framgår alltför långt fram i texten.
- Jag följde övriga anvisningar i manualen om installering.
- Funktionen EXTFSK kommer alltid upp på skärmen när jag väljer mode MMTTY. Där väljer jag port **COM8** och markerar **TXD** i **FSK output**.
- I Logger32 väljer jag **Tools – Database maintenance – Setup phone/digital modes**. Där gör jag inställningar så att Logger32 förstår hur inställningarna i FT-950 ska kopplas till RTTY och till PSK31. Därmed kommer det i loggen att framgå vilket trafikslag som jag använder.

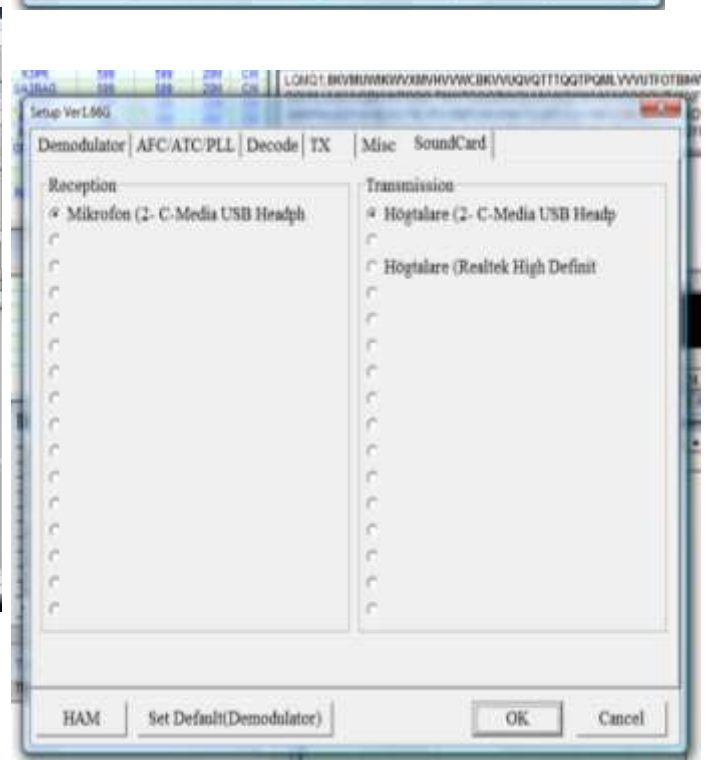
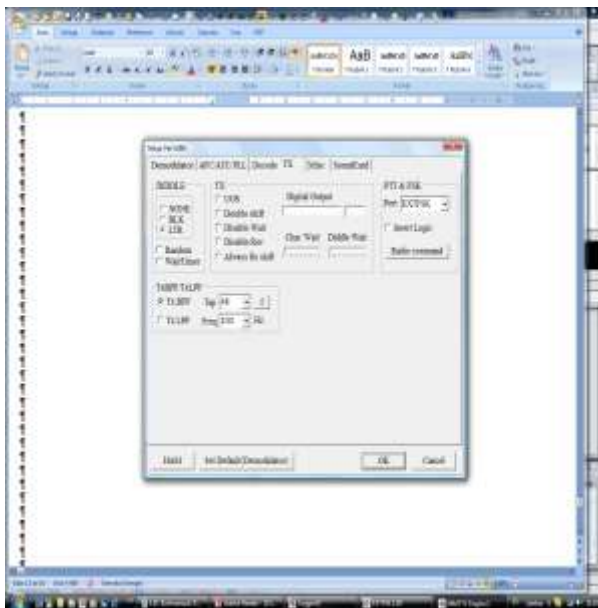
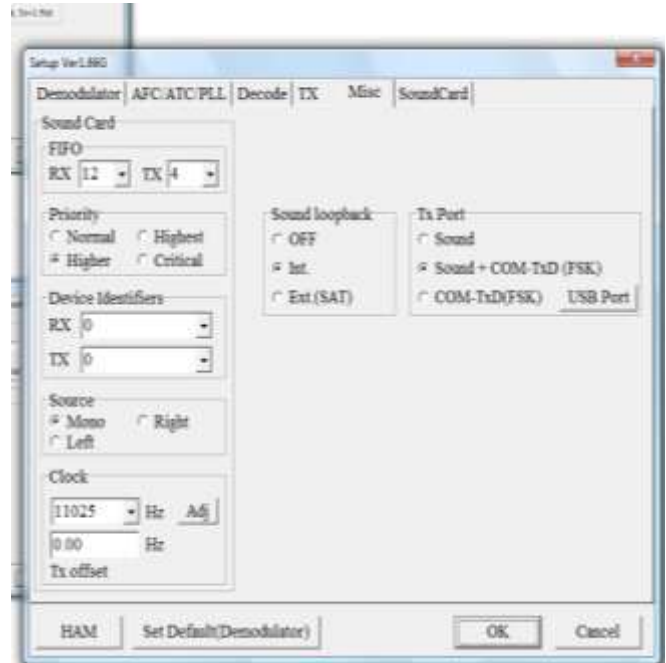
Den dator jag använder i sommarstugan har en ledig COM-port som jag använder för FSK från MMTTY. Det är COM-port nr 2 vilket framgår under *Start – Inställningar – Kontrollpanelen – System – Maskinvara – Enhetshanteraren*. I Logger32 kan jag sedan välja denna port istället för EXTFSK under *MMTTY Setup* (knappen med verktyget) – fliken **TX – rutan **PTT** – fältet **Port**. I N1MM får jag ingen kontakt med COM-port nr 2 vilket möjligen beror på att jag inte har det interface som man måste ha enligt manualen.**

MMTTY Setup eller Options(O)

Här är fönster som visar inställningarna under de olika flikarna i Logger32 under *MMTTY Setup* och i N1MM under *Options(O)*. **På Internet hittar du information om flera av begreppen i dessa bilder. Sök med orden *about MMTTY*.**

Logger32 och N1MM – RTTY och PSK

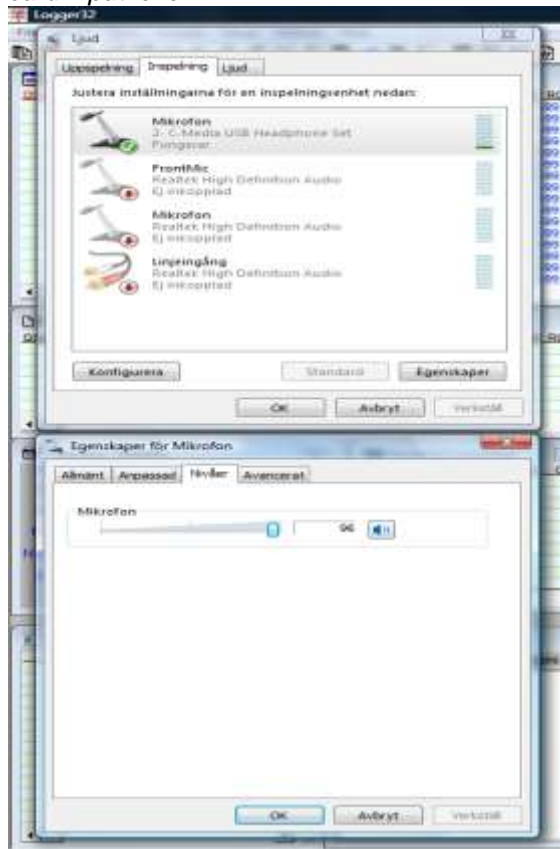

Logger32 och N1MM – RTTY och PSK

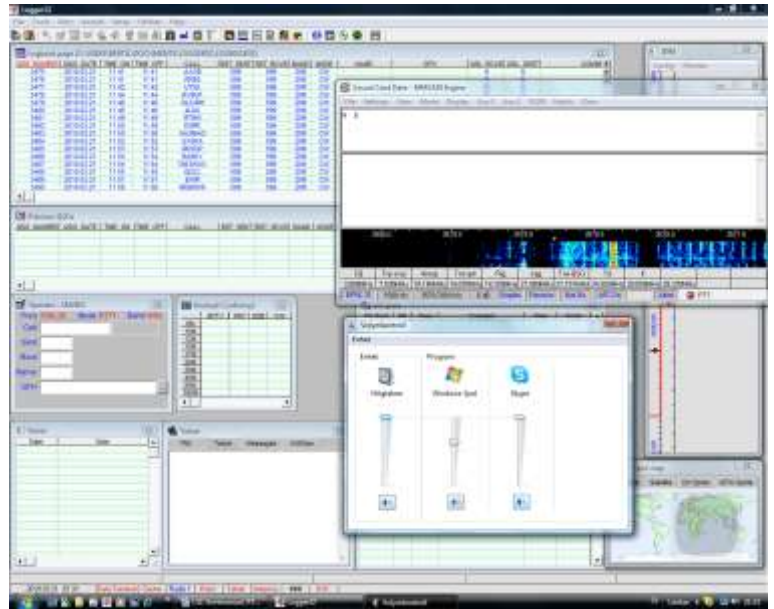
Detta fönster finns i *MMVARI – Settings – MMVARI Settings – Sound card setup*.

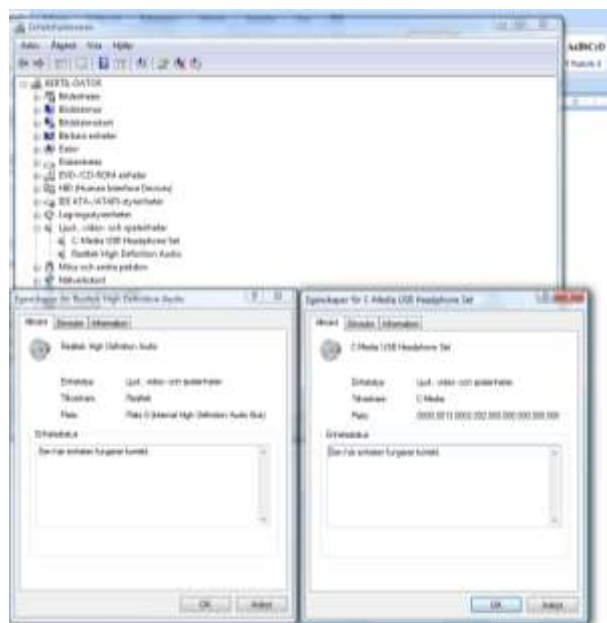
Dessa fönster med alla sina flikar finns i såväl *MMVARI* som i *MMTTY*. De finns där under *Settings – Sound card input level* och i *Sound card input level*.

Under högtalarsymbolen nederst till höger på datorskärmen finns denna funktion.

Dessa fönster med alla sina flikar finns under *Start* (nederst till vänster på datorskärmen) – *Inställningar – Kontrollpanelen – Ytterligare alternativ – System och underhåll – Enhetshanteraren – Visa maskinvara och enheter – Ljud-, video- och spelenheter*.

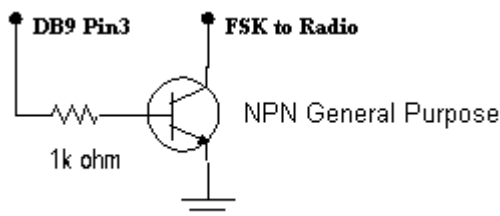

Logger32 och N1MM – RTTY och PSK

Att komma igång med MMTTY Information från AA5AU

På hemsidan hos AA5AU finns information om MMTTY. Här är en några intressanta utdrag ur det ganska omfattande materialet.

- **Windows-ljud** kan påverka RTTY när du använder VOX. Stäng då av Windows-ljudet i mixern eller använd PTT från en serieport.
- **FSK och VOX.** Det går inte eftersom du måste sända ljud till transeivern för att VOX-en ska fungera.
- **Interface** enligt nedan behövs för att sända FSK. Anslutningen 3 heter *TxD* vilket betyder *Transmit Data*. Om du då använder EXTFSK kan du ändra FSK-anslutningen till DTR eller RTS och du så önskar. Med FT-950 i läge RTTY-LSB – alltså i FSK-läget – kan jag bara sända RTTY när jag använder MMTTY i Logger32. **Men egentligen borde det inte gå där heller!?? Författaren medger dock att det finns de som får det att fungera utan interface men han rekommenderar det inte.**

- **PTT.** Du kan även använda interfacet ovan anslutet till din COM-port för att använda PTT istället för VOX.
- **Inställning för PTT eller VOX.** Gå till *MMTTY Setup* (knappen med verktyget) – fliken *TX* – rutan *PTT* – fältet *Port*. Där väljer du *NONE* om du ska använda VOX och rätt COM-port om du ska använda PTT som måste vara samma port som du använder för FSK. När du har valt COM-port klickar du på *Radio command* i rutan *PTT* och gör där dina inställningar. Du går sedan till fliken *Misc* – rutan *Tx Port* och väljer *Com TxD(FSK)*.
- **EXTFSK** måste du använda när du skaffar dig en serieporten med hjälp av en USB-till-serie-adapter. Du måste också välja rätt adapter. Enligt författaren är det **bara Belkin F5U103 som fungerar åtminstone med Windows 98 men för honom inte under Windows XP**. Det framgår varken

av adaptern eller dokumentationen om det är en sådan som jag har.

- **EXTFSK är en extra drivrutin** som du installerar tillsammans med filerna för MMTTY. Den medger mjukvarukontroll av FSK och PTT på serie- parallell- eller USB-till-serieport. Därmed är det möjligt att använda FSK och PTT på en parallellport och att ändra vilka anslutningar på en serieport som ska användas för FSK och PTT. Du kan använda PTT och FSK på DTR, RTS eller TxD på en serieport men **inte samma anslutning för PTT och FSK**. Gå till *MMTTY Setup* (knappen med verktyget) – fliken *TX* – rutan *PTT* – fältet *Port*. Där väljer du *EXTFSK*. Gå sedan till fliken *Misc* – rutan *TX Port* där du alltså har valt *Com TxD (FSK)*. Du klickar på *USB Port* och väljer *A Normal*. Gå sedan till bilden *EXTFSK 1.05* och gör dina inställningar.
- **Ljudkortets linjeingång** ska du stänga av för att slippa höra det du sänder i datorns högtalare.
- **Ljud från TRX men det blir ingen text.** Gå till *MMTTY Setup* (knappen med verktyget) – fliken *Misc* – rutan *Source* och kolla inställningen. Försök också att höja volymen.
- **Diddles** är en funktion hos RTTY som sänder ljud när det inte kommer ny text under en sändning. Det innebär att mottagarens demodulator behåller sin synkronisering. Gå till *MMTTY Setup* (knappen med verktyget) – fliken *TX* – rutan *DIDDLE* och välj *LTR*.

MMTTY - Information från KX2A

Jan har sammanställt en information på 111 sidor som man hittar på Internet genom att söka med orden *About MMTTY*. Här återger jag några fakta ur dokumentet som ska hjälpa mig att bedöma om jag alls behöver använda MMTTY eller om alla behov tillgodoses med MMVARI.

Även AFSK. Den fungerar även för AFSK vilket stämmer med mina erfarenheter. Då använder man ljudkortet.

Interface. För FSK behöver man ett enkelt interface. Jag har anslutit FSK-signalen utan interface. Det förklarar kanske varför jag bara får bärvåg – ingen RTTY.

Logger32 och N1MM – RTTY och PSK

PTT med en COM-port. Det ordnar man med en COM-port. Man behöver ett exakt likadant interface som för FSK-signalerna. Det märkliga är att jag inte har anslutit PTT-kontakten men ändå har jag PTT men bara bärvåg – ingen RTTY.

PTT med COM-porten för rigstyrning går också att ordna.

VOX kan man inte använda vid FSK.

PTT med USB-till-serieports-converter. Det fungerar inte med alla sådana converterar.

FSK-modulator i transceivern hanterar FSK-signalerna till och från MMTTY.

Hör jag FSK eller AFSK? Mottagaren hör inte om det är FSK eller AFSK som han tar emot.

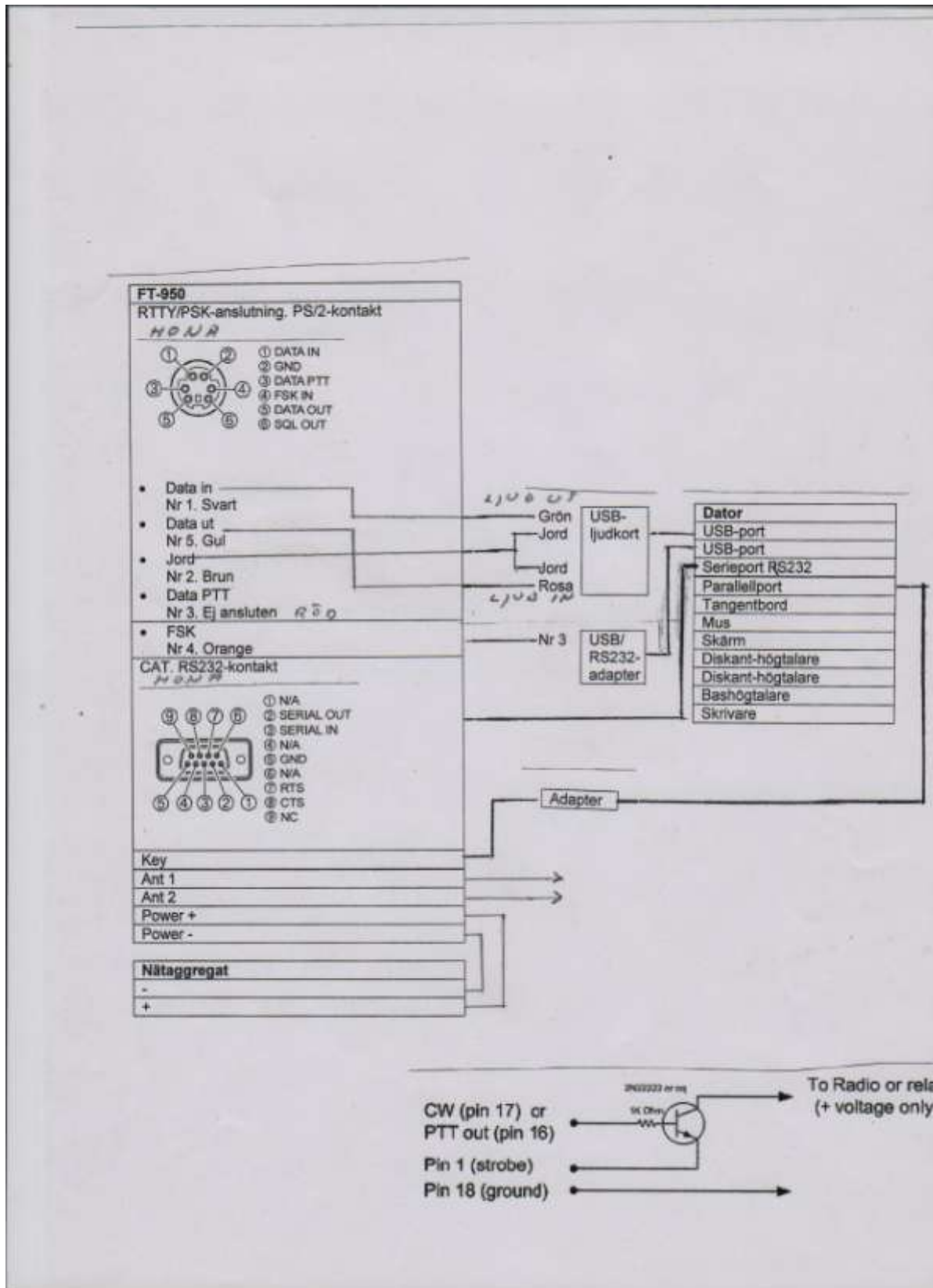
AFSK – för- och nackdelarna är följande:

- Du kan kontrollera frekvensen utan att ha någon rigstyrning ansluten.
- Med AFC kan du följa en signal som driver.
- Du behöver bara en anslutning för alla digitala trafikslag.
- Med AFC kan du sända exakt på motstationens frekvens.
- Du kan enkelt använda reverse-shift.

FSK – för- och nackdelarna är följande:

- AFC påverkar inte transceiverns MARK-frekvens. Du måste justera manuellt.
- Du riskerar inte att övermodulera transceivern.
- Din transceiver kanske har särskilda filter för FSK.
- Du avläser MARK-frekvensen på transceivern.

Logger32 och N1MM – RTTY och PSK

Logger32 – RTTY och PSK

Trafikslag och sidband

Logga rätt. När du klickar i loggningsfönstret omedelbart till höger om ordet *Freq* ser du fönstret nedan. Där kan du bestämma **vad som ska stå i loggen men transceivern måste du då ställa in manuellt.** Antag att du bockar för *Mode from Radio* och *Mode from sound card/CW Machine*. När du då tar fram *Sound Card Data* är det uppgifterna därifrån som går till loggningsfönstret – inte uppgifterna från transceivern.

Logga rätt och ställa in transceivern – en dålig metod. Du kan göra inställningar under *Setup Bands & Modes* och under *Tools - Database maintenance - Setup phone/digital modes*. Du hanterar då såväl transceivern som loggen när du överför en DX-spot till loggningsfönstret men inte när du flyttar ett call från *Sound Card Data* till loggningsfönstret. Det är dock till **ringa nytta eftersom bandplanen inte har exklusiva områden för varje trafikslag.** Det blir fel sidband i transceivern och fel trafikslag i loggen. **Du bör ändå städa i bandplanen så att det blir så rätt som möjligt när du överför en DX-spot.**

Logga rätt och ställa in transceivern – den minst dåliga metoden. Gör så här:

1. Välj *Tools - Database maintenance - Setup phone/digital modes* – under *Radio 1* väljer du *PKT-LSB = RTTY* och *PKT-USB = PSK31*.
2. I samma meny väljer du även *PKT-FM = FM* för att därmed slippa ett irriterande meddelande.
3. Högerklicka i loggningsfönstret omedelbart till vänster om ordet *Freq*.

4. I fönstret *BandMode Selection* markerar du *Mode from Radio*.
5. I *Sound Card Data* väljer du *RTTY-L* eller *BPSK 31*. **Du påverkar då inte valet av trafikslag i loggningsfönstret.**
6. På transceivern väljer du *PKT-LSB* för *RTTY-L* och *PKT-USB* för *BPSK 31*. **Då först får du rätt trafikslag i loggningsfönstret och du sänder med rätt sidband. Det blir även rätt trafikslag i loggen om du väljer CW eller SSB på transceivern.**

Logga rätt och ställa in transceivern – en annan metod. Gör så här:

1. Välj *Tools - Database maintenance - Setup phone/digital modes* – under *Radio 1* väljer du *PKT-LSB = RTTY* och *PKT-USB = PSK31*.
2. Du väljer även *PKT-FM = FM* för att därmed slippa ett irriterande meddelande.
3. Klicka i loggningsfönstret omedelbart till höger om ordet *Freq*.
4. Markera även *Mode from soundcard/CW machine*.
5. I *Sound Card Data* väljer du *RTTY-L* eller *BPSK 31*. **Du får då rätt trafikslag i loggningsfönstret men väljer inte sidband.**
6. På transceivern väljer du *PKT-LSB* för *RTTY-L* och *PKT-USB* för *BPSK 31*. **Du får då rätt sidband.**

Med denna tredje metod loggar du *RTTY* eller *PSK31* även när du skiftar till annat trafikslag på transceivern eller när du överför en spot till transceivern. Så blir det så länge du har aktiverat fönstret *Sound Card Data*.

Inställningar - MMVARI

När du använder **MMVARI** gör du följande inställningar:

1. Gå till *Settings - MMVARI Settings - Sound card setup* och välj aktuella enheter. Hemma i lägenheten använder jag *2-C-Media USB Headphone Set (stereo)*. Det är det USB-ljudkort som kompletterar min HP-dator. **För att få ändringarna som du ser i dessa punktstycken att fungera, måste du stänga ned fönstret *Sound Card Data*.**
2. Gå till *Settings - Sound card input level*. Klicka på den mikrofon som du använder alltså *2-C-Media USB Headphone Set*

Logger32 – RTTY och PSK

- (stereo). Klicka på knappen *Egenskaper*. Klicka på fliken *Nivåer*. Ställ in mikrofonförstärkningen.
3. Gå till *Settings – Sound card output level*. Klicka på den högtalare som du använder alltså *2-C-Media USB Headphone Set (stereo)*. Klicka på knappen *Egenskaper*. Klicka på fliken *Nivåer*. Ställ in högtalarförstärkningen med reglaget *Volymkontroll*. Avläs resultatet på instrumentinställningen *ALC* i FT-950. Värdet ska vara mycket lågt för att undvika distorsion. **Läge 25 verkar vara det bästa i Logger32 och läge 40 i N1MM.**
  4. FT-950 kanske inte sänder någonting trots dessa inställningar. Klicka då på högtalarsymbolen i datorskärmens nedre högra hörn. Där kanske reglaget för högtalaren står på 0.
  5. Gå till *Settings – Radio PTT options*. Där markerar du följande tre val för Radio 1: *PTT by radio command*, *DTR keying only* och *MMTTY FSK using EXTFSK*.

Inställningar - MMTTY

När du använder **MMTTY** gör du följande inställningar:

1. Du ställer in ljudet och PTT för **MMTTY** på samma sätt som ovan för **MMVARI**.
2. I fönstret *EXTFSK 1.05* väljer du COM-port och *FSK output TXD*.
3. I verktygsfältet klickar du på en ikon som liknar något sorts verktyg. Välj fliken *TX*. Under *PTT & FSK, Port* ska det stå *EXTFSK*.
4. I samma fönster väljer du fliken *Misc* och under *TX Port* markerar du *Sound + COM-TxD (FSK)*.
5. I samma fönster väljer du fliken *SoundCard* och markerar den högtalare och mikrofon som du använder.

Några särskilt nyttiga funktioner

Här är några kortfattade noteringar om användning av RTTY och PSK. De är troligen lättare att förstå om du först har läst om detta i manualen för Logger32.

- **Du loggar** ett QSO genom att högerklicka på callet, rapporten, namnet m.m. och välja i den meny som då kommer upp. Du flyttar då uppgifterna till loggens loggningsfönster. Du kan lägga till fält i loggningsfönstret och flytta dit andra uppgifter som exempelvis lokator eller IOTA-kod.
- **Stoppa RX-text.** Du kan stoppa inmatning av text i RX-fönstret genom att trycka

tangenten *Insert*. Det underlättar om du vill läsa den text som har kommit. Tryck *Insert* igen för att se den text som kom under pausen.

- **Stoppa TX.** Du kan stoppa en sändning, radera återstående genom att klicka *Abort* eller trycka *Esc*.
- **Split.** Du kan köra split. Klicka i rutan *Simplex*.
- Det står mera i manualen om split. **Du kan bland annat köra split även på detta sätt:**
  1. Ställ in en motstation för mottagning.
  2. Klicka på en frekvens där du vill sända.
  3. Sänd ut en kort signal genom att snabbt klicka två gånger i fältet *Receive*.
  4. Ändra *Net On* till *Net Off*. Nu sänder du och tar emot på olika frekvenser.
- När du **inte kör split** väljer du **Net On**. Då sänder du precis på den frekvens där din motstation finns.
- **Extra fönster.** Det finns två extra fönster för läsning. Se beskrivning i manualen.
- Du kan **spara en mottagen text**. Du kan även **sända en fil**. Se under *File*.
- **Klippa och klistra.** Du kan kopiera och klippa ut text. Markera med vänstra mustangenten och välj med högra tangenten.

Justera transceiverns frekvens för att läsa signalerna från en DX-spot

När jag skriver detta har jag under några timmar klickat på många RTTY/PSK-spotar på Telnet. Jag ville bli säker på hur jag ska göra för att hitta en spot i vattenfallet i MMVARI för AFSK. **Jag använder nu bara MMVARI för de båda digitala trafikslagen.** Jag har begränsat mig till spotar från Europa. **Jag har lyckat höra enstaka av dessa. Det är inte alltid som den spotade frekvensen stämmer – ett problem som jag inte har upplevt på CW.**

Om du i beskrivningen nedan INTE bockar för *Adjust DX Spots for audio freq* kommer det spotade DX-et att finnas i vänstra kanten av vattenfallet **om den spotade frekvensen stämmer**. Du måste då alltså ändra frekvensen på transceivern så att DX-et går att läsa i vattenfallet. Om du väljer inställningarna i beskrivningen kommer du direkt att se DX-et i vattenfallet. **Du blir då kanske förvirrad när du ser att transceivern visar en frekvens som är 1 kHz högre än DX-ets frekvens. Men notera då att den frekvens som transceivern**

Logger32 – RTTY och PSK

visar är den frekvens som du avläser längst till vänster i vattenfallet. DX-et finns alltså 1 kHz in på passbandet.

Inställningar för att genast se DX-et i vattenfallet. Gör så här:

1. *Settings*
2. Bocka för *Adjust DX Spots for audio freq.*
3. *Preset Audio frequencies*
4. *Default main RX frequency*
5. Välj exempelvis 1000.
6. OK
7. *Default TX frequency*
8. Välj 1000.

För att riktigt förstå hur detta fungerar, sammanställde jag uppgifterna nedan. Jag hade då inställningen 1000 enligt beskrivningen ovan. För RTTY-signaler (LSB) är det klart att de finns på en frekvens i vattenfallet som är 1 kHz **lägre** än den spotade frekvensen. För USB-signaler på PSK verkar det mera osäkert men det bör vara en frekvens i vattenfallet som är 1 kHz **högre** än den spotade frekvensen.

Call	Spotad frekvens, trafikslag och sidband	Frekvens i vattenfallet där jag hör honom
LY75RMD	3589,5 (RTTY)	3588,5
DJ1IJ	3580 (PSK31)	3581,6
KG4HF	28084,0 (RTTY)	20085,0
IZ4JMA	14098,0 (RTTY)	14097,1
OM3KFF	3595,0 (RTTY)	3594,0
LY5W	3585,3 (RTTY)	3584,3
D44TXT	24927,3 (RTTY)	24926,3
KG4HF	24923,5 (RTTY)	24922,5
NYTT LAND!!		
TF3IG	14084,5 (RTTY)	14083,5
CU2AP	7043,9 (PSK31)	7042,9

Texter till funktionstangenterna

Du kan kopiera och klistra in texterna nedan när du vill använda funktionen som du tar fram under *Wiew – Macro buttons*. Du högerklickar på en tangent när du ska skriva in text. Det finns 36 tangenter. När jag uppdaterade Logger32 till senaste version, försvann texterna av någon anledning trots att jag hade sparat undan alla mina inställningar.

F1 - CQ

\$transmit\$ CQ CQ CQ de \$mycall\$ \$mycall\$ \$mycall\$ K \$receive\$

F2 – Tnx svar

\$transmit\$ \$call\$ de \$mycall\$ \$receive\$

Tnx for your call. Your RST is 599 here in QTH Umea, Umea, Umea. My name is Bertil, Bertil, Bertil. Hw?

\$call\$ de \$mycall\$ K \$receive\$

F3 - Anrop

\$transmit\$ \$call\$ de \$mycall\$ K \$receive\$

F4 – Tnx rppt

\$transmit\$ \$call\$ de \$mycall\$.

Tnx for rppt dr OM \$name\$. Your RST is 599 here in QTH Umea, Umea, Umea. My name is Bertil, Bertil, Bertil. Hw?

\$call\$ de \$mycall\$ K \$receive\$

F5 - Rig

\$transmit\$ \$call\$ de \$mycall\$.

Tnx dr OM \$name\$. My rig is FT-950 and antennas is a 7 band vertical ECOMET HF 8 and a W3DZZ. I use Logger32 for PSK31. Hw?

\$call\$ de \$mycall\$ K \$receive\$

F6 - Jag

\$transmit\$ \$call\$ de \$mycall\$.

I am a ham since 1955 but have been mostly QRT since the beginning of the 1970s. I am now a true OM (74) and have much time to spend on Ham Radio. It is very exciting with the computerized Radio Shack. It is partly another Amateur Radio then 1955. Then you had to hunt DX entirely yourself without any DX Cluster. But if one not like that, the hobby givs you so much more.

OK? \$call\$ de \$mycall\$ K \$receive\$

Logger32 – RTTY och PSK

F7 – Tnx QSO

\$transmit\$ \$call\$ de \$mycall\$.

I am very glad for this nice QSO and hope you are too. Please QSL via buro. I will send you my QSL-card.

Tnx and 73 dr OM \$name\$

\$call\$ de \$mycall\$ K \$receive\$

F8 - TU

\$transmit\$ TU \$receive\$

F9 Anrop DX

\$transmit\$ DE SM2BJS K \$receive\$

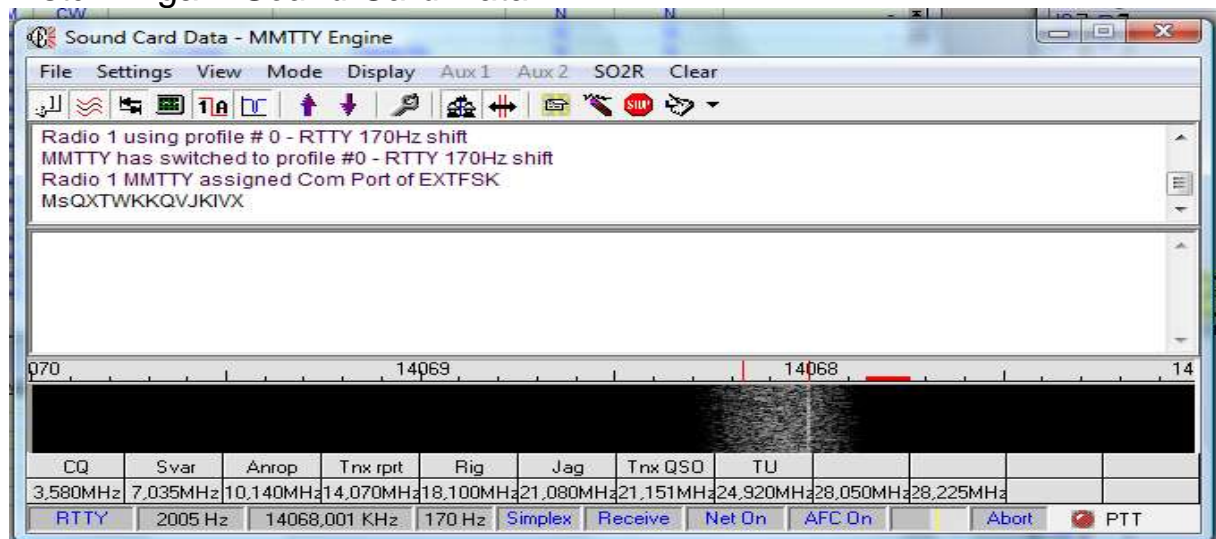
F9 – RST DX

\$transmit\$ RST 599 TU \$receive\$

Funktionstangenterna F13-F20 kan du använda för att snabbt **förflytta dig till de frekvenser som du använder för RTTY och PSK**. Du skriver makrot \$qsy3580\$. Frekvenserna är 3580, 7035, 10140, 14070, 18100, 21080, 21151, 24920, 28050 och 28225.

Logger32 – RTTY och PSK

Inställningar i *Sound Card Data*

Förklaringar till statusraden nederst i *Sound Card Data* ovan

Fält nr	Exempel	Förklaring
1	RTTY	Det trafikslag som du har valt
2	2005 Hz	Frekvensen där du har klickat ligger 2005 Hz under frekvensen hos TRX.
3	14068,001 kHz	Visar den frekvens där du lyssnar. TRX är inställd på 14070,000. När du drar ifrån (eftersom det är LSB) 2005 Hz enligt ovan, sänder du alltså på 14068,001 kHz.
4	170 Hz	MMVARI: S/N-värde hos den signal man läser MMTTY: Frekvensskiftet.
5	Simplex	Simplex eller split. Se manualen.
6	Receive	S/M-omkoppling

Fält nr	Exempel	Förklaring
7	Net On	I kapitlet <i>Logger32 och N1MM – RTTY och PSK</i> ser du en förklaring.
8	AFC On	Med <i>AFC On</i> kan du lättare ställa in en PSK-signal.
9		Dels ser du signalstyrkan, dels ställer du in squelch genom att dra i den gula linjen.
10	Abort	Du avbryter en sändning och övergår till lyssning.
11	PTT	Röd LED vid mottagning och grön LED vid sändning.

Logger32 – RTTY och PSK

Inställningar i MMVARI

Settings – MMVARI Settings – Typing reference – Send as typed

Settings – MMVARI Settings – Sound card setup. Välj rätt ljudkort.

*Settings – Sound card input level och Settings - Sound card output level. Under flikarna Uppspelning och Inspelning väljer du rätt högtalare och mikrofon. Ställ in rätt nivå under Egenskaper – Nivåer. **Ändringar börjar gälla när du har stängt ned fönstret Sound Card Data.** Se även ovan i ett annat avsnitt med samma rubrik som detta, nämligen *Inställningar i MMVARI.**

Settings – Line wrap on. Förbokat.

Settings - Use Ø for zero. Förbokat.

Settings – Transmit buffer indicator. Förbokat.

Settings – Radio PTT options – Radio 1 – Keying options – PTT by radio command

Settings – Radio PTT options – Radio 1 – Keying line – DTR keying only

Settings – Radio PTT options – Radio 1 – MMTTY FSK using EXTFSK. Förbokat.

Settings – Radio PTT options – Radio 1 – Serial port - None

Inställningar i MMTTY

Settings – MMTTY Settings – Display smoothing – Fast display (no smoothing). Förbokat.

Settings – MMTTY Settings – Send word out. Förbokat.

Settings – MMTTY Settings – Hi resolution XY scope. Förbokat.

Settings – Sound card input level och Settings - Sound card output level. Se avsnittet ovan om inställningar i MMVARI.

Settings – Line wrap on. Förbokat.

Settings - Use Ø for zero. Förbokat.

Settings – Transmit buffer indicator. Förbokat.

Settings – Radio PTT options – Radio 1 – Keying options – PTT by radio command

Settings – Radio PTT options – Radio 1 – Keying line – DTR keying only

Settings – Radio PTT options – Radio 1 – MMTTY FSK using EXTFSK. Förbokat.

Settings – Radio PTT options – Radio 1 – Serial port - None

View - Show statusbar. Förbokat.

View - Show RTTY toolbar. Förbokat.

Inställningar i EXTFSK

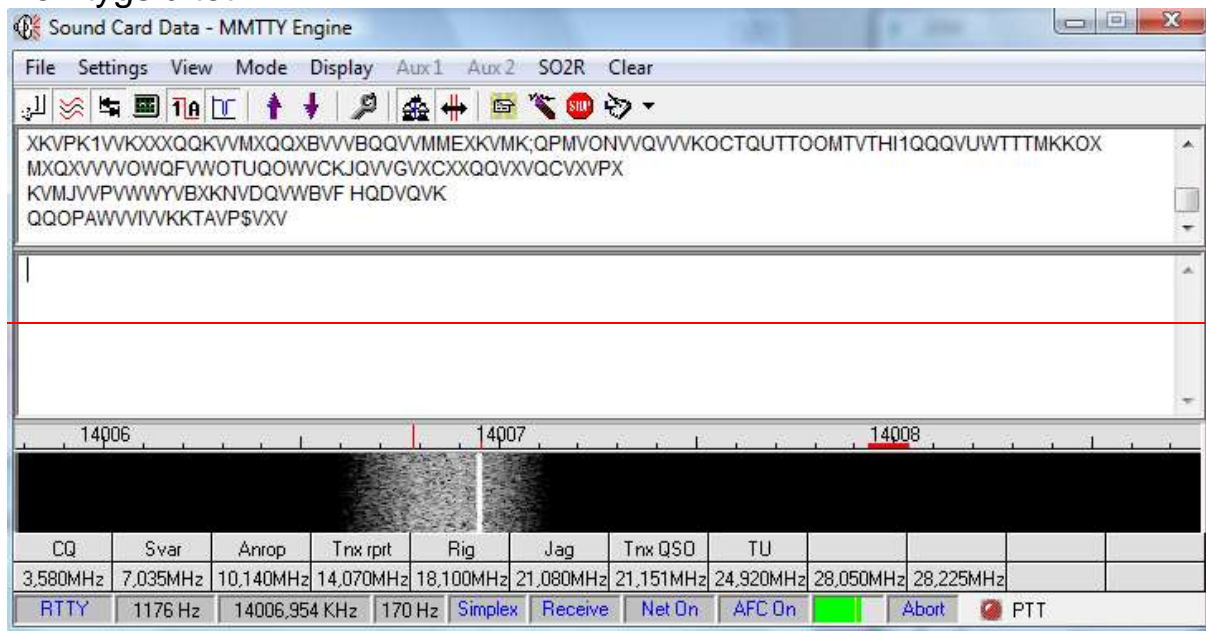
Välj rätt port. Status ska då vara OK.

FSK output – TXD

PTT output - RTS

Logger32 – RTTY och PSK

Verktygsfältet i MMTTY

Förklaringar till verktygsfältet

Knapp nr	Förklaring
1	Squelch till/från. Se ovan under fält 9 om förklaringar till statusraden.
2	Bandpassfilter till/från. Det minskar det mottagna passbandet (?).
3	<i>Mark</i> och <i>Space</i> byter plats. Normalt använder man LSB. Här kan man alltså anpassa sig till någon som använder USB.
4	X/Y-skop till/från. Ett hjälpmedel för avstämning av liten betydelse. Det syns vid sidan av vattenfallet.
5	<i>UOS</i> eller <i>USOS</i> (<i>Unshift On Space</i>) till/från. Med ett mellanslag efter en siffra, skiftar man automatisk tillbaka till bokstäver. Välj normalt ON. Du kan koppla bort denna finess med OFF.
6	Notch till/från. Under 9 nedan kan du välja inställningar för ett notch-filter. Se sidan i manualen. Här väljer du att koppla ifrån dessa inställningar.
7	If you think that you have missed a LTRS or FIGS shift you can use these two buttons to force Logger32 to make the shift on receive.????
8	
9	Massor med olika inställningar. Se i kapitlet Logger32 och N1MM – RTTY och PSK.
10	Net till/från. Se ovan under fält 7 om förklaringar till statusraden.
11	AFC till/från. Se förklaring nedan.

12	<i>HAM</i> default???
13	Återställer frekvenserna för <i>Mark</i> och <i>shift</i> till förinställda värden.
14	Stoppas pågående sändning.
15	Du kan skapa en egen "användarprofil".

N1MM – RTTY och PSK

Några särskilt nyttiga funktioner

Här är några kortfattade noteringar om användning av RTTY och PSK. De är troligen lättare att förstå om du först har läst om detta i manualen för N1MM.

- **Svara/anropa** ett call sedan du har flyttat callet till loggningsfönstret genom att trycka **Insert**. Se vidare i manualen.
- **Flytta ett call till loggningsfönstret** genom att klicka vänster på callet i RX-fönstret eller dubbelklicka vänster i fältet längst till höger (*Callsign box*). Du kan istället välja...
- ... **Hover mode** och *Rt click* under *Setup*. Då flyttar du ett call till loggningsfönstret genom att placera muspekaren på callet. Sedan högerklickar du och sänder då ditt testmeddelande. Vänsterklicka på hans testmeddelande för att logga detta. Högerklicka för att sända TU.
- **Logga RST m.m.** Markera ett fält i loggningsfönstret, håll nere *Ctrl* och klicka vänster på den info som du vill logga. Om du exempelvis tack vare ESM redan står i rätt fält, räcker det att du klickar vänster på den info som du vill logga.
- **Stoppa RX.** Klicka på den gröna listen till vänster i RX-fönstret för att stoppa mottagning av text.
- **Kopiera text.** Det ska man kunna göra men jag har inte lyckats.
- **Radera TX-text.** Högerklicka.

Running. Under *Setup* väljer du de inställningar som du ser ovan i punktstycket **Hover mode**. Sedan gör du så här:

1. Sänd ditt CQ genom att högerklicka i RX-fönstret.
2. Vänsterklicka på callet när du får svar.
3. Högerklicka för att sända ditt testmeddelande.
4. Vänsterklicka på det testmeddelande som du får.
5. Högerklicka för att sända TU och logga.
6. Högerklicka för att sända ett nytt CQ.

S&P. Då gör du samma som vid Running ovan men istället med ESM.

Namn. Du kan ladda in filer så att du får veta namnet på den amatör du kontaktar. Se i manualen.

Trafikslag och sidband

Du kan använda MMVARI för såväl RTTY som PSK. Gör så här:

1. Välj *Config - Configure Ports, Telnet Address, Other* – fliken *Mode Control* – under *Mode sent to radio* – väljer du *RTTY to AFSK* och *PSK to AFSK*.
2. I fönstret *Mode* väljer du *RTTY-L* eller *bpsk*.
3. På transceivern väljer du *PKT-LSB* för RTTY-L och *PKT-USB* för bpsk.

Trafikslagen – *RTTY-L* eller *bpsk* – blir rätt loggade i när du för över loggen till Logger32.

Checklista för en test

- Ladda in loggen för testen.
- Ladda in fil för funktionstangenter för någon tidigare test och anpassa den.
- FT-950 ställer du in på *PKT LSB*.
- Minska effekten.
- Under *Interface* väljer du *MMVARI*.
- Välj *AFC ON* genom att "trycka in" knappen *AFC*.
- Välj *NET ON* genom att "trycka in" knappen *NET*. Då sänder du och tar emot på den frekvens i vattenfallet som du klickar på.
- Under *Setup* väljer du *AFC On/Off with CQ*. Då är *AFC* till vid Running och ställer in din frekvens på motstationens frekvens.
- Under *Setup* väljer du *NET On/Off with Run Change*. Då är *NET* från vid Running och du sänder alltså på din CQ-frekvens. Vid S&P är *NET* till och du sänder alltså på motstationens frekvens.
- Stäng av *AFC* om det är tät trafik på bandet.
- Använd filter. Notch dämpar signaler nära din frekvens.
- **Frekvenserna är 3580, 7035, 10140, 14070, 18100, 21080, 21151, 24920, 28050 och 28225.**

N1MM – RTTY och PSK

N1MM - Makron till funktionstangenterna vid RTTY och PSK

Efter erfarenheter från CQWPXRTTY 2011 har jag programmerat funktionstangenterna enligt beskrivningen nedan.

Tangentens text	Makron
F1 CQ	{TX} SM2BJS TEST {RX}
F2 RST+Nr	{TX} 599-# {RX}
F3 BJS	{TX} BJS {RX}
F4 SM2BJS	{TX} SM2BJS {RX}
F5 Hans call	{TX} ! {RX}
F6 QSO B4	{TX} ! B4 {RX}
F7 QRZ SM2BJS	{TX} QRZ SM2BJS {RX}
F8 Agn?	{TX} AGN? {RX}
F9 Oklart call eller ?	{TX} ! ? {RX}
F10 Nr	{TX} # {RX}
F11 QSL TU	{TX} QSL TU {RX}
F12 OK	{TX} OK {RX}
F1 Anrop S&&P	{TX} ! DE SM2BJS {RX}

Macron

Förutom macron för F-tangenterna kan du även använda macrotangenter som finns i *Digital Interface Soundcard*. Där kan du utöka med sådana mindre vanliga meddelanden som inte får plats under F-tangenterna. Gör så här:

1. Markera den tangent som du vill använda.
2. Placera markören i fältet *Macro Text*.
3. Dubbelklickar på det macro som du ska använda och som finns under *Macro Setup – Available Macros*.
4. Eller så skriver du enligt följande exempel: {RX}Sri vy QSB. Pse agn.{TX}.
5. Skriv in den text du vill se på knappen under *Macro Caption*.
6. Klicka på *Save Macro*.
7. Klicka på *Save Configuration*.

Inställningar i N1MM – Config – Configure Ports, Telnet Address, Other

Digital modes – Digital Interface 1 – TU type. Välj *Soundcard*.

Digital modes – DI-1 – MMTTY Mode. Välj *AFSK*.

Digital modes – DI-1 MMTTY Path. Välj *C:\Program Files\MMTTY\mmtty.exe*.

Modes Control – Mode recorded in log. Välj *Use radio mode*.

I manualen står följande (?????):

- *Set up "always RTTY" in the Configurer under the Tab: Mode Control*

Mode Control – Mode sent to radio – Radio 1/VOFA. Välj *RTTY to AFSK* och *PSK to AFSK*.

Audio – Välj 1 – Zero or Single Card, One Radio, No Sound Card SO2R.

Audio – To Sound Card and QSO Recording Setup – Select Device. Välj *Default*.

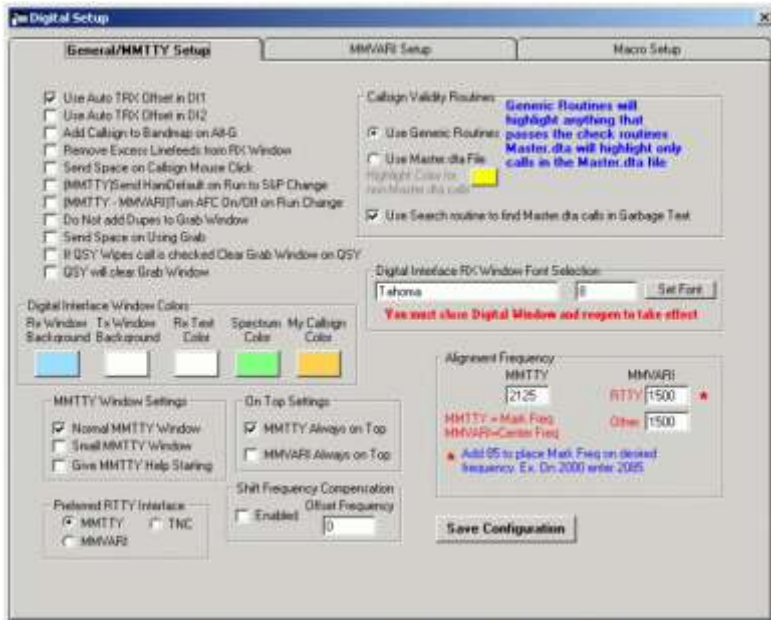
Audio – To Sound Card and QSO Recording Setup – Recording Bits. Välj *24*.

Audio – To Sound Card and QSO Recording Setup – Recording Sample Rate. Välj *11025*.

Audio – Max Recording Length (sec). Välj *30*.

Audio – Recording Channels. Välj *2*.

N1MM – RTTY och PSK

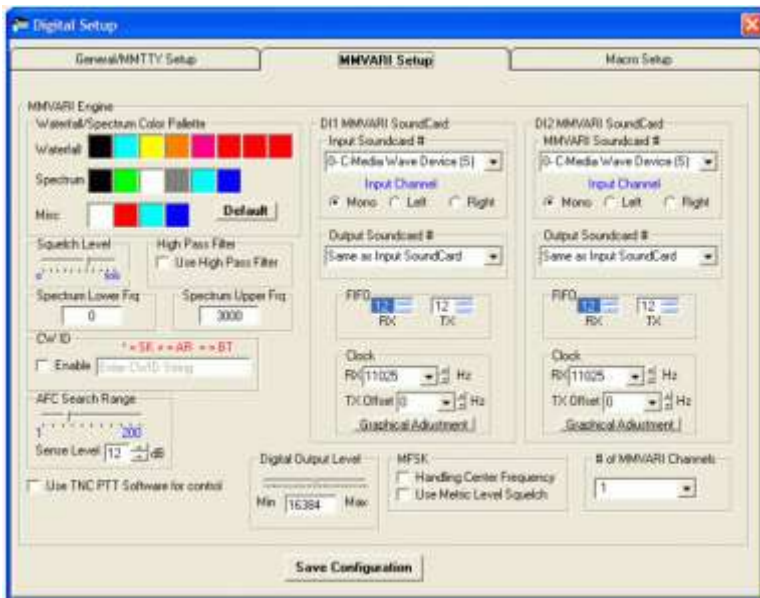

Inställningar i MMTTY

Några förklaringar till fönstret ovan.

Use Auto TRX Offset in D11. Det blir rätt frekvens när du har klickat på en DX-spot. Se avsnitt 27.5.1.

(MMTTY)Send HemDefault on Run to S&P Change. Du återställer Mark-frekvensen.

Inställningar i MMVARI

Några förklaringar till fönstret ovan.

AFC Search Range. Du väljer hur långt MMVARI ska följa en signal som driver.

FIFO. ???

Clock. Justering av ljudkortets klocka eftersom datorns klocka inte är tillräckligt noggrann.

N1MM – RTTY och PSK

MMTTY

Några kommentarer:

I menyraden har du menyn *Option(O)*. Där finns samma fem fönster som du ser avbildade i kapitlet *Logger32 och N1MM - RTTY och PSK*, avsnittet *MMTTY Setup eller Options (O)*.

- **FIG.** Du kan manuellt skifta mellan siffror och bokstäver.
- **UOS** (eller USOS). **Texten övergår automatisk från siffror till bokstäver** när man avslutar siffrorna med ett mellanslag. Då blir det fel ifall du sänder två siffergrupper åtskilda av ett mellanslag. Du åtgärdar detta genom att klicka på knappen *UOS* så att den blir försänkt – inte upphöjd.
- **Rev. Mark** och **Space** byter plats. Normalt använder man LSB. Här kan man alltså anpassa sig till någon som använder USB.
- **HAM.** Se kommentarer i kapitlet om *Logger32*.
- **SQ.** Squelchen reglerar du med knappen *SQ* och genom att klicka på sidorna om strecket i det gröna fältet.
- **Not.** Du sätter in ett **notch-filter**.
- **Om MMTTY inte tar emot RTTY gör du så här: *Options(O) – Setup(O) – Misc – Priority* och ändrar där till *Highest*.**

- **Välja bärvågsfrekvens.** Du kan välja bärvågsfrekvens genom att klicka höger.
- Figuren med **siffran 1** ovan markerar mottagningskanalen.
- **Notch.** Du kan välja ett nytt eller flera notch-filter och radera dem genom att klicka höger.
- En figur med **bokstaven N** markerar notch-filter
- **Squelch.** Längst till vänster reglerar du squelchen. Flytta det gula strecket uppåt om du vill slippa obegriplig text.
- **ATC** (*Automatic Timing Control*). Välj *On* för bästa avkodning vid PSK. Vid RTTY ska den alltid vara *Off*.

Två fönster. **?????**

Nio RX-kanaler och en TX-kanal. **?????** Se avsnitt 29.1.2.

Förklaringen till de tre högra fälten till vänster om "31,25" är följande:

- ◆ Main Channel receive frequency.
- ◆ Main Channel transmit frequency.
- ◆ Main Channel IMD setting (S/N).

?????

MMVARI

Några kommentarer:

- **Visa frekvenser.** Den ljusblå linjen i spektrum-fönstret visar den frekvens där du lyssnar. En mörkblå linjer visar sändarens bärvågsfrekvens.
- **Ändra frekvens.** Du ändrar sändningsfrekvensen genom att klicka vänster i vattenfallet eller spektrumet.
- Du **ser sändningsfrekvens** genom att klicka höger.

Logger32 – Diplom

Egna noteringar och förklaringar i manualen

De första avsnitten i detta kapitel innehåller kunskaper och erfarenheter som jag har skaffat mig om diplom och funktioner för detta i Logger32. Avsnittet med rubriken *Fälten i STATE och CNTY i ADIF* och vidare till kapitlets slut, är en översättning av det viktigaste om diplom i manualen för Logger32.

Hjälpmedel vid diplomjakt

Detta underlättar när du vill få diplom:

- **Fönstren DX Sport och DX Spot map.** Du ansluter dig till ett cluster och ställer in funktionerna i dessa fönster. Där får du information om **tidigare QSO** och om **QSL**.
- **Fönstret Worked/Confirmed.** Även där får du information om **tidigare QSO** och om **QSL**.
- **Funktionen QRZ.com.** Du installerar en fil och ställer in funktionerna enligt beskrivning i denna skrift i kapitlet *Logger32 - Allmänt*, avsnittet *QRZ*. I QRZ får du information om **QTH** och **hur stationen hanterar QSL**.
- **Loggningsfönstret.** Det bör du komplettera med fält och tillhörande frågetecken för *P.Adm*, *S.Adm* och *IOTA*. Där **registrera du och ser koder** för diplom. Mer om detta nedan.
- **Loggboken.** Du bör ordna så att du ser kolumnerna *STATE*, *CNTY* och *IOTA* där du ser koderna för diplom.
- **Funktioner för diplom** ser du i de följande avsnitten.
- **International Amateur Radio Callbooks.** Sök på Internet med dessa fyra ord. Du hittar då till en hemsida som har skapats av VA3RJ. Han har samlat **callböcker från ett stort antal länder**. Du kan ha hjälp av detta när du söker den kod som du ska registrera för ett diplom.
- **Wikipedia.** Sök på Internet med orden *wiki* och ett Ortsnamn som du har hittat i exempelvis i QRZ. Då får du ofta veta **namnet på det geografiska område** där stationen finns.
- **Google Earth.** Sök med det Ortsnamn som du ser i QRZ och väljer ett lagom zoomläge. Då hittar du ibland namnet på det geografiska område där stationen finns.

- **QTH-locator.** Om du exempelvis i QRZ hittar stationens QTH-locator, kan du söka information på karta eller satellitbild med funktionen som du når med internetadressen nedan. Längst ned i det fönster som du då får fram, finns ett fält där du skriver in locatortexten och därmed får se kartan med den locator-rutan markerad. <http://f6fvy.free.fr/qthLocator/fullScreen.php>
- **Postnummer** – Zip-koder eller Postal Codes - finns i QRZ. Med dessa och sökfunktioner på Internet, kan du hitta *Secondary Administrative Subdivision*. Om du exempelvis vill ha diplom från *USA-CA* (se nedan) kan du söka på Internet med orden *zip* och *county*. Då hittar du en hemsida där du kan ta reda på det county där en ham i USA bor. <http://www.geopostcodes.com/> är en hemsida där du hittar världens alla postnummer.
- **Ryska distrikt.** Om du vill ha RDA (se nedan) kan du, utöver QRZ, använda ett dokument som finns på Internet och som du hittar när du skriver in ett ryskt call och dessutom *rda*. Dokumentet innehåller drygt 20 000 call med koderna för oblast och distrikt.
- **Hemsida för diplom.** Sök på Internet med orden *International Amateur Radio Awards*. Du kommer då till en hemsida som har skapats av VA3RJ där han har länkar till ett mycket stort antal diplom i många länder.
- **LoTW.** Se beskrivning i denna *Hambok* i kapitlet *Logger32 - Allmänt*, avsnittet om LoTW. **QSL i LoTW** gäller för bland annat **DXCC**.

QSL

När du har registrerat de QSL-kort som du får, ser du detta i statistiken för ett diplom. Om du använder LoTW ser du även de QSL som du får där. Det registreras när du synkroniserar LoTW och Logger32. Se avsnittet om LoTW i kapitlet *Logger32 – Allmänt*. QSL i LoTW gäller för DXCC, WAS och möjligen något ytterligare diplom. När du läser statistiken för något annat diplom, kan du därför välja att bara se hur många QSL-kort som du har registrerat för det diplom.

Logger32 - Diplom

Uppgifter om QTH

Här ser du vad som kan registreras om QTH i Logger32, LoTW och QRZ.

Logger32. Detta gäller:

- Du har registrerat **dina koordinater**. Högerklicka i loggningsfönstret och välj *Setup – My QTH Lat/Long*. De används bara för beam-riktning, avstånd och lokator.
- Uppgifter om ITU-zon och CQ-zon registrerar du inte själv i Logger32. Tabeller för detta finns under *Tools – Database maintenance*. Du kan ändra i dessa tabeller. **Det finns uppgifter om dig i loggboken i kolumnerna CONT (EU), CQZ (14), DXCC (284), ITUZ (18) och PFX (SM2).**

QRZ. Detta gäller:

- **Fälten State och County finns där.** Skriv in ett call i loggningsfönstret och tryck tab. Om du då har installerat QRZ rätt, får du fram såväl det lilla fönstret med grunduppgifter som den utförligare presentationen.
- Klicka *Transfer* i det lilla fönstret och gör dina val. Du kan då ordna så att koden för den primära administrativa underavdelningen (exempelvis **stat i USA eller län i Sverige**) automatiskt flyttar till loggningsfönstret om du där har infogat fälten *P.Adm (State)* och *S.Adm (Cnty)*. Se nedan i avsnittet *Registrera data för diplom i loggningsfönstret*.
- **Problemet är dock att det bara verkar vara USA som använder möjligheten att registrera koder i de båda fälten.**
- Jag har sökt på tyska, ryska och engelska call utan att finna någon som har lämnat uppgift om detta. **En del radioamatörer i exempelvis Tyskland och Ryssland har dock statistikkoden som en del av adressen i QRZ.** Att det fungerar i USA kanske beror på funktionen hos LoTW. Jag får fram koden för call i USA såväl när vi har utväxlat LoTW-QSL som när jag inte alls har sänt eller fått något QSL.
- **QRZ kompletterar alltså bara i begränsad utsträckning dina QSO med underlag för diplom.**

LoTW tillför ingen information om ditt QTH utöver det som du ser ovan.

Registrera data för diplom i loggningsfönstret och ändra i loggen

När du loggar i Logger32 och dessutom använder LoTW, får du automatiskt rätt statistik för diplom som du ser under menyn *Awards*. Det är CQDXFIELD, DXCC, DXCC Challenge, WAC, WAZ, WPX, Grid squares, WAS och USA-CA. **För övriga diplom gäller att du för varje QSO måste komplettera loggen med de koder som gäller för diplom.**

För att registrera koderna för ett diplom när du loggar ett QSO gör du så här:

- **Komplettera loggningsfönstret** så att *User field 5* blir *IOTA*, *User field 6* blir *P.Adm* (primära administrativa underområden) och *User field 7* blir *S.Adm* (sekundära). För alla tre fälten sätter du en bock vid *Show Help button*.
- **Frågetecknet vid varje fält.** När du skriver ett prefix i loggningsfönstret och klickar på ett frågetecken, ser du tabeller med koderna för diplom i det landet. När du klickar på frågetecknet vid fältet för *IOTA*, ser du koderna för alla öar.
- **I QRZ** gör du inställningar under *Transfer* så att uppgifter automatiskt flyttar över till loggningsfönstret. Du kan även klicka på förnamnet i QRZ för att flytta det till loggningsfönstret.
- **WAS.** När du skriver in ett call från USA ser du statens förkortning i fältet *P.Adm*. Det följer sedan med när du loggar.
- **IOTA.** När du skriver in ett prefix ser du ibland *IOTA*-koden. Det följer sedan med när du loggar. När detta inte fungerar, klickar du på frågetecknet, använder sökfunktionen i förteckningen över *IOTA*-koderna, högerklickar i tabellen och överför *IOTA*-koden till loggningsfönstret.
- **Övriga diplom.** Klicka på ett frågetecken vid ett av fälten för att ta reda på koden som du sedan för över till fältet genom att högerklicka.

Ändra i loggen. Högerklicka på ett call i loggen och välj *Edit Admin Subdivision info*. Där kan du komplettera detta QSO med uppgifter om den region (exempelvis tysk delstat) och område inom regionen (exempelvis *DOK*-område) där radioamatören bor.

Under *Tools – Awards setup – Awards to track* ser du uppgifter om några diplom. **Där anger**

Logger32 - Diplom

Logger32 att LoTW-QSL gäller för dessa diplom. Det går dock att ta bort de bockar som finns om detta vid varje diplom. Jag lyckas inte förstå syftet och hittar inga kommentarer i manualen.

Menyerna för diplom – en sammanfattning

I de följande avsnitten i detta kapitel finns beskrivningar och bilder som i detalj visar hur man använder funktionerna för diplom i Logger32. Här är en sammanfattning.

Här är undermenyer till huvudmenyn *Tools*.

Meny	Funktion
Database maintenance	Ändra i tabeller eller skapa nya
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Primary administration maintenance.</i> (Landets indelning i regioner som län, fylken, delstater, oblast m.m.)	Alla länder finns där. För några länder finns det färdiga tabeller. För övriga kan du skapa tabeller.
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Secondary administration maintenance.</i> (Regionernas indelning i administrativa eller geografiska områden som kommuner, städer, DOK-område m.m.).	Tabell för underindelning av ett lands regioner som bygger på en tabell över den primära indelningen. Några finns färdiga, övriga skapar du själv.
Awards setup	Installera diplom så att statistiken visas. Du använder tabeller som du ser - eller har skapat - i undermenyn <i>Database maintenance</i> .
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Award to track</i>	Välja vilket slag av QSL som statistiken ska visa
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Setup simple awards</i>	Diplom där du själv har skapat en tabell
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Setup Primary administration awards</i>	Diplom för landets primära områden
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Setup Secondary administration awards</i>	Diplom för landets sekundära områden

I huvudmenyn *Awards* får du fram alla diplom som finns installerade så att du **ser aktuella uppgifter om QSO och QSL och om maximalt antal områden som du kan kontakta.**

Installera ett diplom

För att kolla om jag förstod mina nya kunskaper och översätta dem i praktisk handling, installerade jag *Deutschland-Diplom – DLD*. Det är ett diplom för sekundära administrativa underavdelningar (*Secondary Administrative Subdivision*) att jämföra med ett diplom för svenska kommuner. Se mera om detta nedan.

Denna beskrivning förutsätter att det finns en tabell för diplommet under *Database maintenance – Secondary administration maintenance – fältet Award*. Om det inte finns någon tabell för ditt diplom, måste du tillämpa beskrivningen nedan i avsnittet *Installation för ett diplom – ett exempel*.

Så här skedde **installationen**:

1. *Tools*
2. *Awards setup*
3. *Setup Secondary administration awards*
4. *View this menu item* - välj första tomma raden *–blank–*.
5. I fältet *Menu Caption* skriver du *DLD-DOK*.
6. I fältet *Database Name* skriver du *DOK*. Det namnet hittar du under *Tools – Database maintenance – Secondary administration maintenance – fältet Award*.
7. Klicka *Apply changes to this award*.
8. Klicka *Exit*.

Så här skedde **registreringen av data**:

1. I loggboken klickar du i rubriken för kolumnen *CALL*. Du får då alla tyska call i en följd.
2. Sök på Internet med orden *dl1bkl dok-liste* så får du en *DOK-förteckning* med sökfunktion.
3. Sök på Internet med orden *International Amateur Radio Callbooks*. Där hittar du bland annat callboken för Tyskland med sökfunktion.
4. Skriv in ett call i loggningsfönstret och tryck tab.
5. I *QRZ* får du då åtminstone ett ortsnamn och i vissa fall *DOK-numret* som en del av adressen. Annars tar du reda på *DOK-numret* med *DOK-förteckningen* och callboken. Uppgifter i Wikipedia om orten är till stor hjälp.

Logger32 - Diplom

6. Högerklicka i loggen där callen finns.
7. *Edit Admin Subdivision info*
8. Registrera DOK-numret i fönstret *Change Administrative Subdivision for QSO with DL1AA* och klicka *Apply*.
9. Gör kolumnerna *STATE* och *CNTY* synliga i såväl loggboken som i fönstret som visar tidigare QSO.

Några kommentarer:

- Det var ett fåtal QSO där det **inte gick att hitta något DOK-nummer**.
- För **äldre QSO**, där det inte hade kommit något QSL, är det inte meningsfullt att registrera DOK-nummer.
- När det finns **QSL-kort, är det DOK-numret där som gäller** – inte det som finns i callboken och DOK-förteckningen.
- Ingen använder fälten för *STATE* och *CNTY* i QRZ.

Giltigt område för ett diplom

För DXCC och även för andra diplom gäller regler om vilka områden som man godkänner för diplom. Om du är tveksam, bör du kontrollera detta när du loggar ditt QSO men senast när du sänder in ansökan. För DXCC finns rimligen aktuella uppgifter på hemsidan hos ARRL. För andra diplom kan du söka information på hemsidan hos utgivaren.

England - IOTA

Regler:

- 100 öar
- Även för varje ytterligare 100 öar
- 21 olika diplom

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

<http://www.rsgbiota.org/info/directory/rules-en.pdf>

Registrera statistik:

- Uppgifter från QRZ överförs till loggningsfönstret. Det förutsätter dels att stationen har angivit koden för ön i QRZ, och ibland även att du har loggat in dig i QRZ.
- Du kan söka koden genom att klicka på frågeteckningen intill fältet *IOTA* i loggningsfönstret. Se ovan i avsnittet *Registrera data för diplom i loggningsfönstret och ändra i loggen*.

Uppdatera loggen. Jag har så långt möjligt kompletterat loggboken med IOTA-nummer för alla QSO. Jag gjorde så här:

- Först läste jag snabbt den fullständiga förteckningen som finns i flera upplagor på Internet. Jag kollade några prefix mot loggboken och förde in numren.
- Sedan kompletterade jag detta men en mera noggrann kontroll. Från hemsidan för IOTA-testen kunde jag enkelt överföra ett antal resultatlistor till ett Excel-blad. Jag placerade listorna under varandra med callen i samma kolumn
- Sista i samma blad infogade jag alla mina QSO. Jag exporterade loggen med *File – Export Logs – UQF*.
- Därefter sorterade jag samman callen i loggen och alla resultatlistorna till en enda förteckning.
- Med denna förteckning hittade jag IOTA-områden som jag inte visste att jag hade i min loggbok.
- Jag hittade dessutom prefix där jag kunde misstänka att det var ett IOTA-område och därför kolla detta.

Aktuella aktiviteter. När du klickar på frågetecknet i loggningsfönstret kan du även se en förteckning över pågående och kommande aktiviteter från IOTA-områden.

Finland - OHCA

Regler:

- 100 kommuner för klass 3
- 200 kommuner för klass 2
- Alla kommuner för klass 1
- Kontakter efter 1974-02-01
- För CW gäller kontakter efter 1983-01-01

Registrera statistik: Det finns en tabell för kommunerna. De är konstigt nog förtecknade som primära områden. Det borde väl ha varit länen som primära områden och kommunerna som sekundära. I QRZ hittar du bostadsorten men inte kommunen. Samma gäller SRAL:s callbok. Du måste använda Wikipedia.

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

<http://www.sral.fi/en/award.html#ohc>

Logger32 - Diplom

Frankrike - DDFM

Regler:

- Minst 40 av de 95 departementen
- Stickers för varje ytterligare 10 departement.

Registrera statistik: Det finns en tabell för departementen. I QRZ hittar du bostadsorten men sällan departementet. Samma gäller REF:s callbok. Du måste använda Wikipedia.

De fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

<http://ddfm.free.fr/>

En bra förteckning över departementen och provinserna når du med denna internetadress:

<http://www.dxawards.com/DXAwardDir/france-ref.htm>

Italien - WAIP

Regler:

- 60 av de 103 provinserna
- 3 olika diplom
- Kontakter efter 1990-04-01
- För 8 kommuner gäller kontakter efter 1993-01-01.

Du fullständiga reglerna om du söker på Internet med orden *waip award*.

Registrera statistik: Det finns en tabell för provinserna i Logger32. I QRZ hittar du ofta uppgift om provinsen. Du hittar den även i ARI:s callbok. När du bara hittar adressorten i QRZ, kan du sedan hitta provinsen med Wikipedia.

Japan – JCC

Regler:

- 100 städer
- Även för varje ytterligare 100 städer
- Stickers för varje 50 städer utöver varje 100.

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

http://www.jarl.or.jp/English/4_Library/A-4-2_Awards/Award.htm

Administrativ indelning. De primära administrativa områdena i Japan är 47

prefekturer eller län där tre storstäder och ett territorium ingår. **Gun** är sammanslutningar av städer och byar – inte en egentlig administrativ enhet.

Registrera statistik. I sin callbok kan JARL inte informera om annat än medlemskap. Där finns alltså inga uppgifter om namn och QTH. Namnet på prefekturen/länet och staden finns oftast i QRZ.

Japan - JCG

Regler:

- 100 Guns.
- Även för varje ytterligare 100 Guns.
- Stickers för varje 50 Guns utöver varje 100.

Japan - WAJA

Regler:

47 prefekturer (län).

Norge - WANCA

Regler:

- 25 kommuner
- Stickers för varje ytterligare 25 kommuner.
- 7 olika diplom
- **QSL-kort behövs inte.**
- Kontakter efter 1975-01-01

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

<http://kambing.ui.ac.id/onnopurbo/orari-diklat/pemula/organisasi/internasional/REG%201/NORWAY.pdf>

Registrera statistik: Det finns tabeller för fylkena och kommunerna. I QRZ hittar du bostadsorten men inte fylket eller kommunen. Samma gäller NRRL:s callbok. Du måste använda Wikipedia.

Polen - SPPA

Regler:

- 100 powiat (distrikt i de 16 primära områdena wojodskap). En stad (miasto) inom ett distrikt kan vara eget område för SPPA.
- Stickers för 200, 300, 350 och samtliga
- QSO efter 1999-01-01

Registrera statistik: Det finns tabeller för wojodskap och powiat. I deras callbok (se inledningen till detta kapitel) hittar du i regel statistikoden.

Logger32 - Diplom

Ryssland - RDA

Regler:

- 100 distrikt. Se nedan.
- Även för 250, 500 och varje ytterligare 500 distrikt.
- QSO efter 1991-06-12

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

http://rdaward.org/rda_rules_eng.htm

Administrativ indelning. De primära administrativa områdena i ryska federationen utgörs av 89 administrativa och territoriella enheter med tvåstelliga bokstavskoder för statistiken i RDA. Det är 21 republiker, 6 territorier (*kraj*), 50 regioner (*oblast*), 9 autonoma kretsar, 1 autonom region och 2 federala städer. Dessa är indelade i städer och distrikt. Så är exempelvis det primära administrativa området Smolenskaja oblast med koden SM indelat i 29 städer och distrikt som exempelvis de sekundära administrativa områdena staden Desnogorsk med koden 04 och distriktet Gagarinsky med koden 07.

Registrera statistik: Det finns tabeller för de primära och sekundära områdena. Gör så här:

- Sök i deras callbok QRZ.ru.
- Sök i QRZ.com
- Sök på Internet med ordet *rda* och *call*. Du hittar då en fil mer drygt 22 000 call med tillhörande statistik kod.
- Du kan ibland ha hjälp av kartan i QRZ.com och av Google Earth.

Tyskland – DLD-DOK

Regler:

- 100 DOK på **ett band**
- Även för varje ytterligare 100 DOK
- Även för varje trafikslag

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

<http://www.darc.de/referate/dx/diplome/dld/en/>

Administrativ indelning. Tyskland består av 16 primära administrativa områden nämligen förbundsländerna. För diplommet DLD är fyra av dessa delade så att de tillsammans utgör 13 primära områden men samtidigt saknas förbundslandet Bremen. Det skulle därmed ha blivit 24 primära områden med koderna A-Y

men det tillkommer ett 25:e område, Z. Det är en konstruktion som utgår från VFDB som är en systerförening till DARC för radioamatörer inom Duetche Bundespost. I Z ingår 94 städer, kommuner och distrikt inom förbundsländerna. Där finns även Berlin och Hamburg som även är förbundsländer och Bremen som saknas bland förbundsländerna. De sekundära områdena verkar vara en konstruktion skapad av DARC. Jag hittar förteckningar över landsbygdsdistrikt (*Land-Kreise*) och oberoende städer (*kreisfreien Städte*) men de stämmer bara delvis med de områden som förtecknas i DLD-DOK.

Registrera statistik: Det finns tabeller för förbundsländerna och de sekundära områdena, DOK-områdena. Gör så här:

- Sök i QRZ. Där hittar du ofta koden särskilt om du har loggat in dig.
- Sök i deras callbok.

Ukraina -URDA

Regler:

- 100 regioner
- Även för varje ytterligare 100 regioner
- QSO efter 1991-08-24

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

<http://www.uarl.com.ua/urda/files/ruleseng.htm>

Administrativ indelning. Det finns 24 oblast och ytterligare tre primära administrativa områden. Dessa är vardera indelade i några tiotal städer och distrikt. Det är cirka 760 sekundära områden.

Registrera statistik: Tabell finns för de primära områdena. Du når en förteckning över alla sekundära områdena via en länk från sidan med reglerna enligt ovan. Med hjälp av denna skapade jag en tabell. Gör så här:

- Sök i UARS:s callbok.
- Sök i QRZ.ru
- Sök i QRZ.com

USA - CQWPX

Regler:

- 400 prefix mixed
- 300 prefix CW eller SSB
- Stickers för varje ytterligare 50 prefix

Logger32 - Diplom

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

http://www.cq-amateur-radio.com/cq_highlights/2008_cq/03_2008_cq/WPX_Award_Rules_Mar08221308.pdf

Registrera statistik: Du behöver inte göra något. Tabeller i Logger32 sköter om registreringen när du loggar ett nytt prefix.

USA - DXCC

Regler:

- 100 länder
- Upp till 250 får du stickers för varje ytterligare 50, upp till 300 får du stickers för varje ytterligare 25 och över 300 får du stickers för varje ytterligare 5.
- Andra regler för några band.
- 18 olika diplom

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

<http://www.arrl.org/dxcc-rules>

DXCC Challenge
1000 poäng. Poängberäkningen innebär exempelvis att 2 länder på 80 m och 2 på 15 m ger totalt 4 poäng.

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

<http://www.arrl.org/dxcc-challenge>

Registrera statistik: Du behöver inte göra något. Tabeller i Logger32 sköter om registreringen när du loggar. QSL i LoTW gäller och registreras när du synkroniserar LoTW och Logger32. Se beskrivning i denna skrift i avsnitten om LoTW i kapitlet *Logger32 – Allmänt*.

För **äldre QSO** måste du manuell komplettera uppgiften med de bokstäverna som gällde för delstaten.

USA - WAZ

Regler:

- 40 zoner
- 14 olika diplom
- Dessutom ett 5 Band WAZ

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

http://www.cq-amateur-radio.com/cq_awards/cq_waz_awards/index_cq_waz_award.html

Registrera statistik: Du behöver inte göra något. Tabeller i Logger32 sköter om registreringen när du loggar.

USA – USA-CA

Regler:

- 500 counties
- Även för varje ytterligare 500 counties.
- **LoTW-QSL när systemet kan hantera andra diplom än ARRL:s egna**

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

http://www.cq-amateur-radio.com/cq_awards/cq_usa_ca_awards/cq_usa_ca_awards.html

Registrera statistik: Bokstäverna för delstaten registreras nästan alltid automatiskt i loggningsfönstret när du skriver in callen. Se ovan i avsnittet *Registrera data för diplom i loggningsfönstret och ändra i loggen*. Du ser oftast delstat och county i QRZ. Jag vet inte nu om QSL i LoTW gäller för USA-CA.

USA - WAC

Regler:

- 6 kontinenter

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

<http://www.iaru.org/wac/>

Registrera statistik: Du behöver inte göra något. Tabeller i Logger32 sköter om registreringen när du loggar.

USA - WAS

Regler:

- 50 stater
- Tio olika diplom

Du fullständiga reglerna når du med denna internetadress:

<http://www.arrl.org/was>

Logger32 - Diplom

Registrera statistik: Du behöver inte göra något. Bokstäverna för delstaten registreras automatiskt i loggningsfönstret när du skriver in call. QSL i LoTW gäller och registreras när du synkroniserar LoTW och Logger32. Se beskrivning i avsnitten om LoTW i kapitlet *Logger32 – Allmänt*.

För **äldre QSO** måste du manuell komplettera uppgiften om de bokstäverna som gällde för delstaten.

Använda statistiken – QSO, QTH och QSL

Statistiken är värdefull på tre sätt:

- Du ser om du behöver ett QSO.
- Du ser om du har fått QSL.
- Du ser hur många områden som maximalt gäller för diplom.

DXCC. Informationen om QSO och QSL finns i fönstren *Worked/Confirmed* och *DX Spot map*. När det är en DX-spot, kan du också se, med en grön markering, om QSL ordnas med LoTW eller om du måste skicka pappers-QSL. Du ser de gröna markeringarna som visar att du kan få LoTW-QSL om du gör så här: Högerklicka på en rad i fönstret *DX Spots – Setup – Appearance* – bocka för *Show LoTW user*. När det inte är en DX-spot, högerklickar du i fönstret *DX Spots – Setup – Load LoTW users file – Download from Internet*. Du behöver endast registrera de QSL-kort som du får och synkronisera Logger32 med LoTW.

Diplomjakt. Du väljer troligen en litet antal diplom som du koncentrerar dig på. Under vardaglig jakt på intressanta call, kan du ha framme ett eller flera fönster som visar statistiken för dessa diplom. Du kan då avgöra om du behöver ett QSO genom att ta hjälp av uppgifter om QTH som finns i QRZ eller i annan information som du kan ha hittat på Internet. Efter ett QSO sänder du pappers-QSL och registrerar så småningom det QSL som du får.

Tester. När du har överfört testens QSO till Logger32 måste du manuellt granska alla call. Då gör du så här:

- **DXCC.** Om en call kanske är ett nytt land för DXCC, klargör du detta genom att skriver in call i loggningsfönstret. Sedan tar du reda på om du får LoTW-QSL eller om du ska sända pappers-QSL.
- **Andra diplom.** Du tar fram de fönster som visar statistiken för diplom. Skriv in ett

call i loggningsfönstret och gör sedan på samma sätt som vid diplomjakt enligt ovan.

Sammanfattning av diplomreglerna

DXCC	100, 150 o.s.v.
5 Band DXCC	100 per band. Stickers för WARC-banden.
DXCC Challenge	1000 poäng. Länder x band.
IOTA	100, 200 o.s.v. Stickers för ett band eller trafikslag.
WAC	Alla kontinenter. 5-Band även med WARC-banden.
WAZ	40 zoner med WARC. 5-Band utan WARC.
DDFM	Minst 40. Stickers för varje 10.
DLD-DOK	100, 200 o.s.v. på ett band.
JCC	100, 200 o.s.v.
OHA (C)	100, 200, alla.
RDA	100, 250, 500.
SPPA	100, 200 o.s.v.
URDA	100, 200 o.s.v.
USACA	500, 1000 o.s.v.
WAIP	Minst 40.
WANCA	25, 50 o.s.v.
WAS	Alla 50. LoTW.
5-Band WAS	Alla 50. Stickers för WARC-banden.

PSE QSL!

Jag har använt funktioner för översättning av språk som finns på Internet. Resultatet är texterna nedan som jag använder när jag sänder QSL för att själv få QSL för något diplom.

Пожалуйста QSL для RDA.

Будь ласка, QSL для URDA.

QSL に AJA/JCC/JCG 必要に応じて.

Vi prego di QSL per WAIP.

Proszę QSL dla SPPA.

Bitte QSL für das DLD-DOK-diplom.

Lähetä QSL varten OHA diplomini.

PSE QSL pour le diplôme DDFM.

Logger32 - Diplom

Fälten i STATE och CNTY i ADIF

Amateur Data Interchange Format (ADIF) specification version 1 användes tidigare i Logger32. Alla indelningar av länder (exempelvis SM med län, kommuner, kommundelar, församlingar m.m.) skapade problem med utökad antal fält. I ADIF, version 2. Den viktigaste ändringen för Logger32 är definitionen av fälten STATE och CNTY. Dessa definieras nu på följande sätt:

- **Fältet STATE.** Det är en förteckning över *Country Code* som visar i **vilken del av landet** som radioamatören bor. För USA gäller det staten (Kalifornien exempelvis), för Japan är det öarna, för VE är det provinser eller territorier och **för Sverige är det länet**. I Logger32 är begreppet för detta **Primary Administrative Subdivision** vilket kanske kan översättas med **primär administrativ underindelning**.
- **Fältet CNTY.** Det är en förteckning över *STATE* som visar i **vilken del av landsdelen** som radioamatören bor. För USA gäller det county (kan kanske översättas med kommun eller storkommun), för Japan är det Gun (sammanslutningar av städer och byar – inte en egentlig administrativ enhet), **för Sverige och Norge är det kommun**. I Logger32 är begreppet för detta **Secondary Administrative Subdivision** vilket kanske kan översättas med **sekundär administrativ underindelning**.

Det finns även *Primary Administrative subdivision* som inte har någon *Secondary*.

Här ser du ett förtydligande exempel:

Diplo	STATE (primary subdivision)	CNTY (secondary subdivision)	
WAJA	12		För Chiba Prefecture
JCC	01	03	För Hokkaido Otaru
JCG	10	004	För Tokyo Oshima
DOK	E 23	23	För Hamburg Trave
WAS	CA		För Kalifornien
US C	CA	Alpine	För Alpine County C

För *Primary* och *Secondary* diplom använder man data som registreras i *Primary (STATE)* och *Secondary (CNTY)* ADIF fälten. För *Simple*

awards använder man data som registreras i ett av *USER_X*-fälten dock med undantag för tabeller för GridSquares, WPX och 10-10-diplomen där man använder deras egna ADIF-fält.

Du bör vara medveten om att tabeller över CQ-zoner som sammanställs från din loggbok kan leda till felaktiga statistiska sammanställningar om du inte klarar ut tvetydiga poster. Detta problem gäller framförallt när CQ-zoner delas politiskt eller av radiolicensmyndighetens gränser. Det gäller exempelvis alla stater i USA med siffran 4 som tillhör zon 5 utom Alabama som ligger i zon 4

Det ändrade systemet gör det nu möjligt att registrera data i endast två kolumner nämligen *Primary (STATE)* och *Secondary (CNTY)* enligt exemplet ovan.

Det nya systemet gör det möjligt att skapa **egna** tabeller för diplom inom vissa gränser. Baserat på *primary data* kan *secondary database* skapas och därmed förtecknas i en diplom- eller *stats* tabell. DOK, JCC och JCG diplomerna tillhör denna grupp.

Visserligen innehåller Logger32 data och tabeller för diplomerna DOK, JCC och JCG, men det finns hundratals diplom som inte ingår. Var och en måste då lägga till och ta bort data för att skapa den databas som de behöver. Diplom kan skapas som bygger på information om *secondary administration*. Detta är dock inte alltid möjligt för *primary administrations*. Det är exempelvis inte möjligt att skapa ett diplom för WAE eller CCC där många (men inte alla) av DXCC enteties berörs. Logger32 accepterar för närvarande högst fem DXCC enteties när diplomerna gäller *primary administration*.

De ursprungliga fälten för DOK, JCC och JCG har blivit överflödiga när användningen av fälten *STATE* och *CNTY* har ändrats. De tre fälten har namnändrats till USER1 till 3 och används för att registrera data för "simple" diplom (se nedan).

Databaser

Ändringarna som du ser ovan har resulterat i två nya databaser i Logger32 som vardera består av fyra filer. Det är **PrimaryAdmin32.xxx** och **SecondaryAdmin32.xxx** där xxx betyder ISD, ISF, ISM och ISL. I databasen *PrimaryAdmin32*

Logger32 - Diplom

finns all information om den primära administrativa underindelningen (*primary subdivisions*).

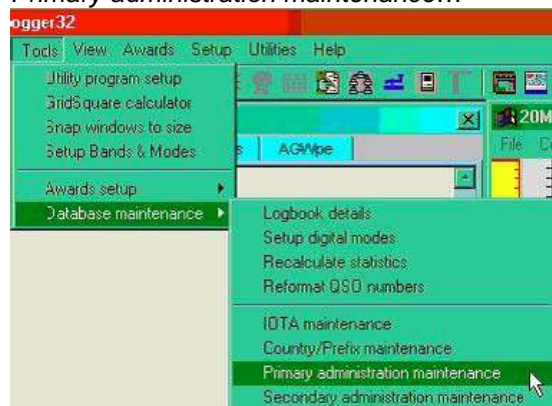
I **SecondaryAdmin32** finns informationen om den sekundära administrativa underindelningen (*secondary subdivisions*) och därmed innehåller den information om counties i USA och om JCC, JCG och DOK. De ytterligare data som du skapar, sparas i de filer som heter SecondaryAdmin32.

För båda dessa databaser gäller att du kan redigera innehållet som du ser nedan.

Ändringarna innebär även att databasen *Country32* inte används och kan raderas **men radera ingenting annat!**

Databasen *PrimaryAdmin32*

När du ska bearbeta data för primära administrativa underindelningar i något land, går du till *Tools – Database maintenance – Primary administration maintenance...*

... och väljer sedan det land (eller den administration) som du är intresserad av...

... för att öppna den aktuella sidan.

Bläddra till det land du söker och vänsterklicka. De data som finns för detta land ser du i tabellen och du kan bearbeta dessa i fälten

under tabellen. Du sparar ändringarna genom att klicka på *Modify*.

Om du vill registrera nya uppgifter, bläddrar du till slutet av tabellen, klickar på den tomma raden och registrera uppgifterna. Klicka på *Add* för att spara. När du sparar, hamnar du i toppen av tabellen. Du måste alltså bläddra ner igen för att kolla det du har registrerat.

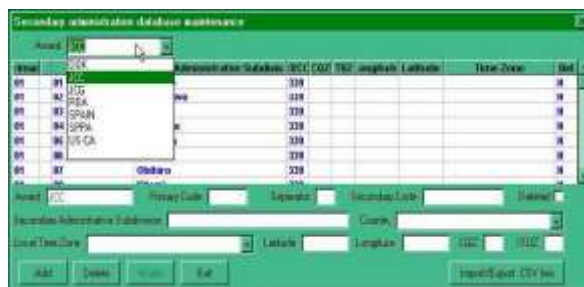
Om det är många ändringar, kan du exportera uppgifterna till en .CSV-fil. Använd knappen *Import/Export .CSV files* som finns längst ned till höger i fönstret *database maintenance*.

Kolla att du exporterar data för rätt land (som du väljer i fältet överst) och klicka på exportknappen. Därpå följer en bekant metod för filnamn att använda för den nya filen och sedan ser du hur många registreringar som exporteras.

Databasen *SecondaryAdmin32*

Denna databas används för att sammanställa data som behövs för några tabeller för diplomerna. Det är här som du kan skapa bakgrundsinformation i tabeller för individuella diplom.

Välj *Tools – Database maintenance – Secondary administration database maintenance* och välj ett diplom (JCC i detta exempel) i fältet längst upp.

Diplom

I Logger32 kan du nu använda tre sorts diplom:

- **Primära diplom** som bygger på databasen *PrimaryAdmin32* (diplom för primära administrativa underindelningar – *Primary Subdivision*), **exempelvis WAS**.
- **Sekundära diplom** som bygger på databasen *SecondaryAdmin32* (diplom för sekundära administrativa underindelningar – *Secondary subdivision*), **exempelvis JCC, JCG och DOK**.
- **Enkla diplom** som inte har databaser eller referenslistor som dessa. Då registrerar du

Logger32 - Diplom

helt enkelt data varpå listan växel allt efter-hand (enkla diplom - *Simple awards*), **exempelvis Gridsquare och WPX**.

Att skapa och använda en tabell för ett diplom, sker i ett antal steg beroende på vilket sorts diplom det gäller. Vanligen vill användaren skapa ett diplom av typen *secondary* eller *simple*.

{Please note the terms "secondary" and "simple" here refer to the way Logger32 handles the tables, and no reference to the quality or otherwise of the award itself is implied}

Primära diplom

De flesta primära diplom använder **endast** information från databasen *PrimaryAdmin32*. WAS är ett bra exempel eftersom det använder data från tre entities nämligen USA, Alaska och Havai. För att installera ett sådant diplom behöver du bara ange diplomets namn och vilken administration (primär eller sekundär) som ska användas. Det förutsätter att databasen *PrimaryAdmin32* är tillgänglig och komplett.

Välj *Tools – Awards setup – Setup primary administration awards* så kommer du till tabellen *primary award setup* som du ser nedan. Där kan du ange diplomets namn och de DXCC-länder som gäller för diplommet.

Notera i bilden nedan att diplom nr 1 redan används (WAS). Om du registrerar ett nytt diplom väljer du ett nummer som inte är kopplat till något namn. Se upp så att du inte skriver över data för ett diplom som finns.

Med nedåtpilarna till höger ser du de länder där det finns data i databasen.

När du väl har gjort dina ändringar, klickar du på *Apply changes to this award*, då blir diplomets tabell tillgänglig i listan över *Primary administration award*. I huvudmeny väljer du *Awards* så ser du detta. Då du klickar på WAS i exemplet nedan, får du veta hur många stater du har kontaktat och hur många som har skickat QSL.

Sekundära diplom

Detta är ett område som sannolikt intresserar många och där specifika och kanske personliga data kan skapas. Diplomet **måste dock kopplas till databasen PrimaryAdmin32**. DOK, JCC och JCG är uppenbara exempel, men det kan också vara listor som *UK lighthouse* eller någonting som berör ditt eget land.

Du hanterar detta i följande steg:

1. Försäkra dig om att data finns tillgängliga. Det är inte alla DXCC-entities som har data registrerade om **primär** administrativ underindelning.
2. Sammanställ en ny lista med data över sekundär administrativ underindelning där du samlar de data du behöver.
3. Ladda in listan i databasen *SecondaryAdmin32*.
4. Ordna så att det nya diplommet blir tillgängligt i menyn *Secondary administration awards*.

En mera konkret beskrivning ser du nedan under rubriken *Installation för ett diplom – ett exempel*.

Enkla diplom

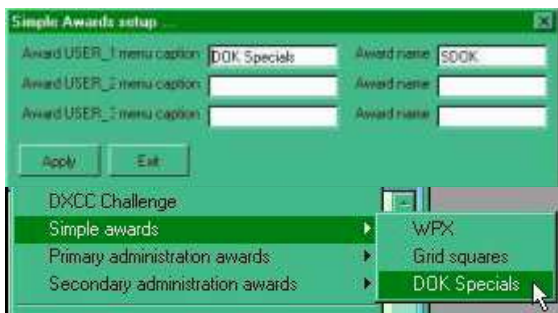
Sådana diplom saknar referenslista. Data skapar du i fälten User x där x=1, 2 eller 3. Data växer fram allteftersom du registrerar, på liknande sätt som för WPX. Du kan samla nästan vilka data som helst, men uppenbara val

Logger32 - Diplom

kan vara *Special DOKs*, *Castles* eller *Summit on the air*, *lighthouse* referenser m.m. User_x fälten är de namnändrade fälten DOK, JCC och JCG, så kolumnerna kan innehålla data som du alltså måste kolla. Du kan placera fälten User x i loggningsfönstret då blir diplomets tabell tillgänglig i listan över *Primary administration award*. I huvudmeny väljer du *Awards* så ser du detta.

Du måste nu ordna så att tabellen för det enkla diplommet blir tillgänglig i listan över *Simple Awards* i huvudmenyn under *Awards*. Du måste även ange vilka fält som ska användas för respektive diplom. Då väljer du *Tools – Awards setup – Setup simple awards*.

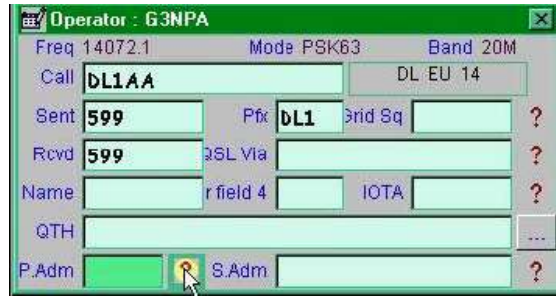
Registrera data för diplom i loggningsfönstret

Du registrerar data (*primary – STATE* och *secondary CNTY*) i loggen genom att skriva in dem i loggningsfönstret och trycka Enter.

Notera i exemplet nedan att fälten *P.Admin* och *S.Admin* är de fält som tidigare hette *STATE* och *CNTY*.

Om du inte vet vilka uppgifter som du ska ange i fälten, vänsterklickar du på frågetecknen vid fältet...

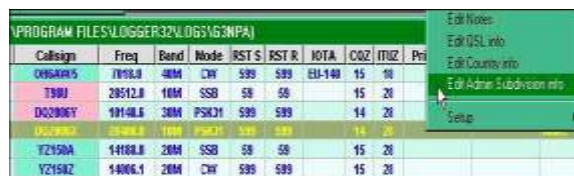

... och väljer *Primary subdivisions* och *Secondary subdivisions* och högerklickar så registreras uppgiften i loggningsfönstret. Du ser ytterligare information längst ned i fönstret.

Registrera/ändra data för ett diplom via loggboken

Du kan inte ändra direkt i kolumnerna *primary/secondary* i loggboken. Istället högerklickar du i loggboken och väljer *Edit Admin Subdivision info* så får du fram alla tillgängliga val för *Primary admin* och *Secondary admin*. För Sverige får du fram länen, men kommunerna finns inte som sekundära administrativa underavdelningar (*Secondary Administrative Subdivision*).

I exemplet ovan, där det gäller en tysk station, visar Logger32 den rätta tabellen på detta sätt:

Logger32 - Diplom

Välj rätt diplom (för landet), välj sedan på vänster sida primär administrativ underavdelning (*Primary Administrative Subdivision*) och på höger sida sekundär administrativ underavdelning (*Secondary Administrative Subdivision*) eller skriv in koderna i fälten. Klicka sedan *Apply* för att överföra uppgifterna till loggen.

Det händer att uppgifterna inte registreras automatiskt i fälten för diplom. Det kan antingen bero på att data i databasen *PrimaryAdmin32* används av mer än ett diplom. Ett exempel kan vara Japan och diplommet JCC/JCG. Logger32 kan då inte avgöra vad som ska användas. Det kan också bero på att inga för det landet har registrerats i databasen *PrimaryAdmin32*. Notera: Om koden för den primära administrativa underavdelningen inte finns, lämnar Logger32 ett felmeddelande. Om rätt kod har registreras kollar du istället databaserna *PrimaryAdmin32* och *SecondaryAdmin32* för land och/eller diplom.

SDOK	10M	12M	15M	17M	20M	30M	40M	80M
25TZ						W		
50BUND								W
80IARU					W			
WFC06	W	W	W	W	W	W	W	W

Wkd: 1 1 1 1 2 2 1 2
Cfm:
Total of 4 SDOK worked, 0 confirmed on Mixed Mode
Mixed Mode G3NPA All QSL types

Installation för ett diplom – ett exempel

Tillsammans med de nya databaserna *PrimaryAdmin32* och *SecondaryAdmin32* kom möjligheten att konstruera tabeller för diplom som inte är tillgängliga på annat sätt. Diplom kan baseras på antingen på information i databasen *PrimaryAdmin32* eller en kombination av information i databaserna

PrimaryAdmin32 och *SecondaryAdmin32*. Exemplet nedan baseras på information i databasen *SecondaryAdmin32*. Notera att du går tillväga på nästan samma sätt när du skapar tabeller för diplom som enbart baseras på information i databasen *PrimaryAdmin32*. Enda skillnaden är att du inte behöver tillämpa steg 2.

Exemplet förutsätter följande:

- Det är ett diplom som avser England
- England är indelad i två *primary sections* – *North* med referensen AA och *South* med referensen BB.
- *North* har tre *subdivisions* som endast heter *demo only*, *demo2* och *demo3* med referensnumren 01, 02 och 03. *South* har två *subdivisions* som heter *demo 4* och *demo 5* med referensnumren 01 och 02. Det ger alltså fem administrativa underavdelningar, AA01, AA02, AA03, BB01 och BB02.

Steg 1 – Skapa information om primära administrativa underavdelningar (*Primary Administrative Subdivisions*)

Steg 2 – Skapa information om sekundära administrativa underavdelningar (*Secondary Administrative Subdivisions*)

Steg 3 – Gör allt synligt

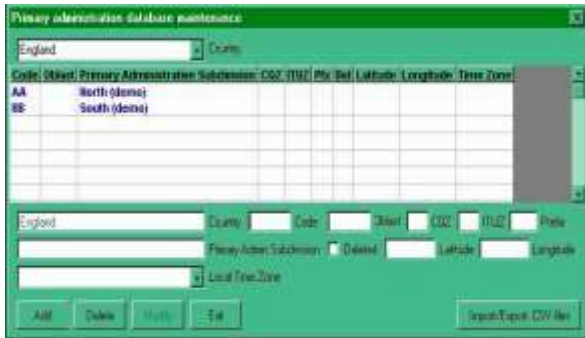
Steg 1 – Skapa information om primära administrativa underavdelningar (*Primary Administrative Subdivisions*)

1. Väl *Tools* i huvudmenyn och sedan *Database maintenance*. I fönstret *Primary administration database maintenance* använder du nedåtpilen vid fältet *Country* och väljer England. I detta speciella fall kommer det upp ett helt tomt formulär vilket inte alltid är fallet.
2. Registrera de två primära administrativa underavdelningarna (AA och AB) i fälten under tabellen och klicka *Add*.
3. Du kan behålla data i en CSV-fil för senare tillägg eller ändring genom att använda Excel. Klicka då på *Import/Export .CSV files*

Därmed är du färdig med steg 1.

Logger32 - Diplom

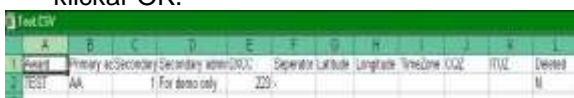

Steg 2 – Skapa information om sekundära administrativa underavdelningar (*Secondary Administrative Subdivisions*)

1. Öppna fönstret *Secondary administration database maintenance* enligt beskrivningen ovan och använd nedåtpilen för *Award*. Välj det tomma området i slutet av listan. Du får du fram ett helt tomt formulär.
2. Registrera ett namn på diplommet i fönstret överst. Notera att det namnet även kommer i fältet *Award* under tabellen.
3. Skriv in en första registrering i fälten under tabellen. Du måste fylla i fälten *Primary Code*, *Secondary code*, *Admin Subdivision* och *Country*. Notera att fältet *Separator* behövs för koder som AA-01. Om fältet lämnas tomt blir koden AA01. Spara genom att klicka *Add*.

- 4 Exportera CSV-filen, ge den ett namn och importera den till Excel där du kompletterar med återstående data. Notera nedan att siffran i kolumnen *Secondary* saknar inledande nolla. Du måste formatera fälten i Excel innan du sänder data tillbaka till Logger32. Det gäller när ett nummer börjar med nollor. Då markerar du kolumnen genom att klicka i rubriken och högerklickar, väljer *Formatera celler* och sedan *Allmänt*. I fältet *Exempel* skriver du 00 eller 000 och klickar OK.

- 5 Lägga till data i Excel-arket. Kolla att numeriska kolumner är rätt formaterade. Spara.
- 6 Ladda tillbaka den nya informationen till Logger32 med funktionen för import i fönstret *Secondary administration database maintenance*.

Om diplomets administrativa underavdelningar (*subdivisions*) är spridda över olika DXCC entities, kollar du att rätt DXCC-kod har registrerats för det aktuella området och att det är en giltig registrering i databasen *PrimaryAdmin32* för motsvarande entities. Exemplet ovan visar bara områden i England. Exempel på många DXCC entities ser du i databasen *SecondaryAdmin32* för US counties.

Därmed är du färdig med steg 2.

Steg 3 – Göra diplomets data synliga

Nu ordnar du så att diplommet finns med i förteckningen.

- 1 I menyn *Tools – Awards setup* väljer du *Secondary administration award setup* och ser då detta fönster:

- 2 Välj den första tomma raden i fönstret *Award number*
  - a) I fältet *Award Name* anger du namnet på filen för diplommet, och
  - b) i fältet *Menu caption* anger du den beskrivning som du vill ha i listan över diplom. Sedan klickar du *Apply changes to this award*.

Diplomet syns nu i listan över diplom på detta sätt.

Logger32 - Diplom

Du ser då en tabell för diplommet från loggen på detta sätt.

Primary	Secondary	Secondary subdivisions	10M	12M	15M	17M	20M	30M	40M	80M
AA	01	For demo only								W
AA	02	demo2					W			
AA	03	demo3								
BB	01	demo4								
BB	02	demo5							W	
G3NPA Demo Worked								1	2	
G3NPA Demo Confirmed										
There are 5 G3NPA Demos. 3 G3NPA Demos are worked, 2 are confirmed.										
MixedNode		G3NPA	AQSL types							
PROGRAM FILE SLIDGER32\LOG(WORK)										
Callign	Freq	Band	Mode	RST S	RST R	IOTA	CGZ	ITUZ	Pr.Admin	Sec Admin
G4ZA	7066.8	40M	SSB	59	59		14	27	AA	01
G3HZ	7054.8	40M	SSB	59	59		14	27	BB	02
M1AAA	14122.8	20M	SSB	59	59		14	27	AA	02

Vågutbredning

Information om konditioner

Det finns massor med information om konditioner. Jag tänker tills vidare nyttja följande:

1. **Solaktiviteten.** Timfärska uppgifter om solaktivitet och konditioner på HF. Se länk på FURA:s hemsida. Du kan istället googla med *NONBH* och klicka på *HF Propagation and Solar-Terrestrial Data Website*.
2. **DX-spotar i Logger32.** Det är det hjälpmedel som jag har använt i tre år och som jag upplever att det ger mig den information som jag behöver. Jag kan välja vilka band och trafikslag som jag vill se i *DX Spot map* och begränsa rapporteringen till det som har spotats av europeiska stationer.
3. **DX-spotar för Norden.** OH6BG redovisar på sin hemsida spotar för oss i norra Europa. Du når hemsidan genom att googla med *OH6BG* och klicka på *Nordic Real-Time Propagation*. Vid en hastig kontroll har jag inte blivit övertygad om att valet av spotar blir så mycket bättre än med *DX Spot map* i Logger32.
4. **Kolla var du hörs.** *Reverse Beacon Network* är ett kul hjälpmedel. Du tar fram hemsidan, sänder några CQ och ser strax vilka fyrar i nätverket som har tagit emot ditt anrop. Ta fram hemsidan genom att googla med *Reverse Beacon Network* och spara den förslagsvis på skrivbordet.
5. **Fyrar.** Nu först efter tre år har jag insett att jag har ett hjälpmedel för kontroll av konditioner bland ikonerna under menyraden i Logger32. Det är sjunde ikonerna från höger som heter *NCDXF Beacons*. Där kan du välja att kontrollera konditioner på en frekvens för ett antal fyrar runt om i världen. Du kan istället välja en av fyrarna och kontrollera konditioner på några olika frekvenser. Kontrollerna genomförs i intervaller om 10 sekunder.